

Teknofest 2023'te TED Edirne Kolejli Şampiyon!

ÖĞRETMENLER GÜNÜ'NÜN EN GÜZEL HEDİYESİ: YOL GÖSTERENLER ÖDÜLÜ

KARİYER YOLCULUĞUNDA “MESLEKİ GÖLGE” PROJESİ

ÖĞRENCİLERİMİZ MAKEDONYA'DA

UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR RENK “EDİRNE KIRMIZISI”

MUCİZE MOLEKÜL: İNSÜLİN

İnsülin, insanlık tarihinde ilk kez şeker hastalığını tedavi etmek için kullanılan ve hastanın yaşamını belirgin ölçüde uzatan 1921 yılında Frederick Banting tarafından keşfedilmiştir. 14 Kasım Dünya Diyabet Günü için çeşitli kademelerden öğrencilerin yaptıkları afişler ve posterler ile ilgili görsel pano hazırlandı. Dünya Diyabet Günü etkinlikleri kapsamında farkındalık artırmak amacıyla hazırlanan mavi halka anahtarlıklar ve konuyla ilgili broşürler katılımcılara dağıtılarak sonrasında Uzman Diyetisyen Esra Bilge Çelakıl okulumuzda ağırlanarak oldukça eğitici bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

BENSU RÜYA GÜNCAN

FİRDEVS ECE EDİS

Felsefe Hakkında

Evet, felsefe kelimesi günlük hayatta sıkça duyduğumuz ama benim anlamını tam olarak kavrayamadığımı düşündüğüm bir kelime. İnsanlara “felsefe” dendiğinde akıllarına “düşünmek, sorgulamak ve hatta çoğu zaman boş bir uğraş” demek gelir. Oysaki şu anki yaşamımızı, konforumuzu felsefe sayesinde gelişen bilime borçluyuzdur. İşte tam da bu yüzden bu yazıda “Felsefe nedir? Nasıl ortaya çıkmıştır? İlk filozoflar kimlerdir?” gibi sorulara bakacağız.

Felsefe Nedir?

Felsefe için pek çok geçerli diyebileceğimiz tanım olsa da felsefe için uzun bir açıklama yapacak olursak, insanın düşünmeyi seçerek varlığını, etrafını, kainatı ve dolayısıyla sonsuzluğu inceleyip bunlarda bir anlam arama çabasıdır diyebiliriz. Daha sanatsal bir tabir kullanacak olursak: Felsefe insanın sonsuzluk karşısındaki -belki de acizlik duygusunu hafifletmek için- anlam arama çabasıdır. Bunlar ve bunlara benzer tanımlar tarihte pek çok kez yapılmıştır ama benim felsefe için en sevdiğim tanım şudur: Bilmeyi istemek. Evet, bu kısa tanım neredeyse bütün felsefeyi özetler. Zira hakikate ulaşmaya ve onu anlamaya çalışmaktır felsefe.

Düşünmek ve Düşünmeyi Seçmek

Evet, burada ufak bir parantez açıp bunu yazma gereksinimi duydum, zira birinci tanımlamamda bu ifadeyi kullanmıştım. Kısaca bahsedecek olursam bu konsept daha önce zaten pek çok filozofun değindiği (Descartes gibi), sorgulamayan yani onlara bahsedilen ve onları diğer canlılardan ayıran “akıllarını” kullanmayan filozofların “zombi insanlar” olarak adlandırdıkları insanlar ile filozoflar arasındaki fark ile ilgilidir. Açıklamasına gelecek olursam “düşünmek” eylemi her canlının yapabileceği ve o canlının temel ihtiyacını karşılamaya yönelik olan aktivitelerdir. Bu eylemler ekstra bir çaba istemediği gibi bizi diğer canlılardan da ayırmaz. Günümüzde çoğu insan etrafındaki şeyleri incelemeyi ve varlığı hakkında “düşünmez” bile. Zira ona böyle bir soru yöneltince “Öyle şey mi olur? Bak, karşıdayım işte.” der. Oysaki o sadece boş bir kabuktan ibarettir. Tam tersi “düşünmeyi seçmek” ise insana bahsedilen ve onu diğer canlılardan ayıran aklını kullanmasıdır. Varlık, sonsuzluk, kainat, düzen, kaos gibi konular üzerine düşünen insan ise varlık sebebini yerine getirmiş, etrafını anlamlandırmaya çalışmış yani etrafındaki boş kabuklara rağmen düşünmeyi seçmiştir. Evet, bu konsepti açıkladığımıza göre “Felsefe nasıl ve nerede ortaya çıkmıştır?” sorusuyla devam edebiliriz.

Felsefe Nasıl ve Nerede Ortaya Çıkmıştır?

Bu soruya sıkıcı bir ifadeyle cevap verecek olursak Antik Yunan'da insanların deniz ticareti ile uğraşması sonucunda oluşan bilgi birikimi ve serbest zamanlarının olması sonucu felsefe Antik Yunan'da ortaya çıkmıştır diyebiliriz. Bu

ALİ ARAS KARACAN

<https://www.tededirne.k12.tr/>

cevap bence doğru olmakla beraber eksiktir. Zira buradan felsefenin sadece boş zaman kaldığında vakit geçirmek için yapılan bir aktivite olduğu düşünülebilir. (bu ifade de doğru olmakla beraber felsefenin asıl amacından uzaktır)

O yüzden şöyle bir cevap bence daha geçerli olur. Felsefe, Antik Yunan'da önce doğayı gözlemleyip doğada gerçekleşen olayları maddeyi, maddenin özünü ve insanın varlığı üzerine insanların “düşünmeyi seçmesi” ile ortaya çıkan üründür. Felsefe burada söylediğim gibi en başlarda daha çok madde, evren, maddenin özü gibi konuları incelemek ve bu konularla ilgili gözlem ve araştırma yapmak üzere ortaya çıkmıştır. Hatta felsefenin o zamanlar adı için “doğa bilimleri” tabiri kullanılır.

Zaten ilk yapılan felsefi çalışmaların hep bu alanlarla ilgili olduğunu söyleyebiliriz. Tabii ki o yıllarda da insan, ölüm, tanrı konsepti üzerine düşünen filozoflar da olmuştur (Epikuros gibi) ama felsefenin o yıllardaki temel inceleme konusu madde, maddenin özü gibi konulardır. Bu konularla beraber daha sonrasında “Doğruluğundan şüphe duymayacağım bir bilgi var mıdır, varsa o bilgiye nasıl ulaşabilirim?” gibi sorular da o zamanın filozofları tarafından üzerine düşünülen konulardır. Şimdi ise felsefenin temelini oluşturan “skeptisizm” kavramına geçelim.

Skeptisizm

Skeptisizm, septisizm olarak da geçer. Bu düşünce şeklinde temel amaç, her türlü bilgiye karşı şüphe duymak ve o bilgilerin doğruluğundan şüphe duymaktır. Tabii ki bu kavramın tanımı kişiden kişiye farklı olarak anlaşılabilir ve bu kavramın sınırları kesin çizgilerle çizilemez. Evet, tanımına bakıldığında skeptisizm doğru bilgiye ulaşmanın kesin olarak mümkün olmadığını zira tek bir hakikat olmadığını savunur fakat ben skeptisizmin bu özelliğini kendiyi çelişmesi olarak gördüğümünden dolayı - her şeyden şüphe duyan birisi kesinlikle doğru bilgiye ulaşamayacağı yargısından da şüphe duymalıdır- bu ifadeyi değerlendirmeye almam. Bu düşüncelerim konuya benden daha hâkim olanlar için saçma gelebilir çünkü bunlar benim kendi fikirlerimdir,

Peki, bu filozofların araştırdığı ve üzerine “düşündüğü” madde ve maddenin özü nedir bunlara kısaca değineceğim.

Madde ve Maddenin Özü

Filozoflar maddeyi “bilinçten bağımsız var olan her şey” olarak tanımlamışlardır. Bir maddenin söz konusu olması beraberinde, “Onu oluşturan şey nedir? Maddenin özü nedir? Başlatıcı etken nedir?

Evren neyden oluşmuştur?” tarzı soruları da getirmiştir. Filozoflar bu sorulara “arkhe” kavramıyla cevap vermişlerdir. Filozoftan filozofa bu “arkhe”yi oluşturan şey değişse de -mesela Thales her şeyin sudan geldiğini söylerken Anaksimenes arkhinin hava olduğunu söyler- “arkhe” kavramında ortak bir düşünceye sahiptirler, yani tüm doğa filozofları (Sokrates öncesi filozoflar) bir “arkhe” olduğu konusunda hemfikirler fakat “arkheyi” oluşturan unsur konusunda bazı görüş ayrılıkları yaşamışlardır.

Evet, bunlar da hallolduğuna göre hadi biraz da ilk filozoftan bahsedelim.

İlk Filozof

Evet, öncelikle bu kavram üzerine biraz konuşmak isterim. Bence bu konu sadece Google'den bakıp “Öf, ilk filozof Thales işte ne uzattın sen de!” diyecek kadar basit bir konu değildir. Hatırlarsanız skeptisizmden bahsetmiş ve bunun felsefenin temelini oluşturduğunu söylemiştik, işte tam da bu yüzden de ben Thales'in ilk filozof olabileceği gibi olmayabileceği ihtimaline de değinmek istiyorum. Zira bence ilk filozof çevresindeki insanlara ve onların dogmalarına aldırmanmış ve düşünmeyi seçmiş olan kişidir. Bu kişi Thales olabileceği gibi ondan daha önce yaşamış bir kişi de pekâlâ olabilir.

Bu yazıda tek tek filozofların felsefesinden bahsetmekten ziyade “felsefeyi tanıtmak ve hakkındaki bazı yanlış anlaşılmalara gidermek” amaçlandığından bu konuya girilmemiştir.

Felsefe Neden Gereklidir (ve Bir İhtiyaçtır)

Felsefe insanın doğayı ve kendini anlamlandırma çabasının bir ürünü olduğundan ve temeli sorgulamaya dayandığından aslında günümüzde elde ettiğimiz bütün ürünler veya daha sonradan ortaya çıkan bütün bilimler aslında felsefenin bir alt dalıdır diyebiliriz. Tüm bu sebepler bile felsefenin gerekliliğini anlamamız için yeterlidir ama bunlardan ziyade çok daha önemli bir sebebi vardır. O da insanın yaşama amacını yerine getiriyor olmasıdır. Zira insanı diğer varlıklardan ayıran akıl yetisi kullanılmıyacaksa bize verilmesinin sebebi nedir? Buradan da anlaşılacağı gibi felsefe aslında bütün insanların yapması gereken âdeta bir temel ihtiyaçtır.

Bitiş

Bu yazıda genel olarak felsefeye giriş tarzı bir yol izledim. Felsefeden, felsefenin tanımından, felsefenin nasıl ortaya çıktığından, madde ve maddenin özünden, ilk filozof kavramından ve felsefenin neden bir ihtiyaç olduğundan bahsettim. Umarım felsefeye karşı var olan ön yargıları biraz yıkabilmişimdir.

SON YILLARIN GÖZDE SPORU: OKÇULUK

OĞUZHAN BİRER

Okçuluk son yıllarda gittikçe popülerliğini arttıran eski bir Türk sporudur. Önceki dönemlerde avcılık ve savaşlar için yapılan okçuluk günümüzde spor olarak devam etmektedir. Şimdi sizlere okçuluk sporunun genel özelliklerinden bahsedeceğim.

Okçuluk sporu geleneksel ve modern okçuluk olmak üzere ikiye ayrılır. Günümüzde daha çok yapılan ve olimpiyatlarda da gördüğümüz modern okçuluktur. Modern okçulukta hedef kağıdı 1'den 10'a kadar puanlanmıştır. En düşük puan olan "M" ise hedef vurulamazsa alınır ve "M" atan sporunun hanesine puan verilmez. Hedefin merkezine yaklaştıkça puan değeri artar ve 10'un içerisinde küçük bir halka olarak "X" bulunur. X ile 10'un puan değeri aynıdır. X eşitlik durumlarında devreye girer. Eğer ki iki veya daha fazla sporcu aynı puanı atarsa X'i daha fazla vuran sporcu öne geçer.

Okçulukta amaç, oku en yüksek puanlı hedefe atmaya çalışmaktır. Okların toplam puanını daha yüksek atan yarışmacı sıralama atışlarında öne geçer. Sıralama atışlarından sonra eleme atışlarına geçilir. Eleme atışlarına açık hava yarışlarında son 64 kişi, kapalı salon yarışlarında son 32 kişi katılmaya hak kazanır. Eleme atışlarında bireyselde 6, takımlı atışta 5 puana ulaşan kazanır. Serideki galibiyet 2 puan, beraberlik 1 puan ve yenilgi 0 puandır. Yarışmanın sonunda rakiplerini elemeyi başaran sporcu şampiyon olur.

Okçuluk sporunun belli başlı malzemeleri vardır. Bunların başlıcaları: ok, yay, nişangah, ayaklık, parmalık, kolluk ve bileklidir. Bunların yanında yay üzerinde bulunan irili ufaklı bir sürü malzeme vardır.

Son olarak sizlere okçulukta milli gururumuz Mete Gazoz'dan bahsetmek isterim. Mete Gazoz küçüklüğünden beri okçuluk sporu ile uğraşmaktaydı. Kendini okçulukta daha iyi hâle getirebilmek adına okçuluğun yanında küçük yaşlarda yüzme, piyano gibi dersler aldı. Mete Gazoz 2021 yılında bir yıl ertelenen olimpiyatlarda 1. olarak ülkemizi en iyi şekilde temsil etmiştir. 2023 yılında da Okçuluk Dünya Şampiyonu olarak kendini bütün dünyaya tanıtmıştır.

Okçuluk sporunun kısaca özellikleri bunlardır. Okçuluk günümüzde de devam etmekte ve günden güne de popülerliğini arttırmaktadır. 10 yaşından büyük herkes bu spora katılım sağlayabilmektedir.

TUNÇ İLK

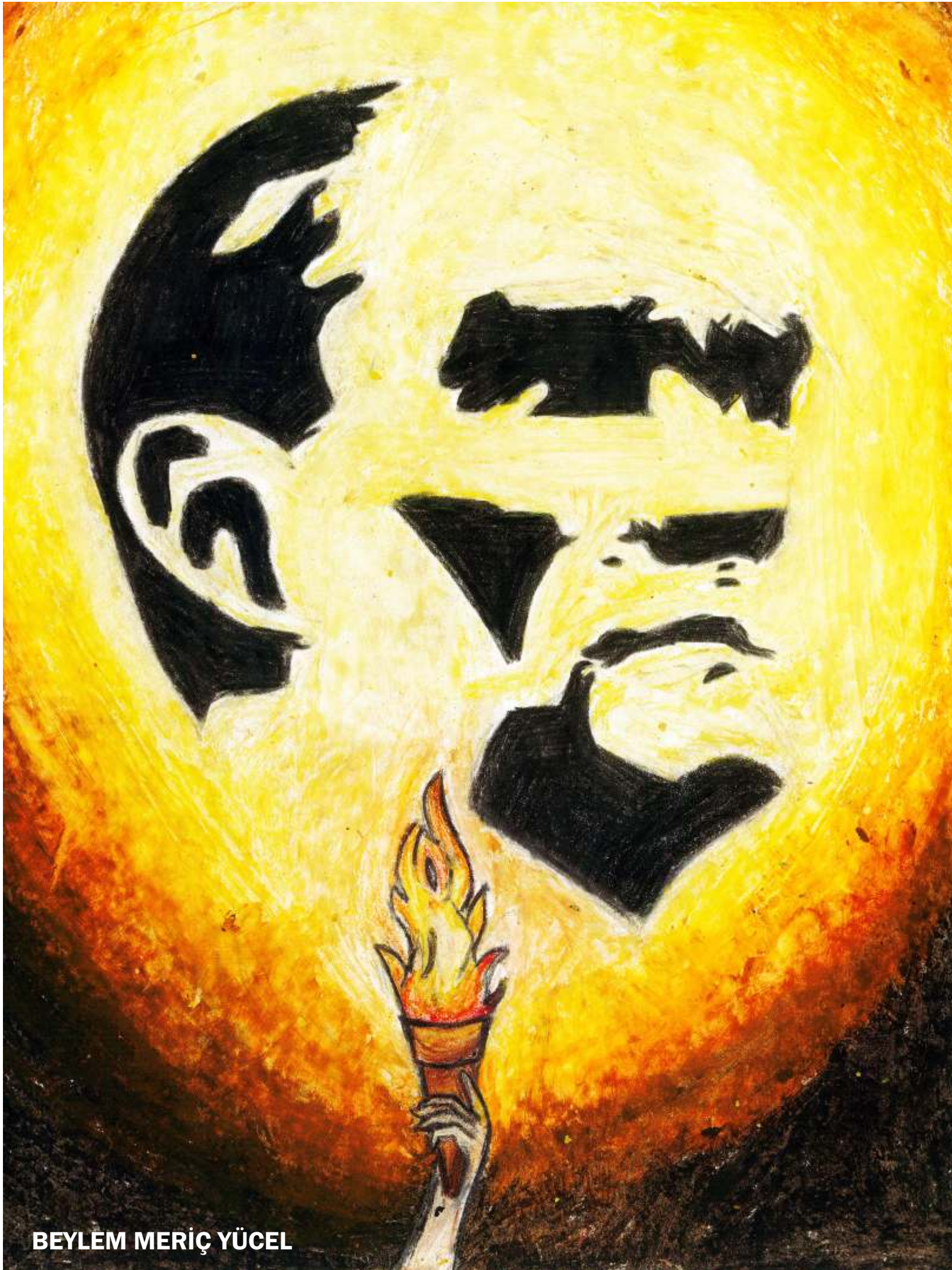
<https://www.tededirne.k12.tr/>

AY'DAN KOPAN ASTEROİT

Communications Earth & Environment dergisinde yayımlanan bir makalede, Dünya'ya son derece yakın bir şekilde dolanan Kamo'oalewa adlı uydumsu asteroidin Ay'dan kopmuş olabileceği açıklandı. 2016'da keşfedilen cisim yaklaşık 55 metrelik bir çapa sahip. Yörüngesi nedeniyle kısıtlı bir süre gözlemlenebilen asteroid üzerinde yapılan araştırmalarda, yansıttığı ışık tayfının Apollo görevleri esnasında Ay'dan toplanan kayalarınkilere benzer olduğu görüldü.

Dünya'nın yakınlarındaki bütün asteroidlerin spektrumlarına baktıklarımızı belirten ekip, tek eşleşmenin Ay ile olduğunu söylüyor. Bu açıdan Kamo'oalewa, Ay kaynaklı olduğu bulunan ilk asteroid olma özelliğine sahip. Ay'dan nasıl koptuğuna dair ise henüz bir ipucu yok.

BEYLEM MERİÇ YÜCEL

ASRIN FELAKETİ 6 ŞUBAT DEPREMİ 1. YIL DÖNÜMÜ

Asrın felaketinin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen, yitirdiğimiz canların acısını hâlâ yüreklerimizde hissetmekteyiz. Bu sebeple TED Edirne Koleji olarak kaybettiğimiz yurttaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyoruz.

MONTAUK PROJESİ

MARİA AYŞE ERALP

Montauk Projesi'nin hikâyesi, 1943'teki gerçekleştirildiği iddia edilen Philadelphia deneyi ile de kesilir. 1984'te Philadelphia deneyi hakkında "The Philadelphia Experiment" adlı bir film yapıldı. Al Bielek adında 57 yaşındaki bir adam 1988'de filmi izlediğinde, bir dejavu hissi yaşadığını iddia etti. İddialarına bu film sadece Philadelphia deneyi ile ilgili değil aynı zamanda Montauk Projesi olarak adlandırılan bir şeyle de ilgili anılarını canlandırmıştı.

Bunun nedeni ise aslında ikisinin iç içe geçmiş olmasıydı. Tüm bu bilgiler ise programın gizliliğini korumak için CIA'nın MK-Ultra teknikleri kullanılarak hafızasının silinmişti. Ayrıca adının da aslında Edward Cameron olduğunu ve kardeşi ile birlikte Philadelphia deneyi esnasında Eldridge'de mürettebat olduklarını da iddia etti. Konu ile ilgili verdiği bir konferansta da ekipmanın da Nikola Tesla tarafından tasarlandığını da sözlerine ekleyecekti. Olaylar bu kadarla da kalmamıştı. 12 Ağustos 1983'te Philadelphia deneyi esnasında bir solucan deliğinden iki kardeş Camp Hero'nun ortasına geçiş yapmıştı. Hatta daha da ileri giderek kendisi ve bir arkadaşının projenin odak noktası olan akıl okuma cihazı Montauk Sandalyesini yapan kişi olduğunu iddia edecekti.

Montauk Projesinin Sonu ve Garip Şeylerin Ardındaki "Gerçek" Hikâye

Montauk Projesi ve onunla bağlantılı tuhaf hikâyeler tam anlamıyla kurgu dünyasının içinde yer alır. Kasaba günümüzde küçük bir balıkçı

kasabasına benzemektedir. Bu balıkçı kasabasının içinde bir yerlerde de 1981 yılında kapatılan Camp Hero hâlen durmaktadır. Gerçekten de merkezinde bir nükleer saldırı durumunda uyarı vermesi amacıyla radar kulesi dikilmiştir. Ordu, Montauk Projesi gibi bir şeyin Long Island'da gerçekleştiğini elbette kabul etmemektedir. Ancak bu tür inkarlar genellikle inananları caydırmak için fazla etkili olmamaktadır. Bunun nedeni ABD hükümetinin geçmişte de zihin kontrolü ile ilgili deneyleri gerçekleştirmiş olmasıdır. Bu nedenle çoğu kişi iddiaları uydurma olarak kabul etse de ABD ordusunun Camp Hero ve Hava Kuvvetleri istasyonu tesislerinde tamamen masum çalışmalar yürütüldüğünü kabul etmemektedir. Sonuçta bir zamanlar paranormal olaylara

askeri bir ilginin var olduğu bilinmektedir.

mahkumlar gibi savunmasız insanları kullanmıştır.

Buna en iyi kanıt, 1978 yılında yürütülen Project Stargate yani Yıldız Geçidi Projesidir. Bu proje kapsamında askeri ve iç istihbarat uygulamalarındaki psikik fenomen potansiyelini araştırmak için Fort Meade, Maryland'de gizli bir ABD Ordusu birimi kurulmuştur. MK-Ultra gibi deneylerde de

Sonuç Olarak,

Montauk Projesi ve onunla ilgili tuhaf hikâyeler tam anlamıyla kurgu olsa da önümüzdeki yıllarda hükümetin arşivlerinin derinliklerinden sonunda tam olarak orada neler olup bittiğine dair belki de yeni bir bilgi ortaya çıkabilir. Belki de bize gereken sadece zamandır.

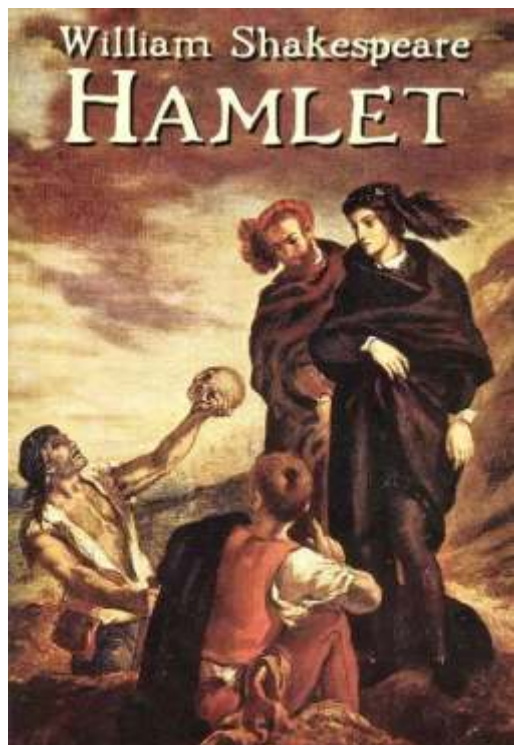

WILLIAM SHAKESPEARE KİMDİR?

DENİZ BAYAR

William Shakespeare, İngiliz edebiyatının en büyük yazarlarından biri olarak kabul edilir. Ancak, isminin doğru yazımı "Shakespeare" olarak bilinir ve "Shaksper" şeklinde kullanılan eski bir yazım hatasıdır.

William Shakespeare, 23 Nisan 1564 tarihinde Stratford-upon-Avon, İngiltere'de doğdu. Edebiyat tarihindeki en önemli figürlerden biri olarak kabul edilen Shakespeare, oyun yazarlığı, şairlik

ve aktörlük kariyeriyle tanınır. Eserleri genellikle trajedi, komedi ve tarih türlerinde olup, 39 oyun ve 154 sone içerir.

Shakespeare, Lord Chamberlain's Men adlı tiyatro grubunun ortağıydı ve Globe Tiyatrosu'nun da sahibiydi.

Kariyeri boyunca pek çok önemli eser üretti, aralarında "Hamlet", "Romeo ve Juliet", "Macbeth", "Othello" ve "A Midsummer Night's Dream" gibi klasikleşmiş eserler bulunur.

"Bütün dünya bir sahnedir...
"Seni bir yaz gününe
benzetmek mi, ne gezer?
Ve bütün erkekler ve kadınlar
Çok daha güzelsin sen, çok
daha cana yakın ..."
sadece birer oyuncu...
—Sone 18'den dizeler.
Girerler ve çıkarlar.
Bir kişi birçok rolü birden
oynar ..."
Oyun II, Sahne 7, 139–42

Shakespeare, maalesef doğum gününde yani 23 Nisan 1616'da Stratford-upon-Avon'da hayatını kaybetti. Ancak eserleri dünya genelinde hala büyük ilgi görmektedir ve tiyatro sahnelerinde sıkça sergilenmektedir.

Hayatı Hissedin ve Onu Yaşayın
Kendimi her zaman mutlu hissederim.
Neden biliyor musunuz?
Çünkü kimseden bir şey ummam, beklentiler daima yaralar.
Hayat kısadır, öyleyse hayatınızı sevin.
Mutlu olun ve gülümsemeye devam edin.
Sadece kendiniz için yaşayın ve konuşmadan önce dinleyin,
Yazmadan önce düşünün, harcamadan önce kazanın,
Dua etmeden önce başıyşayın, incitmeden önce hissedin,
Nefret etmeden önce sevin, vazgeçmeden önce çabalayın,
Ölmeden önce yaşayın.
Hayat budur, onu hissedin,
yaşayın ve ondan hoşnut olun.
William Shakespeare

Berk Söylemez'i saygıyla anıyoruz

Objektif gazetesinin hazırlanmasında emek veren ve Edirne'nin değerli basın emekçilerinden Berk Söylemez'i kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Merhuma Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve sevenlerine baş sağlığı diliyoruz; kendisini saygıyla anıyoruz.

KENDİ POLİMERİMİZDEN ZIPLAYAN TOP YAPTIK

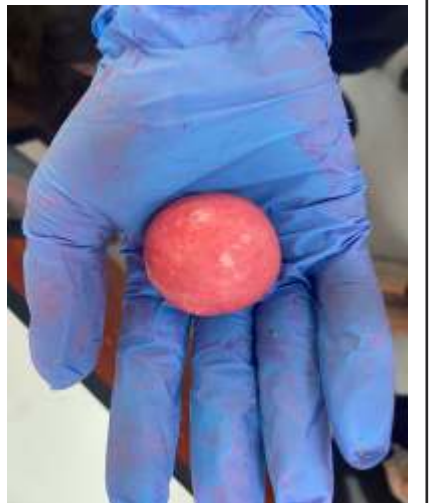
BİRCAN ALTINKAYA

Günlük hayatta polimerler her an çevremizde. Plastik su şişelerinde, spor ayakkabılarımızda, telefonlarımızda...

Ortaokul Maker Kulübü öğrencileri, kulüp saatinde çevremizde kolayca bulabileceğimiz malzemelerden kendi polimerlerini üreterek zıplayan top yaptılar. Bu sırada polimerlerin yapısını ve özelliklerini laboratuvar ortamında eğlenerek öğrendiler.

DENİZ
HAÇAT

<https://www.tededirne.k12.tr/>

BÜTÜN SAVAŞLARI BİTİRECEK SAVAŞ

1918 yılında Birinci Dünya Savaşı -o zaman ona verilen adıyla "Büyük Savaş" ya da "Bütün Savaşları Bitirecek Savaş"- bitti ancak hiçbir şeyi bitirmedi. Dünya tarihini kökten değiştirdi. 1918 yılının 11. ayının 11. gününün 11. saatinde imzalanan ateşkesle birlikte savaş sona erdi ve milletler,

savaşın yıkıcı etkilerinden kurtulma ve yeniden yapılanma sürecine girişti.

Bu dönemde, Versay Antlaşması'nın imzalanmasıyla savaşın galip devletleri, Alman İmparatorluğu'nun topraklarını yeniden şekillendirip savaş tazminatı adı altında devasa bir ekonomik yükün altına soktu. Alman devleti ve halkı büyük bir şekilde aşağılandı. Almanya'nın ekonomik zorluklarla baş etmeye çalıştığı bir dönemde, antlaşmanın şartları ülkenin içsel çalkantılarını kışkırttı ve bu, Nazizm ve Komünizm gibi ideolojilerin yükselişine katkı sağladı. Öte yandan, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun çöküşüyle yeni uluslar ve sınırlar ortaya çıktı. Bu sınırlar içinde milletlerin iç içe olduğu birçok bölge bulunmaktaydı.

Bunların arasından özellikle Yugoslavya, birçok etnik grup içeren bir ülkedydi. Bu çok milletlilik birçok iç çatışmaya sebep oldu ve ülke 90'ların sonunda iç savaşa sürüklendi.

Osmanlı İmparatorluğu'nun imzaladığı ateşkes ve barış antlaşmaları adil olmaktan çok uzak olup Türk milletini ateşe verdi. Bu ateşli millet, galiplere baş kaldırarak ülkelerini ve özellikle kendilerini kaybolmaktan kurtardı. Milletler Cemiyeti'nin kurulmasıyla uluslararası iş birliğine yeni bir umut doğdu ancak bu süreç, uluslararası ilişkilerdeki zorlukları da beraberinde getirdi.

Yeniden yapılanma çabaları ile birlikte birçok ülke ekonomik sıkıntılarla mücadele etti ve savaşın yaralarını sarmaya çalıştı. Dünya çapında gerçekleşen "1929 Ekonomik Krizi" bu uğraşlara yardımcı olmadı. Yeni siyasi düzenlemeler, toplumsal değişimleri hızlandırdı ve birçok ülkede demokrasiye geçiş süreçleri başladı. Birinci Dünya Savaşı'nın bitişi dünya haritasını yeniden çizdi ve uluslararası ilişkileri derinden etkiledi. Bazı ülkeler dünya sahnesinden silinirken bazıları sahneye çıktı. Birkaç asırlık tarihinin neredeyse her savaşından kâr elde eden Amerika Birleşik Devletleri, 1. Dünya Savaşı'ndan sonra podyuma çıktı ve bir asırdır bu devleti podyumdan indiren olmadı.

Rus İmparatorluğu, 1917'de yaşanan Bolşevik Devrimi'yle birlikte bir iç savaşa sürüklendi. 1. Dünya Savaşı'nın sonrasına sarkan iç savaşın galibi Bolşevikler oldu. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği 20. asra damga vurdu. Britanya İmparatorluğu tarihte ulaştığı en büyük topraklara ulaştı ve Dünya'nın çeyreğinde bayrağını dalgalandırdı. Fransa toprakları savaşta ağır hasar gördü; ülkeyi yenileme çalışmaları, Fransa'yı gerilettiler. Savaş zamanı ve sonrasında oluşan zor koşullar ve var olmayan işçi hakları yüzünden sosyalizm yükselişe geçti. Birçok parti ve sendika açıldı. İlerleyen yıllarda birçok grev ve protestolar yapıldı. Savaş, kazanan ve kaybeden herkesi derinden etkiledi. Savaşta ölenlere de, kalanlara da "Kayıp Nesil" denildi. İnsanlık tarihinde yaşanan en büyük savaşın insanlık dersini çıkarmadı. Başta söylediğim gibi, "Bütün Savaşları Bitirecek Savaş" hiçbir şeyi bitirmedi.

YÜZME RÜZGAR IRMAK

Benim adım Rüzgar. 10. sınıf öğrencisiyim. Genel anlamda spor yapmayı, kitap okumayı severim. Yaptığım sporlar arasında en iyi olduğum alanın yüzme olduğunu açıkça söyleyebilirim. Yüzme sporuna küçük yaşlarda başlamıştım. Bir okulun yüzme kulübünde ilk yüzme derslerini almaya başladım. Daha sonra öğretmenlerin yönlendirmesiyle başka bir kulüpte daha sık antrenman yapmaya başladım. Antrenman yaptıkça aslında gayet rahat bir şekilde gelişebildiğim spor dallarından birisidir yüzme. Yüzmenin içinde değişik stillerde yarışlara katılabilirsiniz. Örneğin; serbest, sırt üstü, kurbağalama, kelebek gibi stillerden kendinizi hangisinde iyi buluyorsanız ve derece yapacağınızı düşünüyorsanız o şekilde yarışlara katılabilirsiniz. Ben de kendimi sırtüstü ve serbestte iyi buluyorum. Yarışlara katılmadan önce kendinizi test etmeniz gerekiyor. Yaptığım antrenmanlar sonucu kendimi hazır hissettikten sonra yarışlara katılmaya başladım. İlk başlarda okul adına fakat kulüp sporcusu olarak yüzdüm. Yarışlarda diğer rakiplerimden daha üstün geldiğim zamanlar oldu ve birinci oldum. İlk üç sporcuya bildiğiniz gibi madalyalar verilir. Yarış kaçıncı olarak bitirdiyse ona göre sıralanır ve ödüllendirilirsiniz. Üst sıraları hedefliyorsanız daha sıkı çalışmanız ve daha çok efor sarf etmeniz gerekir. Açıkçası bir spor olarak yüzme kolay değildir. Fakat vücudunuzda en fazla kası çalıştıran spor yüzmedir.

Edirne'de bildiğiniz gibi bir olimpiik yüzme havuzu var ve orada 3 tane havuz var. İlk yarışların yapıldığı ve antrenman yapabileceğiniz 50 metre uzunluğunda bir havuz. Ayrıca havuzun olimpiik olabilmesi için 50 metre uzunluk ve belirli bir derinlik şartı aranır. İkinci havuz 25 metre uzunluğunda yani okulumuzdaki havuzun boyu kadar. 3. havuz ise daha küçük yaştakilerin yüzmeyi öğrenebileceği bir çocuk havuzu. Yüzme yarışlarında her sporcunun kendi kulvarında yarışması gerekir. Başlangıç anonsu verildiği anda kaç metre yüzülmesi gerekiyor ise sporcunun yapması gereken o mesafeyi en kısa sürede kat etmektir. Yüzdüğünüz sırada sizinle aynı anda havuzun diğer tarafından öteki tarafına gidip gelen hakemler mevcuttur. Yanlış stilde ya da başlangıç anonsunda önce suya atlarsanız diskalifiye olursunuz. Buna dikkat etmeniz gerekir. Yüzme olimpiyatlarında olan bir spordur ve dünya rekorları genellikle o organizasyonlarda kırılır. Yüzmede performansınızı arttıran en önemli şey düzenli antrenmandır. Kondisyonunuz ne kadar yüksekse o kadar iyi sonuçlar alırsınız. Bu aslında her spor dalı için geçerlidir. Yüzme sağlıklı kalmak açısından önemli bir spordur. Özellikle kalp sağlığını destekler. Ayrıca düzenli yüzmek fit kalmanızı sağlar ve aşırı kilo almayı engeller. Tabii ki de yüzmeyi bilmeyenler için ilk başlarda zor gelebilir ama yeni başlayanlar için derin yerlerde veya dalgalı denizlerde yüzmek tehlikeli olabilir. Denizde yüzmek havuza göre daha fazla efor sarf etmenize ve daha çabuk yorulmanıza sebep olur. Kısacası yüzmek her ne kadar eğlenceli bir hobi olarak görülse de profesyonel olarak yüzmek bir o kadar gayret isteyen bir spordur ve her spor dalı gibi vücudunuzu geliştirir ve akademik olarak da size katkı sağlar. Bu anlamda yüzmek her bir kişi için oldukça iyi bir spordur.

<https://www.tededirne.k12.tr/>

GÜNÜMÜZDE TEKNOLOJİ KAAN ŞENVELİ

Günümüzde teknoloji, hayatımızın neredeyse her alanını etkileyen hızlı ve sürekli bir evrim geçirmektedir. Bu bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı ilerlemeler, dünya genelindeki bağlantıları güçlendirmekte, bilgiye erişimi kolaylaştırmakta ve yaşam tarzlarımızı temelden değiştirmektedir. Teknoloji artık günümüzde çok büyük bir güç hâline gelmiştir.

Akıllı telefonların ve tabletlerin yaygın kullanımıyla birlikte mobil teknoloji hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Bu cihazlar, iletişimi kolaylaştıran istenilen bilgiye saniyeler içinde erişme imkânı sağlamaya kadar birçok işlevi yerine getirerek günlük yaşantımızı önemli ölçüde kolaylaştırmaktadır. Bulut bilişim, veri depolama ve paylaşımını da daha erişilebilir hâle getirerek iş dünyasının ve bizler gibi kişisel kullanıcıları da dönüştürmüştür. Büyük veri analitiği sayesinde, milyonlarca veri noktasının hızla işlenmesi ve anlamlandırılması mümkün hâle gelmiştir, bu da işletmelerin daha bilinçli ve stratejik kararlar almasına olanak tanıyan hâle gelmiştir.

Özellikle yapay zekâ bilgisayar sistemlerine öğrenme yeteneği kazandırarak karmaşık problemleri çözmekte ve gelecekteki eğilimleri tahmin etmekte kullanılmaya başlamıştır. Sesli asistanlar, öneri sistemleri ve otomatik sürüş teknolojileri gibi birçok uygulama, yapay zekâ sayesinde mümkün hâle gelmiştir. Robotik teknolojisi, üretim, sağlık, hizmet sektörleri ve daha birçok alanda insan iş gücünü desteklemekte ve süreçleri en elverişli hâle getirmektedir.

Yüksek hassasiyetli cerrahi robotlar, drone gibi teknolojiler, insanların yapamayacağı işleri gerçekleştirmek için kullanılmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte, güvenlik ve gizlilik konuları da önem kazanmıştır. Siber güvenlik tehditleri artarken, bu alandaki gelişmeler de bu tehditlere karşı mücadeleyi güçlendirmektedir.

Teknolojinin günümüzdeki kullanımı, sadece bizlerin yaşam tarzlarını değil aynı zamanda büyük toplumların ve küresel ekonominin de canlılığını etkilemektedir. Bu sürekli değişen ve gelişen ortamlarda teknolojiyle yaşamak, onunla adım atmak ve bu değişimlere ayak uydurmak günümüzde hem bizler için hem bilinçli tüketiciler ve işletmeler için hayati önem taşımaktadır.

<https://www.tededirne.k12.tr/>

ARDA FURKAN
AYKAÇ

<https://www.tededirne.k12.tr/>

BAĞIMSIZ OYUN YAPIMCILARI BÜYÜK OYUNCULARI GERİDE BIRAKIYOR

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte oyun endüstrisi her zamankinden daha dinamik hâle geliyor. Büyük oyun şirketleri uzun süredir pazarda belirleyici olmuş olsa da son yıllarda bağımsız oyun yapımcıları beklenmedik bir şekilde yükselişe geçti. Artık kendi yaratıcılıkları ve özgünlükleriyle büyük oyun stüdyolarına meydan okuyorlar. Bağımsız oyun yapımcılarının bu yükselişi, esnekliklerinden, yenilikçiliklerinden ve genellikle cesur kararlarından kaynaklanıyor. Büyük stüdyolar genellikle devasa bütçelerle çalışırken bağımsız yapımcılar daha küçük ekiplerle, sıkı çalışmalarıyla oyun dünyasında fark yaratıyorlar. Geleneksel oyun endüstrisi genellikle ticari garantilerle hareket ederken, bağımsız yapımcılar genellikle sıradışı fikirlerle ve risk alarak öne çıkıyorlar. Bu durum, oyuncular arasında farklılık yaratan ve çoğu zaman daha kişisel deneyimler sunan oyunların ortaya çıkmasını sağlıyor. Bağımsız oyunların popüleritesindeki artışın arkasında yatan bir diğer önemli faktör, dijital platformların güçlenmesidir. App Store, Google Play, Steam ve diğer platformlar, bağımsız geliştiricilere düşük maliyetlerle geniş bir kitleye ulaşma fırsatı sunuyor. Bu da bağımsız oyunların erişilebilirliğini artırıyor ve geniş kitlelere hitap etmelerini sağlıyor. Ayrıca, bağımsız oyun yapımcılarının topluluk odaklı çalışmaları da büyük bir etken. Oyuncuların geliştirme sürecinde oyuncularla etkileşime geçmek, geri bildirimleri dikkate almak ve oyuncuları oyuncu taleplerine göre şekillendirmek bağımsız yapımcıları oyuncularla güçlü bir bağ kurmaya teşvik ediyor. Elbette, büyük oyun stüdyolarının hala endüstri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu inkar etmek zor. Ancak, bağımsız oyun yapımcılarının yükselişi, oyun endüstrisinin çeşitlenmesine ve rekabetin daha sağlıklı bir biçimde sürdürülmesine katkıda bulunuyor. Bağımsız oyun yapımcılarının büyük oyuncuları geride bırakması, sadece oyun endüstrisinin evrimine işaret etmiyor. Aynı zamanda, yaratıcılığın, tutkunun ve yenilikçiliğin ne kadar değerli olduğunu da gösteriyor. Belki de bu yükseliş, endüstrinin gelecekteki yönelimini belirlemede önemli bir rol oynayacak. Bu süreç, oyuncular için heyecan verici yeni deneyimler sunarken endüstrinin genel dinamikleri açısından da büyük bir değişimi işaret ediyor. Yaratıcılık ve özgünlük, artık oyun dünyasının şekillenmesinde önemli bir faktör haline gelmiş durumda.

BARIŞ DEMİR

<https://www.tededirne.k12.tr/>

ELEKTRİKLİ ARAÇLAR

Elektrikli araçlar, çevre dostu ve sürdürülebilir bir ulaşım geleceğini şekillendiren önemli bir teknolojidir. Geleneksel içten yanmalı motorlu araçlara kıyasla daha düşük karbon ayak izine sahip olan elektrikli araçlar, fosil yakıtlardan kaynaklanan emisyonları azaltarak hava kalitesini iyileştirir. Büyük otomobil üreticileri, elektrikli araç teknolojisi alanındaki gelişmelerle birlikte sürdürülebilir ulaşım vizyonunu benimsemekte ve yeni modellerini piyasaya sürmektedir. Önde gelen elektrikli araç markaları, yüksek performanslı bataryalar, hızlı şarj teknolojileri ve otonom sürüş sistemleri gibi yenilikçi özelliklere odaklanarak tüketicilere çeşitli seçenekler sunmaktadır. Tesla ve MG, öncü rolleriyle dikkat çekerken, yerli markamız TOGG da bu yolda ilerlemektedir. Ayrıca Mercedes - Benz, BMW, Renault gibi otomobil devleri de elektrikli araç pazarındaki rekabeti artırmak için çeşitli modeller geliştirmekte ve şarj altyapısını genişletmektedir. Son yıllarda popülerliği artan elektrikli araçlar, enerji verimliliği ve çevre koruma hassasiyetiyle giderek daha fazla talep görmekte, bu da sektördeki teknolojik inovasyonu hızlandırmaktadır. Gelecekte, akıllı şarj istasyonları, uzun menzilli bataryalar ve daha fazla otonom sürüş özellikleri gibi yeniliklerle elektrikli araçlar, ulaşım endüstrisini daha sürdürülebilir bir yöne taşıyacaktır. Elektrikli araçların giderek artan popüleritesiyle birlikte, şarj istasyonları daha geniş bir alanda yaygınlaşmakta ve bu da kullanıcıların elektrikli araçlarını günlük yaşamlarında daha rahat bir şekilde kullanmalarını sağlamaktadır. Özellikle şehir içi alanlarda ve otoyol güzergâhlarında konumlanan hızlı şarj istasyonları, sürücülere uzun mesafeli seyahatlerde bile pratik ve hızlı bir şarj imkânı sunmaktadır. Bu, elektrikli araç kullanıcılarının menzil endişelerini azaltarak, sürdürülebilir bir ulaşım altyapısının oluşturulmasına katkı sağlamaktadır. Yenilikçi çözümler, elektrikli araç teknolojisinin gelişimini hızlandırmakta ve kullanıcı deneyimini iyileştirmektedir. Örneğin, gelecekteki şarj istasyonlarında kablosuz şarj teknolojilerinin daha yaygın kullanımı, kullanıcıların araçlarını park ederken daha fazla konfor sağlayacak ve şarj sürecini daha verimli hâle getirecektir. Ayrıca, enerji depolama sistemleri ile entegrasyonun artmasıyla birlikte, şarj istasyonları enerji verimliliğini optimize ederek sürdürülebilir bir enerji altyapısının oluşturulmasına katkıda bulunacaktır. Bu yenilikler, elektrikli araç teknolojisinin daha geniş bir kitle tarafından benimsenmesine olanak tanıyarak, sürdürülebilir ulaşımın geleceğini daha parlak bir şekilde şekillendirecektir.

SANAT TARİHİ TARİH ÖNCESİ SANAT

ECE NAZ USLU

<https://www.tededirne.k12.tr/>

Sanatın tarihi; insanlar tarafından yapılmış herhangi bir sayıda olabilen manevi, felsefi, sembolik, kavramsal, belgesel ve daha birçok amaç için yapılan ve görsel estetiğin ön planda olduğu nesnelere odaklanır. Görsel sanatlar, güzel sanatlar ve uygulamalı sanatlar gibi çeşitli şekillerde sınıflandırılabilirdiği gibi insan yaratıcılığının olduğu veya mimari, heykel, resim, film, fotoğraf ve grafik sanatlar gibi farklı medya formlarına odaklanan alanlarda bu kapsam içerisinde yer almaktadır. Son yıllardaki teknolojik gelişmeler ile video sanatı, bilgisayar sanatı, performans sanatı, animasyon, televizyon ve video oyunları gibi yeni sanat formlarının oluşmasına yol açmıştır. Eski Mısır, Mezopotamya, İran, Hindistan, Eski Yunan, Roma, İnkâ, Maya ve Olmek medeniyetlerinden günümüze birçok sanat eseri miras kalmıştır. Eski Yunan sanatı insan fiziğinin ideal oranlarda temsiline yoğunlaşmış, sonrasında Bizans ve Orta Çağ Avrupası'nda dinî motifler ağırlık kazanmıştır. Rönesans, fiziksel dünyanın resmedilmesi ve resimde üç boyut algısının oluşması yönünde teknikler geliştirmiştir. Tarih öncesi sanat ise okuma yazma bilmeyen kültürler

tarafından yapılmıştır ve geniş bir sanat yelpazesi içerir. Bunlara dahil olarak en eski insan eserlerini de gösterebiliriz. Örneğin ilk sanat objelerinden birkaçı olan Orta Taş Devri Afrika'sından dekoratif eserler bulunmaktadır. Anadolu'da tarih öncesi dönemlerde yaşamın varlığına dair çok sayıda bulgu olsa da, bahsi geçen döneme ait insan fosilleri çok azdır. Söz konusu dönemlerde insanların yaşam biçimlerini ortaya koyan veriler aynı zamanda dönem insanının barınacağı olan mağaralardır. En çok bilinen tarih öncesi sanat eserleri, kıta Avrupası'ndaki hayvanları, özellikle de Fransa'daki Lascaux'da var olan hayvanları betimleyen büyük Paleolitik mağara resimleridir. Üst Paleolitik Dönem'e (MÖ 38.000-12.000) yayılan yüzlerce mağara resmi bulunmuştur. O zamanda yapılan sanatın amacı hakkında birçok teori öne sürülmüştür. En çok kabul edileni, sanatın muhtemelen av başarısı sağlayabilmek için dinî ritüellerin bir parçası olduğudur. Yapıldıkları tarihler bundan 40.000 yıl öncesine giden eserler hakkında az şey bilmemizin nedeni de yaşanan kültür hakkında bilgi sahibi olmamızdır.

<https://www.tededirne.k12.tr/>

MUHAMMED UĞUR

GASTRONOMİ ŞEHİRİ GAZİANTEP

Gaziantep, İpek Yolu üzerinde yer almış, tarihi sayısız medeniyetlere ev sahipliği ile geçmiş günümüz Türkiye'sinin özellikle sanayi hamlesini başarıyla gerçekleştirmiş 9. büyük vilayettir. Bu tarihsel misyonun yöre insanı ile ilgili ön plana çıktığı en önemli özellik kuşkusuz çalışkan olmasıdır.

Gaziantep'in İpek Yolu ve mevcut yaşamış kültürlerin dışında diğer adıyla Baharat Yolu diye tanımlanan ve önemli bir kervan yolu üzerinde bulunması Gaziantep mutfağının bu kadar zenginleşmesine sebep olmuştur. Ayrıca Gaziantep'te yetişen meyve ve sebzelerin çeşitliliği birçok yöreye göre farklı özellikler gösterir. Yörede yetiştirilen Antep fıstığı, zeytini, domatesi, biberi, patlıcanı, acuru, turpu, havucu, salatalığı, haylan ve kış kabağı, tüylü acuru, tarhunu, haspiri (safran) tamamen yöreye özgüdür. Bunların dışında 40 çeşidin üzerinde isimleriyle tespit edilmiş üzüm çeşitleri tarih kayıtlarında yazılmıştır.

Bu anlattığımız sebeplerin taşıdığı bilgiler yöredeki kültür, bakış ve mevcut iklimler buradaki gastronominin temelini oluşturan önemli etkenlerdir. Mevsimlere göre yetişen sebze ve meyveler başta olmak üzere çok geniş bir yemek yelpazesinin oluşmasına neden olmuştur. Bu özellikler meyvelerin, sebzelerin, bakliyatların çeşitli pişirme yöntemleriyle etle birleşerek, sosları içinde oluşan yemekler haline gelmiştir. Dünyada hiçbir ülkede bu çeşitliliğe sahip tencere yemeği yoktur.

Gaziantep il toprakları fazla olmamakla birlikte birçok tarım ürününün yetişmesine müsaittir. Gaziantep'in il yüz ölçümü çok büyük olmamasına rağmen arazi yapısından dolayı çok değişik bir ürün yelpazesine sahiptir. Bahçe tarımında başta Antep fıstığı olmak üzere zeytin ve üzüm çeşitleri yetişir. Yöreyle özgü domates, biber, patlıcan ve birçok sebze çeşitleri yetişmektedir. Ayrıca kayısı türleri (zerdali ve şekerpare), kiraz, elma, ayva şeftali, ceviz, incir, dut, nar, erik, badem, vişne, armut, kavun, karpuz, Trabzon hurması (son zamanlarda) gibi muhtelif meyve çeşitleri de yörenin verimli olan topraklarında yetişmektedir.

4000-5000 yıllık geçmişe sahip olduğu bilinen Antep fıstığı yörenin isminden de anlaşılacağı üzere bir bahçe ürünü olup Gaziantep'in önemli bir ekonomi kaynağıdır. Antep fıstığı lezzet, yağ oranı ve aroması itibarıyla dünyadaki en güzel fıstık çeşididir. Antep fıstığından, yöresine ve cinsine göre meyvenin olmaya başladığı ilk safhadan son safhaya kadar muhtelif amaçlı kullanılmak üzere erken, orta, ve sonuna doğru ürün çeşitliliğini sağlamak için hasat yapılır.

Böylece fıstık kullanan sektörlerin farklı ihtiyaçları karşılanmış olur. Başta baklavacıların, kadayıfçıların tercih ettiği "kuşgözü" diye tanımlanan yeşil renkli fıstık en kıymetli olanıdır. Ayrıca adına ağaç altı denen erken olgunlaşmış ağaçtan yere düşen ağzırları çatlak fıstık türüdür.

Gaziantep'te farklı olarak sadece yöreye özgü sunum şekilleriyle katmer, beyran, kelle, çorba çeşitleri, dürüm çeşitleri, kaymak çeşitleri, börek çeşitleri, ciğer kebabı ve simit çeşitleri (unlu mamüller) satan yerler bu çeşitliliğin somut göstergesidir.

Pide ekmeğin önemli bir yere sahiptir. Her Gaziantep'in günlük yaşamında pide ekmeğin kullanımı vardır. Bunlar açık, küpban, tırnaklı ve kahvaltıda yenen susamlı ekmeğin isimli çeşitleridir.

Gaziantep'te gastronomi kültürünün oluşmasında etken sebepleri aşağıdaki maddelerde açıklandığı şekilde sıralayabiliriz:

- 6000 yıla yakın bir tarihe sahip olması
- Yörede yaşamış olan kültürlerin etkisi
- İpek Yolu üzerinde bulunması (Doğudan batıya)
- Kuzeyden ve kuzeybatıdan güneye geçiş yolu üzerinde bulunması
- Coğrafi konumuna bağlı iklim koşullarının etkisi
- 2200-2300 yıl önce dünyada en fazla popülasyonun yaşadığı Mezopotamya'nın en batısındaki Zeugma'da yaşamış olan kültür zenginliğinin etkisi

h) Yörede yaşayan insanların mevcut etkenlerin dışında, kimliklerinin yarattığı farklılıkla ortaya çıkan, özgün yaratıcı yapının etkisi

Gaziantep gastronomi kültürünün en belirgin örneklerinden biri de tatlı türleri olarak baklava ve çeşitleridir. Osmanlı mutfağına ait olan bu tür tatlılar zaman içerisinde Gaziantep'in adıyla özdeşleşmiştir. Bilinen bu tatlılar, 19. yüzyılın sonlarında Osmanlı mutfağına var olan Baklava, Gaziantepli ustaların çabalarıyla özel yöntemlerle geliştirilerek bugünkü adıyla anılan Antep baklavası ortaya çıkmıştır. İçerisinde kullanılan Antep fıstığı, yöresel sade yağ ve un çeşidi yöre topraklarından elde edilmiş olup bu tatlıların lezzetini bu günkü duruma gelmesine neden olmuştur.

İşte bu farklılıklar nedeniyle dünyada ülkesinin ismiyle değil, şehrinin ismiyle anılan tek mutfak Gaziantep mutfağıdır. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO), Gaziantep'i gastronomi alanında "Yaratıcı Şehirler Ağı"na dahil etmiştir.

KAYNAKÇA
<http://www.sehitkamil.gov.tr/gastronomi>

ARDA GÜLER'E TAM OLARAK NE OLDU?

ENES FURKAN BOYACI

<https://www.tededirne.k12.tr/>

Geçen yaz transfer döneminde Fenerbahçe'den Real Madrid'e bonuslarla beraber 30 milyon euro gibi rekor bir transfer bedeliyle transfer olan millî futbolcumuzun peşini sakatlıklar bırakmıyor. İlk transfer olduktan sonraki periyotta Real Madrid'in Amerika'daki hazırlık maçları esnasında ilk defa sakatlık geçirirken sahalardan uzun bir süre uzak kaldıktan sonra yeniden sahalara dönmeye hazırlanıyordu fakat bu sefer tamamen farklı bir bölgeden sakatlık geçirdi. Yıldız futbolcu bu sebeple ligdeki ve Şampiyonlar Ligi'ndeki birçok maçı kaçırdı. İşte bu sakatlıktan sonra sakatlık

süreci diğer sakatlığına göre daha iyi gidiyordu. Hatta takımla çalışmalara bile başlamıştı. Takımla çalışmalar esnasında Real Madrid teknik direktörü Carlo Ancelotti'nin gözüne giren Arda Güler, geçen haftalarda oynanan Şampiyonlar Ligi mücadelesinde S.C. Braga karşısında ilk defa sahada olması bekleniyordu. Kötü şans bu seferde onu bulmuştu. Maç öncesi ısınma hareketlerinde topa vururken yeniden sakatlandı. Bu olaydan sonra kulübün ana doktoru kovuldu. Evet, 17 yaşındaki bir Türk genci yüzünden Real Madrid kulübünün ana doktoru kovuldu. Bu Real Madrid'in Arda'ya verdiği önemin de bir

anlamda göstergesi. Yaşanan son olaylardan sonra Real Madrid eski antrenörünün açıklamaları şu şekilde: "Elit seviyede fiziğe sahip oyunculara karşı mücadele edecek bir oyuncudan çok, altyapı oyuncusu fiziği vardı. Arda Güler'e fiziksel yüklemeler sırasında büyük hatalar yapılmış. Arda Güler, yeni çalışma sistemiyle yeniden öz güvenini geri kazanacak ve Real Madrid taraftarı onun olağanüstü yeteneğinin tadını çıkarabilecek."

Orhan Veli KANIK

Burak Yüce

BURAK YÜCE

UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ BİR RENK

'EDİRNE KIRMIZISI'

BAŞAK DİLA KEMERCI

<https://www.tededirne.k12.tr/>

Renkler, ülkelerin ulusal pazarda tanınmasını sağlayan önemli unsurlardan biridir. Türklerin renk alanına yazdırdığı iki renk bulunur: "Turkuaz ve Edirne Kırmızısı." Ne kadar turkuaz günümüze kadar popülerliğini korumuş, çokça tercih edilen bir renk olsa da aynı durum Edirne Kırmızısı için geçerli değildir. Edirne Kırmızısı, kesin olmamakla beraber ilk kez 15. yüzyılda Edirne kâri ustaları tarafından kullanıldığı ileri sürülmektedir. Ulusal pazarda "Türk Kırmızısı" olarak bilinen bu renk, genel olarak "tuğla kırmızısının parlağı" olarak nitelendirilmektedir. Bu renk genel olarak kumaş boyamada kullanılmıştır. Özellikle 18 ve 19. yüzyılda Osmanlı'nın ekonomik ve kültürel varlığına oldukça katkı sağlayan Edirne Kırmızısı, zamanla Osmanlı'da bazı karışıklıklara ve casusluk olaylarına yol açmıştır. Edirne Kırmızısı, günümüzde neredeyse unutulmaya yüz tutmuş olsa da 18 ve 19. yüzyılda Avrupa'da statünün ve zenginliğin sembolü olarak bilinen renklerden biri olarak kabul görmekteydi. Çeşitli

Avrupa ülkelerinin ordu üniformalarında, futbol takımlarının formalarında, günlük kıyafetlerinde Edirne Kırmızısı kullanılmaktaydı. Ayrıca Amerika'da Özgürlük Savaşı'nda galip gelen tarafın bayrağının rengi de Edirne Kırmızısı'ydı. Edirne Kırmızısı döneminde ne kadar değerli bir renk olsa da belirli bir tarifi yoktu. Farklı tarifler farklı tonlarda renk elde edilmesine neden oluyordu. Bu duruma çözüm bulmak ve en parlak rengi üretmek amacıyla devletler çeşitli yarışmalar düzenlemiş hatta Osmanlıya ve tarife ulaşan diğer ülkelere casuslar göndermiştir. Edirne Kırmızısı özellikle Fransa, İngiltere ve İsviçre arasında büyük bir rekabete yol açmıştır. Casusluk ve Edirne Kırmızısı'nın üretimi konusundaki hırsıyla İngiltere diğer ülkelerin önüne geçmiştir. Manchester'daki boyamacıların Edirne Kırmızısı'nı Borelle kardeşler adında iki Fransız'dan öğrendikleri düşünülmektedir. Bunun için İngiltere Borelle kardeşlere burs vermiştir. İngiltere, Fransa'dan gizlice alınan tekniği daha da geliştirerek casusluk tekniği

olarak kullanmıştır. Bu casuslardan John Holker, İngiltere'deki koyu kırmızı boyamayla ilgili en eski ve en güvenilir bilgi kaynaklarından biri olmuştur. Edirne Kırmızısı'nın günümüze kadar gelen tariflerin işlem sayısı 22-27 arasında değişmektedir ve bu rengin üretimi yaklaşık 40 gün sürmektedir. Ne kadar tarifler farklılık gösterse de bu rengin üretiminde kullanılan ana ve değişmez bir malzeme vardır: Rubia tinctorum L. Rubia tinctorum çok yıllık bir kök boya bitkisi türüdür. Bu bitkinin yapısında bulunan "alizarin" Edirne Kırmızısı'nın temelini oluşturmuştur. Genel olarak ortak olan yan malzemeler: köknar, garansin, paparin, zeytinyağı, inci küllü, sumak, şap, soda, kalay kristalleri, kostik soda, kırmızı soda, kırmızı likör, soda fosfat, beyazlatıcı pudra, koyun gübresi ve kanı, inek gübresidir. Bazı kaynaklarda kullanılan koyun kanının

sadece koyunun boyun kısmından alındığı ve şap sayesinde rengin üretiminde kullanılan malzemelerin kumaşa iyice işlenmesini sağlayıp çıkmasını engellediği belirtilmektedir. Döneminde oldukça önemli olaylara yol açan Edirne Kırmızısı; pek çok sanatçıya ilham olmuş, Edirne Kırmızısı'nın Osmanlı Devleti'nden alınması efsaneleştirilmesi ve Edirne Kırmızısı fabrikalarının yakınındaki nehirlerin uzun bir dönem kırmızı akması da bir ilham kaynağı olmuştur. Fakat Edirne Kırmızısı elde edilmesinin sebebiyle hızla sanayileşen Avrupa'da zamanla önemini yitirmiş ve unutulmuştur.

BERRA GÜNER

<https://www.tededirne.k12.tr/>

GECENİN AYDINLIĞI (RÜYALAR)

Gözlerimizi kapattığımızda karanlık bir sahne çıkar önümüze. İşte burada zamana göre bazen iyi, bazen kötü kısa oyunlar izleriz. Bazen başrolü biz oluruz, bazen bir başkası. Her zaman da sahnelenmez bu oyunlar, şanslıysak izleyebiliriz. İşte kısaca budur "rüya". Bilimsel olarak söyleyecek olursak ise, "Uykunun evresinde düşüncelerin, duyguların, isteklerin, korkuların etkisi altında oluşan kısa düşlerdir."

Peki neden rüya görürüz? Bunu uzmanlar bilinçaltının uyku esnasında dışarı vurumu olarak yorumlamaktadır. Rüya görememe nedeni olarak ise uyku kalitesi gösterilmektedir. Örneğin, ben düzenli bir uykuya sahip olduğum zamanlarda daha çok rüya görüyorum. Ama eğer yorgunsam ve uyumama rağmen uykumu alamıyorsam o zamanlarda hiç rüya görmüyorum. Aslında bu biraz sizin yaşantınızla da ilgili. Aynı zamanda şu konuya da değinmek istiyorum. Gördüğümüz rüyalar gelecekte gerçekleşecek olabilir mi? Bence rüyalarımızın gerçekleşme ihtimali oldukça yüksek çünkü bu rüyalar bizim duygularımız ve düşüncelerimiz doğrultusunda ortaya çıkıyor. Yani uzmanlar böyle söylüyor. Tabii ki fantastik, gerçekleşmeyecek rüyaları bunun dışında tutuyorum. Şimdi sizlere rüyalarda görülen bazı olayların ne olarak yorumlandığını söyleyeceğim. Örneğin, rüyanızda ünlü birini gördünüz ki bu normal bir durum bence. Çünkü bu günlerde televizyon ve medya dünyası her yerimizi sarmış durumda. Bu nedenle ünlü kişilerin etkisi altında kalmamız çok normal. "Bu rüya olumlu gelişmelerin habercisidir. Ayrıca bu durum refah eksikliğinden kurtulmak anlamına da gelebilir." Rüya meyve görmek ise oldukça iyi yorumlanır. Fakir iseniz zenginliğe, hasta iseniz iyileşeceğinize, bekar iseniz evleneceğinize tabir edilir. Rüya öldüğünü görmek neye yorumlanır peki? Bence bu çok ürpertici. Ama sadece kötüye değil iyiye de yorumlanabilir bu rüya. Kötü olarak açıklamaya bile gerek yok ama bir de her şey yolunda giderken hevesinin kursağında kalacağına işaret eder. İyi olarak ise yeni başlangıçlara işaret ettiği söylenir. Rüya sınava girdiğini görmek ki bu rüyayı ben de çok kez görmüştüm. Okul psikolojisiyle bu rüya da normal bence. Ama bu rüya kişinin her an tetikte olması gerektiği olarak da yorumlanıyor. Son olarak rüyada uçtuğunu görmek ise baskı altında özgürleşeceğine veya bir yolculuğa çıkacağına işaret eder. Peki, rüyamızda istediğimiz bir olayı ya da kişiyi nasıl görürüz? Bu konuda internette çeşitli rivayetler olsa da ben bu olayların gerçekleşebilme ihtimalinin düşük olduğunu düşünüyorum. Yok şu kadar besleme çekin, yok bir bardak suyu 3 dakika bitirin. Tabii ki denemedim doğru olup olmadığını bilmiyorum ama ben inanmıyorum. Son olarak şunu da eklemek istiyorum. Bence rüya gören kişiler gerçekten çok şanslı. Bazen kendimizin bile farkında olmadığı şeyleri rüyalarımızda görebiliyoruz ya da sıkıntıda olduğumuz durumlarda bize bir çıkış kapısı gösteriyor rüyalar. Bu yüzden rüyalar çok değerli bence. Unutmayın Edgar Cayce'in de dediği gibi "Rüyalar yarının sorularının cevaplarıdır!"

HİRA ÇETİN

<https://www.tededirne.k12.tr/>

İKARUS

İkarus, Yunan mitolojisinde yer alan Daedalus'un oğludur. Daedalus, Atinalı Kral Minos'un hizmetinde çalışmak zorunda kalır ve Kral Minos, Daedalus'u labirent inşa etmekle görevlendirir. Labirentin içine hapsedilen Minotaur adlı yaratık, gençlerin kurban edildiği bir gelenek olan Minos'un öfkesi nedeniyle oraya yerleştirilmiştir. Daedalus, labirentin içine hapsedildikten sonra çıkışı bulmaya çalışırken İkarus ile birlikte kurtuluş planları yapar. Daedalus, bir gün özgürlüklerini yeniden kazanabilmek için büyük bir cesaretle planlarını hayata geçirmeye karar verir. Daedalus, oğlu İkarus ile birlikte Labirent'ten kaçmak için bir plan yapar. Daedalus, bir gün İkarus'a yakındaki adaya uçabilecekleri kanatlar yapmayı başarır. Bu kanatlar, kuş tüylerinden ve aralarında balmumundan bir yapıştırıcı kullanılarak yapılmıştır. Daedalus, İkarus'a kanatları takarken ona şunu söyler: "İkarus, bu kanatları kullanırken ne çok uçmanın tadını çıkarmalısın ne de çok uzağa gitmelisin. Çünkü eğer çok yükseklerde uçarsan Güneş'in sıcaklığı kanatlarını eritebilir." İkarus ve Daedalus, kanatları takıp Labirent'ten kaçarlar. Gökyüzünde uçarak, Girit'ten uzaklaşmaya başlarlar. İkarus, uçmanın heyecanına kapılarak, Daedalus'un uyarılarını unuttur ve güneşin çok yakınına gelir. Güneş'in sıcaklığı kanatlarının balmumunu eritmeye başlar ve İkarus'un kanatları kırılıp düşer. Son çabalarıyla denize yakın bir noktaya düşmeyi başarsa da maalesef İkarus boğularak hayatını kaybeder.

İkarus'un hikâyesi, genellikle özgürlük arayışı ile uyarılır. Bu nedenle mitolojide genellikle hırsın ve aşırı öz güvenin zararlı sonuçlarına dikkat çekmek için kullanılan bir örnek olarak görülür. İkarus'un hikâyesi, günümüzde de sıklıkla kullanılan bir söyleyiş olan ve Türkçeye "Güneş'e çok yaklaşma." şeklinde çevrilebilecek bir ifadenin kaynağıdır. Bu ifade, insanın hırsının ve sınırlarını aşma çabasının tehlikelerini ifade eder. İkarus, uçmanın heyecanına kapılarak, Daedalus'un uyarılarını unuttur ve bu hatası, onun ölümüyle sonuçlanır.

İkarus'un hikâyesi, sanatta da sıklıkla işlenen bir temadır. Bu temaya, resim, heykel, edebiyat ve müzik gibi birçok sanat dalında rastlamak mümkündür. İkarus'un hikâyesinin sanatsal yorumlarında, İkarus'un kişiliği ve hikâyesinin mesajı farklı şekillerde ele alınabilir. Örneğin, bazı yorumlarda İkarus, hayallerinin peşinden giden ama bu yolda kendini kaybeden bir genç olarak görülür. Diğer yorumlarda ise, İkarus, insanlığın hırs ve sınırlarını aşma çabasını temsil eden bir sembol olarak görülür.

İkarus'un hikâyesi, insanlığın yüzyıllardır üzerinde düşündüğü bir temadır. Bu hikâye, insanın hırsı ve sınırlarını aşma çabasının tehlikelerini ve insanlığın hayallerinin peşinden gitme isteğini hatırlatır.

ASLI EDA ŞAN

<https://www.tededirne.k12.tr/>

JİMNASTİK ÇEŞİTLERİ

Artistik Jimnastik: Artistik jimnastik, antik Yunan dönemine kadar uzanan bir geçmişe sahiptir. Modern formu ise 19. yüzyılın başlarında Avrupa'da ortaya çıktı. 1954 yılında ilk Dünya Artistik Jimnastik Şampiyonası düzenlendi ve o zamandan beri düzenli uluslararası yarışmalar yapılmaktadır. Bu türde sporcular, zemin, atlama tahtası, paralel barlar, barfiks, denge direği ve halka gibi aletlerde koreografi ve akrobatik hareketler yaparlar. Esneklik, denge, güç ve kusursuz teknik burada önemlidir.

Ritmik Jimnastik: Ritmik jimnastik, 19. yüzyılın sonlarında Avrupa'da ortaya çıktı. İlk kez 1963'te Moskova'da düzenlenen Dünya Ritmik Jimnastik Şampiyonası ile uluslararası bir platformda tanındı. Müzik eşliğinde top, kurdele, hoş bir müzik eşliğinde top, kurdele, halka, top ve kütük gibi aletlerle estetik ve akrobatik hareketler yapılır. Esneklik, müzikalite ve koordinasyon burada öne çıkar.

Trambolin: Trambolin, 20. yüzyılın başlarında spor ve eğlence amaçlı olarak geliştirildi. Ancak resmi olarak 2000 yılında Sidney Olimpiyatları'nda trambolin yarışmaları ilk defa olimpiik programda yer aldı. Bu türde sporcular, esnek trambolinler üzerinde yüksekten zıplama ve çeşitli akrobatik hareketler gerçekleştirirler. Yükseklik, hava kontrolü ve hız önemlidir.

Halter Jimnastiği: Halter jimnastiği, antik çağlara dayanan bir tarihe sahiptir. Modern formu ise 19. yüzyılın sonlarına doğru şekillendi. Uluslararası Halter Federasyonu'nun (IWF) kuruluşu 1905 yılında gerçekleşti. Ağırlık kaldırma üzerine odaklanır. Sporcular, belirli ağırlıkları farklı tekniklerle kaldırarak yarışır. Güç, dayanıklılık ve teknik burada belirleyicidir.

Aerobik Jimnastik: Aerobik jimnastik, 1970'lerin sonlarında aerobic egzersizlerin bir parçası olarak ortaya çıktı. Uluslararası bir düzeyde tanınması ise 1980'lerin ortalarına doğru oldu ve 1995 yılında ilk Aerobik Dünya Şampiyonası düzenlendi. Genellikle gruplar hâlinde yapılan bu türde, koreografi ve akrobatik hareketler, müzik eşliğinde tempolu bir şekilde gerçekleştirilir. Kardiyovasküler dayanıklılık ve esneklik önemlidir.

Türkiye'de Jimnastik Tarihi: Osmanlı Döneminde jimnastik, Osmanlı İmparatorluğu döneminde özellikle askeri eğitimde ve beden eğitimi alanlarında yer almıştır. Askeri okullarda ve spor kulüplerinde, temel jimnastik hareketleri ve fiziksel eğitim faaliyetleri yapılmıştır. Cumhuriyet Döneminde ise modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, beden eğitimi ve sporun önemini vurgulamıştır. 1924'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte, jimnastik ve spor genel olarak devlet politikası haline gelmiştir. Bu dönemde spor okulları, beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programları ve spor salonları açılmıştır. 1930 ve sonrası, Türkiye'de sporun geniş kitlelere yayılmasıyla birlikte, jimnastik de popülerlik kazanmıştır. Spor federasyonlarının kurulması, ulusal ve uluslararası düzeyde spor etkinliklerinin düzenlenmesine olanak sağlamıştır. Türk jimnastikçileri, uluslararası yarışmalarda başarılar elde etmiş ve Türkiye'de jimnastik sporunun gelişimine katkı sağlamıştır.

FUTBOLUN EVRENSELLİĞİ: SPORUN TAÇLANDIRILMIŞ KRALI

Futbol, spor dünyasının en üstün ve evrensel disiplinlerinden biridir ve bu durumu benzersiz kılan bir dizi unsuru içinde barındırır. Futbol, sadece bir oyun değil, aynı zamanda kültürler arası bir bağlantı, coşku ve dayanışmanın simgesidir.

Futbolun en büyük cazibesi, onun dünya çapında geniş bir katılımcı kitlesi bulunan evrensel bir spor olmasıdır. Milyonlarca insan, farklı coğrafyalardan, kültürlerden ve dil gruplarından bir araya gelerek bu oyunu kalpten sevmekte ve birleştirici gücünü hissetmektedir. "Dünya Kupası" gibi büyük turnuvalar, farklı ülkelerin renklerini taşıyan bayrakları bir araya getirerek sporun özünde birleştirme gücünü sergiler.

Futbolun üstün bir spor olmasının bir diğer

nedeni de, sahadaki dinamizmi ve stratejik derinliğidir. Oyun, sadece fiziksel yetenekleri değil, aynı zamanda zekâyı, stratejiyi ve takım çalışmasını da gerektirir. Bir oyuncunun tek bir hareketi, tüm maçın kaderini değiştirebilir, bu da futbolun her anının heyecan ve belirsizlikle dolu olduğu anlamına gelir.

Futbol, sadece sporcular arasında değil, aynı zamanda taraftarlar arasında da yoğun bir bağ oluşturur. Tribünlerdeki coşku kalabalıklar, takımlarını desteklemenin bir tutku haline geldiği bir ortam yaratır. Maç günleri, bir araya gelen insanların birbirlerine karşı dostane rekabetleri, dostlukları ve ortak bir tutkuyu paylaşmaları, futbolun sosyal bir etkileşim aracı olmasını sağlar.

Futbol, sadece bir spor değil, aynı zamanda karakter gelişimi ve kişisel disiplini teşvik eden

RECEP YAĞIZ GÜLDÜREN

<https://www.tededirne.k12.tr/>

bir okuldur. Oyuncular, dayanıklılık, liderlik, takım çalışması ve fair play gibi değerleri öğrenirken, bu öğretileri hayatlarına aktararak daha sağlam bireyler olurlar. Bu da futbolun, sadece sahada değil, aynı zamanda hayatın kendisinde de bir öğretmen olduğunu gösterir.

Sonuç olarak, futbolun en iyi spor olmasının ardında yatan nedenler, evrensel çekiciliği, stratejik derinliği, birleştirici gücü ve karakter gelişimine katkısı gibi bir dizi unsur içerir. Futbol, sadece yeşil sahalarda değil, aynı zamanda kalplerde de bir taht kurmuş, sporun zirvesindeki taç olmuştur. Bu oyun, insanları bir araya getirirken, duygusal bir bağ kurmayı, stratejiyi ve dayanışmayı öğretir, böylece futbolun haklı bir şekilde sporun en büyük temsilcisi olduğunu kanıtlar.

EĞİTİM VE TEKNOLOJİ

Bağlantı Çağında Eğitim: Teknoloji ile Geleceği Keşfetmek

Günümüzde teknoloji, hayatımızın her alanını etkilemekte ve eğitim dünyası da istisna değil. Akıllı telefonlardan tablet bilgisayarlara, akıllı tahtalardan çevrimiçi öğrenme platformlarına kadar birçok yenilik, öğrencilerin ve öğretmenlerin sınırları zorlamasına olanak tanıyor.

öğrencilere sınırsız bilgiye erişim imkanı sunmasıdır. İnternet üzerinden ulaşılabilen zengin kaynaklar, ders kitaplarıyla sınırlı kalmadan öğrencilerin ilgi alanlarına uygun geniş bir bilgi yelpazesine erişmelerini sağlar. Öğrenciler, öğrenmeye daha fazla katılım sağlayarak bilgiyi daha iyi anlamalarını ve özümsemelerini sağlayan interaktif içeriklere kolayca erişebilirler.

Çevrimiçi Kaynaklarla Sınırsız Bilgi

Teknolojinin eğitime en büyük katkılarından biri,

Etkileşimli Öğrenme Araçları

Akıllı tahtalar, interaktif eğitim yazılımları ve diğer

<https://www.tededirne.k12.tr/>

teknolojik araçlar, sınıf içi etkileşimi artırarak öğrencilerin derslere daha fazla odaklanmasına yardımcı olur. Öğretmenler, bu araçları kullanarak dersleri daha ilgi çekici ve etkileşimli hâle getirebilir, öğrencileri daha fazla katılıma teşvik edebilirler.

Çevrimiçi İletişim ve İş Birliği

Teknoloji, öğrencilerin dünya genelinde birbirleriyle iletişim kurmalarını ve işbirliği yapmalarını sağlar. Proje tabanlı öğrenme ve çevrimiçi işbirliği platformları, öğrencilere farklı kültürlerden gelen akranlarıyla iletişim kurma ve birlikte çalışma şansı tanır. Bu, öğrencilere sadece akademik açıdan değil, aynı zamanda kültürel anlayış ve küresel bir perspektif kazandırabilir.

EGE DEMİR KARAGÖZ

İLKİM NAZ HOŞGÖR

<https://www.tededirne.k12.tr/>

DENİZANALARI

Denizanası veya medüz, Scyphozoa (büyük denizanaları) ve Cubozoa (zehirli denizanaları) sınıflarında bulunan, serbestçe yüzen ve beyni ile kalbi bulunmayan bir deniz canlısıdır. Fransızca méduse, "denizanası" sözcüğünden alınmıştır. Fransızca sözcük Eski Yunanca Medoúsa, mitolojide yılan saçlı tanrıça" sözcüğünden alınmıştır. Bu sözcük Eski Yunanca médō, "göz kulak olmak, yol göstermek, vesayet etmek, kayırmak" fiilinden türetilmiştir. Denizanaları, yassılaştırmış ve yüzmeye uyum sağlamış varlıklar olarak tanımlanabilirler. Vücut şekli çoğunlukla yayvan ya da kubbeli bir şemsiye şeklindedir. Poliplerden daha karmaşık yapıları canlılardır. Yüzme organı olarak bir şemsiye gelişmiştir. Bu organ sayesinde hayvan ileriye doğru hareket eder. Denizanalarının beyinleri yoktur. Bunun yerine sinir sistemleri ışığı ve kokuya duyarlı şekilde gelişmiştir. Küçük balıklarla ve diğer küçük deniz canlılarıyla beslenirler. Vücutları hidrodinamik olmadığı için yavaş yüzerler ve avlarını yakalamalarına yardımcı olacak şekilde bir dalgalanma yaratırlar. Denizanaları bir eşeysiz üreme şekli olan tomurcuklanmayla ürerler. Denizanasının çeşitli türleri dokunmaçlarında zehir taşırlar. Başka bir canlının bunlarla temas halinde, denizanasının ölü olduğu durumlarda bile zehirlenme söz konusu olabilir. Bu durum denizanası sokması olarak nitelendirilir. Denizanasının birçok çeşidi bulunur. Bunlardan bazı zehirli olanları "Aslan Yelesi Denizanası, Ay Denizanası, Deniz Isırganı ve Güllü Denizanası"dır. Bilinen en zehirli denizanası çeşidi "Irukandji" denizanasıdır. Sokması çok tehlikelidir ki ölümcül beyin kanamalarına sebep olabilir. Denizanası sokmalarına dikkat edilmelidir. Turritopsis dohrnii diye bir çeşidi vardır ve ölümsüz denizanası adıyla da bilinir, biyolojik olarak ölümsüz bir denizanası türüdür. Küçük bir denizanası türü olan dohrnii, Akdeniz ve Japonya sularında yaşamaktadır. Bu tür, denizanalarının son yaşam evresi olan medusa evresine ulaştıktan sonra denizanalarının yaşam döngüsündeki ilk aşama olan polip formuna geri dönebilir ve bu süreç, sonsuza kadar devam edebilir ve tür, bu sayede biyolojik olarak ölümsüz olur. Türkiye'de en sık rastlanan denizanası türü "ay denizanası"dır. Atlantik, Pasifik ve Hint Okyanusu'nda ve Türkiye'nin bütün denizlerinde bulunurlar. Vücut çapları en fazla 50 cm'ye kadar ulaşabilir. Zehirsizdirler. Vahşi doğada iki yıla kadar yaşayabilirler. Türkiye'de de zehirli denizanaları bulunur, örnek vermek gerekirse Göçmen denizanası, Hint ve Pasifik Okyanuslarına özgü bir tür olsa da ülkemizde Ege Denizi ve Akdeniz'de de görülür. Buz mavisini renklere sahip olan bu türün çapı 100 cm'ye kadar ulaşabilir. Denizanaları sudan çıkınca ölür mü? Çıkar çıkmaz ölürler. Karaya vurdukları anda hızlı bir ölüme geçebilir, kurtulma olasılıkları yoktur. Önce kuruma gerçekleşir, bu süreçte ağır bir su kaybı yaşanır ve en sonunda acı verici bir biçimde ölürler.

DOĞA BİRGİLİ

<https://www.tededirne.k12.tr/>

KÖPEKLER

Köpekler, dört yüzden fazla ırkı olan dünyanın birçok yerinde yaşayan etçil bir canlıdır. Bana göre köpekler bir insanın sahip olabileceği en iyi dosttur. Çünkü köpekler insanı olduğu gibi kabul eder, insanı bir kusurundan dolayı yargılamaz. Köpekler sahibinden sevgi bekler. Sahibi ona sevgisini verdiğinde, mama ve su ihtiyacını karşıladığında ondan mutlu olur. Köpeklerin koku duyuvarı çok gelişmiştir. Burunları kokulara karşı insanlara göre kırk kat daha hassastır. Köpekler bu hassas duyuvarı sebebiyle pek çok amaçla polis köpeği olarak kullanılır. Ayrıca köpekler zeki hayvanlardır. Yapılan araştırmalara göre köpeklerin zekâsının üç yaşında bir çocuğa eşit olduğu düşünülmektedir. Köpeklerin zekâları çeşitli eğitimler ile geliştirilebilir durumdadır. Evcil

köpeklere daha küçüklükten tuvalet eğitimi verilir. Biraz büyüdüklerinde otur, pati ver, yat gibi basit komutlar ödül maması verilerek öğretilir. Daha ciddi bir eğitim verilmek istenirse çeşitli köpek okullarına gönderilebilir. Eğitilen köpekler engelli kişilere yardım ya da polis köpeği olarak kullanılabilirler. Köpeklerin koku duyuvarı çok hassas olduğu gibi işitme duyuvarı da çok güçlüdür. Köpeklerin iki kilometre uzaklıktaki sesleri duyabildiği tespit edilmiştir. Köpekler işitme, koklama gibi insanlara göre çok daha gelişmiş duyu organları sayesinde olacak depremleri önceden algılayabildikleri gözlenmiştir. Gelişmiş duyuvarı sayesinde depremleri algılayabilen köpekler havlayarak çeşitli tepkiler gösterirler. Çoğu insanın bilmediği köpeklerin ilginç bir özelliği

vardır. İnsanların parmak izi nasıl herkeste farklı ise köpeklerin de burunları birbirinden farklıdır. Hepsinin kendine özel bir burnu vardır. Köpeğinin olması insana çeşitli sorumluluklar yükler. Köpeğin ihtiyacını gidermesi için her gün dışarıya çıkartılıp dolaşması gerekir. Suyunun her gün tazelenmesi ve mamasının düzenli bir şekilde verilmesi gerekir. Aşılmasının sırasıyla yaptırılması ve sağlık sorunları olduğunda köpeğin veterinerine götürülmesi gerekir. En önemlisi ise köpeğe sevgi verilmesi gerekir. Köpeğin en büyük ihtiyacı budur bu yüzden sokak köpekleri sevgiyi muhtaçlardır. Sokak köpeklerine de mama ve su verilmesi çok önemlidir. Köpekler bir suçlu olmayan masum canlılardır ve sahiplerini kendilerinden daha çok seven fedakar canlılardır.

ÇOCUKLARLA KALİTELİ VAKİT GEÇİRMEK

Çocuklarımızla her gün yemek yerken, okul çıkışında eve giderken, ödev yaparken ve benzeri zamanlarda vakit geçiririz. Her akşam vaktimizin çoğunu çocuklarımızla yapılan aktivitelere ayırsak da çocuklarımızdan; onlara kısıtlı zaman ayırdığımızı, onlarla bir aktivite yapmadığımızı dair yakınmalar duyabiliriz.

Çocuklarımızdan duyduğumuz yakınmalar sonunda ya kendimizi ya da çocuklarımızı anı yaşayamadığımız veya yapılan aktivitenin yetersiz gelmesi gibi durumlarla suçlayabiliriz. Burada ayırt etmemiz gereken önemli bir nokta olduğunu hatırlamamız gerekir: Kaliteli vakit geçirmek. Kaliteli vakit, karşılıklı etkileşimde ve paylaşımda bulunduğumuz nitelikli ve sürekli beraberlik içeren zamanlardır.

Kaliteli vakit için sadece aynı ortamda bulunmak, aynı anda aynı iş ile uğraşmak yeterli değildir. Kaliteli zaman aktivitelerinizi, çocuğunuzla beraber planlayarak başka odak konuların olmadığı bir zaman diliminde gerçekleştirebilirsiniz. Kaliteli vakit zamanlarında; çocuklarınızla oyunlar oynayabilir, sözel ve sözel olmayan dönütlerinizi barındıran sohbetler edebilir, film izleyebilir, kitap okuyabilir, yemek

hazırlayabilirsiniz. Kaliteli vakitler, yapacağınız aktiviteye göre 20-30 dakika veya birkaç saat sürecek etkinlikler olabilir. Bu vakitlerde önemli olan sürenin uzunluğu değil kaliteli oluşu yani aktiviteyi gerçekleştiren herkesin ruhen ve bedenen anda olmasıdır. Anda olmak, gündelik telaşlarımızı bir kenara bırakıp dikkatimizin çocukla yapılan aktivitede olmasıdır. Ruhen ve bedenen anda olmadığımızda çocuklar hisseder ve geçirilen vakitten doyum alamazlar.

Yapılan araştırmalar ailesi ile kaliteli vakit geçiren çocukların, akademik başarısının arttığını göstermektedir. Bunun yanı sıra kaliteli zaman;

- Aile içi iletişimin daha sağlıklı olmasını,
- Çocukların iletişim ve sosyal becerilerinin gelişmesini,
- Çocukların ve anne babaların ilgilerini keşfetmesini,
- Ailedeki bireylerin birbirlerini daha iyi tanımalarını,
- Çocukların sevildiğini ve değer gördüğünü hissetmesini,
- Güven ve öz güven duygularının artmasını destekler.

Öneriler:

● Bedensel olarak orada olmak ile duygusal olarak orada olmak arasında fark vardır. Duygusal olarak yaptığımız her eylem sadece bedenen yan yana geçirilen saatlerden daha kaliteli etki bırakır.

● Çocukla geçirilen zaman dilimlerinde elimizde telefon olmamasına özen gösterebiliriz. Çocuklarla etkileşim halinde iken telefona bakıyor olmak onunla geçirdiğiniz zamanın kalitesini olumsuz etkileyecektir. Elinizde telefon ile kurduğunuz etkileşimde sadece zaman geçirmiş olursunuz.

● Kaliteli zaman geçirmek için aktivite yapmaya gerek yoktur. Göz kontağı kurarak, aktif dinleyici ve katılımcı bir iletişimle sadece sohbet ederek kaliteli zaman geçirebilirsiniz. Yaptığınız eylemlere çocukları da dahil edebilirsiniz. Özellikle mutfakta, bahçede, evde bir işiniz varsa çocuğunuzu da yaşına göre işe katarak verimli zaman geçirmeniz mümkün olabilir.

● Etkinlik yapmayı seven bir aile iseniz ortak etkinlikler seçmeye özen gösterebilirsiniz. Özellikle çocuklarınızın teklifte bulunduğu etkinliklere aktif katılmanız aranızdaki iletişimi güçlendirecektir.

● Çok yoğun geçen günün sonunda çocuğunuzla birlikte zaman geçirmeye fırsat bulamamış olabilirsiniz. Uyku öncesi bunu telafi etmek için çok ideal bir zaman dilimi olabilir. Uyumadan hemen önce yapılan kısa sohbetlerin etkisi büyüktür.

Keyifli ve kaliteli vakitler dileriz.

ANAOKULU REHBERLİK BİRİMİ

<https://www.tededirne.k12.tr/>

YEPYENİ BİR YIL

Biliyorsunuz ki gerek mutlu gerekse zorlu geçen bir yılı geride bırakacağız çok yakın bir zamanda. Yepyeni bir yıla giriyoruz ve her yıl olduğu gibi yine 31 Aralık'ı 1 Ocak'a bağlayan geceyi yılbaşı olarak kutlayacağız. Tam burada yılbaşı ve Noel farkına da değinmek istiyorum çünkü bizim gibi Noel kültürüne yabancı olan ülkelerde bu iki kavram çok karışıyor. Yılbaşı kutlamaları yeni yılı karşılamak amacıyla yapılır. Bu gelenek M.Ö. 46 yılında Roma İmparatorluğu'nun önemli liderlerinden Julius Sezar tarafından başlatılmış ve yeni yılın ilk günü, dünyada en yaygın şekilde kullanılan miladi takvimin ocak ayının ilk günü olarak belirlenmiştir. Noel'de ise asıl amaç her yıl 25 Aralık'ta Hristiyanlar tarafından "Kurtarıcı Mesih" olarak kabul edilen Hz. İsa'nın doğum gününün kutlanmasıdır. Fakat zamanla hediye alışverişi üzerine yoğunlaşan evrensel bir bayrama dönüşmüştür. Yılbaşı ve Noel arasındaki temel farklar bunlardır. Ayrıca yılbaşı kutlamalarının sembolü hâline gelen Noel Baba da adı üstünde Noel geleneklerinden geçmiştir.

Fakat sonuç olarak ikisinin de ortak bir amacı var ki bu da yeni yıldan bolluk ve şans dilemektir. Tabii bu biraz sembolik bir durum ancak yapılan kutlamaların gelecek yıl için enerjimizi yükselttiği de bir gerçek. Peki yeni yıl

KÜBRA GÜNER

kutlamaları her yerde aynı şekilde mi yapılıyor? İspanya'daki geleneğe göre 00.00'dan önce her çan çaldığında bir adet üzüm yemeli ve bunu 12 defa yapıp saatler 00.00'ı gösterene kadar ağzınızda tutmayı başarmalısınız. Bunu yaptığınız takdirde yılınızın iyi geçeceğine inanılıyor. Bu arada 12 üzümün her biri yılın bir ayını temsil ediyor. Danimarkalılar, yeni yıla girmeden önce herhangi bir saldırganlığı ve kötü niyeti geride bırakmak için kullanılmayan tabaklarını kırarak, 31 Aralık'tan önce kapılarının önlerine koyuyorlar. Kapıların dışında kırılan tabakların sayısı ne kadar fazlaysa o kadar mutlu olacaklarına inanıyorlar.

Japonlar, yeni yılı karşılarken hem kötü ruhları kovması hem de mutluluk ve iyi şans getirmesi için kapıların önüne ip asıyorlar. Neşeli ve şanslı bir yıl geçirmek için de saatler 00.00'ı gösterdiğinde kahkaha atmaya başlıyorlar. Şili'de tam gece yarısı bir kaşık mercimek yiyenlerin bütün yılının iş ve parayla dolu olacağına inanılıyor.

Rusya'da yeni yıl gecesi insanlar dileklerini küçük kağıt parçalarına yazıyor, bu kağıtları yakıyorlar. Yunanlar, yeniden doğuşun bir sembolü olduğuna inanarak yılbaşı gecesinde kapıların önüne soğan asmayı tercih ediyorlar.

Belarus'ta, bekâr kızların önüne mısır konulup ortaya horoz bırakılıyor. Horoz, kimin önündeki mısırı yerse, onun diğerlerinden önce evleneceğine inanılıyor.

Romanya'da da ayı postu giyen insanlar sokakları gezip dans ediyor. Bu sayede kötü ruhların uzak durduğuna inanılıyor.

Almanlar yeni yıla reçelli çörekler yiyerek "Merhaba" diyor. Şaka olsun diye bazı reçeller değiştiriliyor, örneğin hardalla. Hardallı çörece denk gelenin tüm yılını şanssızlıkla geçireceğine inanılıyor.

Hollanda'da eskiyi arındırma ve yeniliği hoş karşılamak amacıyla yeni yıl ağaçları şenlik ateşi olarak yakıyor ve tüm gökyüzünü havai fişek gösterileriyle donatıyorlar.

Türkiye'de ise yeni yıl, ışıklar ve rengârenk yılbaşı süsleriyle süslenen yılbaşı ağacı, hediye çekilişi, ailecek oynanan tombala gibi oyunlar ve piyango çekilişi ile kutlanıyor. Farklı ülkelerde farklı şekillerde kutlanan yeni yıl, hepimize bu sene yapmak isteyip de yapamadıklarımız, "işte şimdi tam zamanı" deyip gelecek sene yapmak istediklerimiz, hayattan beklentilerimiz için umut veriyor. Yepyeni bir sene bu umudunuz hiç sönmessin, kendi umudunuz olun.

Mutlu yıllar!

ŞEVAL CEYHAN

<https://www.tededirne.k12.tr/>

KILIÇ VE KALEMLE PARLAYAN İMPARATOR: YAVUZ SULTAN SELİM

Osmanlı İmparatorluğu'nun çetin savaşları ve zorlu siyasi atmosferinde parlayan bir lider olan Yavuz Sultan Selim, sadece kılıçla değil, aynı zamanda kalemlerle de oynamış bir şahsiyettir. Bu büyük devlet adamı, tahtta sergilediği başarıların yanı sıra edebi eserleriyle de tarihe damgasını vurmuştur. Divan edebiyatına olan ilgisi, şiir alanında da kendini ifade etmesine olanak tanımıştır. Şiirlerinde Selimî mahlasını kullanmıştır. Genellikle devlet yönetimi, adalet, güzellik ve aşk gibi temaları işlemiştir. Eserlerinde sadece bir devlet adamı değil, aynı zamanda bir düşünür ve sanatçı olduğunu görebilmek, onun tarihsel mirasını zenginleştirmektedir. Kullanmış olduğu şiirsel ifadeler, Yavuz Sultan Selim'in salt bir hükümdarın ötesinde bir estetik duyarlılığa sahip olduğunu da ortaya koymaktadır.

Yazdığı mektuplar da onun edebî yönünü ortaya koyan önemli belgeler arasında yer almaktadır. Bu mektuplarda devlet işleriyle ilgili stratejik düşüncelerini, hedeflerini ve yönetim anlayışını açıklamıştır. Bu sayede yazıları, sadece bir devlet adamının değil, aynı zamanda düşünce dünyası zengin bir

hükümdarın ifadeleri olarak gösterilebilmektedir.

Yavuz Sultan Selim'in yazıları yalnızca kendi dönemi için değil, aynı zamanda kendinden sonraki nesiller için de bir ilham kaynağı olmuştur. Kullandığı ifadeler hem liderlik tarzının hem de sanatsal yaratıcılığının izlerini taşımaktadır. Bu nedenle Yavuz Sultan Selim, sadece Osmanlı tarihinde değil, aynı zamanda edebiyat tarihinde de önemli bir mevkide bulunmaktadır.

Yavuz Sultan Selim sadece savaş meydanlarında, toplantı masalarında ya da sarayındaki odalarında değil, aynı zamanda edebiyat dünyasında da kendi eserleriyle büyük bir etki yaratmış önemli bir padişah'tır. Askerî ve edebî yetenekleri, onu tarihî bir figür hâline getirmiştir.

İnovasyon Yarışması İkincilik Ödülü!

Üretimi destekleyen projelere olan ilginin gün geçtikçe artması sevindirici ve gelecek için umut vericidir. Günlük hayatı kolaylaştıran ve yaşam kalitesini artıran projelerin sayısının artması insanlığın yararına olacaktır.

Başakşehir Belediyesi ve Başakşehir Living Lab tarafından, yenilikçi projeler üreten girişimcileri desteklemek ve teşvik etmek amacıyla bu yıl onuncusu düzenlenen Başakşehir Living Lab İnovasyon Yarışması'nda katılımcılar beş ayrı kategoride (ortaokul, lise, yüksekokul, lisans ve lisansüstü öğrencileri, öğretmenler ve akademisyenler) ödülleri kavuştu.

Türkiye genelinden 804 projenin başvurduğu yarışmanın finalinde ortaokul kategorisinde "Akıllı Çöp Kutusu" projesi ile yarışan öğrencimiz Umur ALP ve danışman öğretmeni Belkis MIHÇI yarışmada ikincilik ödülüne layık görüldüler.

Projeleri ile turistik meydanlar, havalimanları, kampüsler veya AVM'ler gibi kalabalık ve işlek yerlerdeki

çöp kutularına taşınabilir kutu içerisinde takılacak projelerinde, çöp kutusunda bulunan sensör yardımıyla çöplerin miktarını ölçüp temizlik personelinin koordine edildiği noktaya ileterek, para, zaman, işgücü ve

Veli Katımlı Kodlama Saati Etkinliği

Hour of Code, "kod"un gizemini çözmek, temel bilgileri herkesin öğrenebileceğini kanıtlamak ve bilgisayar bilimi alanına katılımı artırmak için tasarlanmış, bilgisayar bilimine giriş niteliğinde bir saatlik bir etkinlik olarak başladı. O zamandan beri de bilgisayar biliminin, 1 saatlik kodlama aktiviteleri ile başlayıp her çeşit topluluk çalışmasında yaygınlaştırma yoluyla kutlanması dünya çapında bir gayrete dönüşmüştür.

Her öğrencinin bilgisayar bilimini öğrenme fırsatı olmalıdır. Bilgisayar bilimi; problem çözme becerileri, mantık ve yaratıcılığın gelişmesine yardım eder. Öğrenciler erken yaşta başlayarak, 21. yüzyıl kariyerleri yolunda başarının temelini oluşturacaktır.

Hour of Code, her yıl Bilgisayar Bilimi Eğitim Haftası boyunca gerçekleştirilmektedir. Bilgisayar Bilimi Eğitim Haftası, her yıl bilgisayar biliminin öncüsü Amiral Grace Murray Hopper'ın doğum gününü (9 Aralık 1906) hatırlatacak şekilde düzenlenmektedir. (www.hourofcode.com)

Okulumuzda anaokulundan liseye kadar her seviyede çeşitli online kodlama

saati etkinlikleri gerçekleştirdik. Bu etkinliklere ek olarak 1. sınıf veli ve öğrencilerimizin katıldığı bir atölye gerçekleştirdik. Etkinlik online kodlama sitesi üzerinden yapıldı ve öğrenciler kendi anne-babalarına kodlama eğitimi verdiler. Etkinlik bitiminde öğrenci ve velilerimiz katılımlı sertifikası, üç boyutlu yazıcıdan üretilen anahtarlık ve kodlama saati etiketi aldılar. İki ayrı grup halinde gerçekleştirilen etkinlikte velilerimiz Bilişim Teknolojileri ders içerikleri ve alanı hakkında bilgi sahibi olurken çocuklarıyla ders etkinliklerini beraber deneyimlemiş oldular.

ZÜLFÜ Livaneli kimdir ?

<https://www.tededirne.k12.tr/> AYŞE NİL ERMEYDAN

Mutlaka en az bir kitabına veya filmine denk gelmiş olduğunuz senarist, yazar, politikacı, yönetmen Zülfü Livaneli 11 Eylül 1946'da Konya'da doğdu. İsmi Türkiye'nin muhtelif yerlerinde sorgu hâkimi olarak görev yapan dedesinden alan Livaneli'nin 3 kardeşi vardır. Eğitimine Türkiye'nin en önemli okullarından biri olan TED Ankara Kolejinde başladıktan sonra Fairfax Konservatuarını bitirdi. Çocukluk yıllarında ailesinin köklü savcılardan oluşmasından dolayı insanların ailesinin ismini kullanarak ayrıcalık talep etmesi gerektiğini düşüncelerinden rahatsız oldu ve hayatı boyunca etik temellerine sahip çıktı.

En büyük tutkularından biri okumak olan Livaneli'nin diğer tutkusu, eniştesinin ona hediye ettiği ve yaz tatillerinde öğrettiği bağlamayla kendine özgü çalma tarzları geliştirerek ilk bestelerini küçük yaşta yapmaya başlamasıyla oluştu.

Tutkusunu mesleğe taşıyarak bir yayınevi açtıktan sonra geçimini tamamen bu yayıneviyle sağlayan Livaneli, 12 Mart Muhtırası döneminde yayınladığı kitaplar dolayısıyla tutuklanmıştır. Tutkusundan vazgeçmemiş, serbest bırakıldıktan sonra yayınevinin ismini değiştirerek geleceğe yön verecek kitapları yayınlamaya devam etmiştir. Ancak bu girişimi kısa sürmüş, yayınevinin kendisine ait olduğu anlaşıldıktan sonra kısıtlamalar getirilmiştir.

Bu noktaya kadar onun için bir hobi olarak kalan diğer tutkusu müzik, Orhan Kemal'in ona yol gösterişiyle tamamen yüzeye çıkmıştır. İlk iki plağı yayımlandıktan sonra hayata karşı görüşlerinden dolayı yine tutuklanan Livaneli bu sefer de vazgeçmemiş, sanata karşı olan tutkusunu onu ayakta tutmuştur. 1 sene tutuklu kaldıktan sonra sanatını özgürce devam ettirebilmek adına Norveç'e, ardından İsveç'e taşındı. Yurt dışında yaşarken yapmış olduğu bir radyo kaydının Belçika'daki bir yapımcıya ulaşmasıyla müzik kariyeri tam anlamıyla başladı. 1975'te çıkartmış olduğu "Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz" albümüyle ismini duyurmayı başardı ve Nazım Hikmet'in şiirlerini besteleyerek büyük ün kazandı.

Artık yıllarca vermiş olduğu savaşı, karşılığını vermeye ve her geçen gün daha büyük işlere imza atmaya başlayan Livaneli, ilk hikâye kitabını yayınladıktan sonra Yaşar Kemal'in romanı "Yer Demir Gök Bakır"ı senaryolaştırarak film yönetmenliğini yaptı. German Camera Award ve San Sebastian International Film Festivali ödüllerine layık görüldükten sonra film yönetmenliğine devam etmiş ve ikinci filmi "Sis" ile ülkemizi yine uluslararası festivallerde kazandı ödülleri temsil etmeye devam etmiştir.

Kariyerini yaşadığı onca zorluktan sonra oturtmayı başaran Livaneli, daha sonra kendisinin "en büyük pişmanlığı" olarak adlandıracağı siyasete dönemin şartlarından dolayı atılmıştır. Aktif olarak milletvekiliği yaptıktan sonra partiden istifa edip siyaseti bırakmıştır.

Adeta sanat için yaşayan, neyle karşılaşırsa karşılaşsın tutkusundan vazgeçmeyip yoluna devam eden Livaneli'nin çeşitli dallardan toplam 18 ödülü vardır. Türk edebiyatına büyük katkıları bulunup toplamda 27 kitap armağan etmiştir.

DİNLERİN YAŞAMA VE GELENEKLERE ETKİSİ

<https://www.tededirne.k12.tr/> DERİN ÇAMLITEPE

Dünya üzerinde farklı farklı dinler var ve bu farklı dinlere sahip olan insanların günlük yaşamından tutun yüzyıllarca süren geleneklerinin bile daha farklı olduğunu görebiliyoruz. Din, sanattan müziğe, dilden mutfığa kadar her şeyi derinden etkiler. Bireylerin giyinme, kutlama, yas tutma ve başkalarıyla etkileşim kurma şeklini şekillendiren en önemli faktörlerden biridir. Bazı örnekler üzerinden gitmek gerekirse herkesin az çok bildiği özel günlerden, bayramlardan bahsedebiliriz. Mesela bizde Müslümanlık dininin etkisiyle olan Ramazan ve Kurban Bayramları var, bu bayramlarda geleneğimiz doğrultusunda ailemiz ve akrabalarımızla toplanırız. Hristiyanlıkta ise bizde bulunmayan Cadılar Bayramı, Noel gibi örnekleri görürüz ve o onlarda da inançları doğrultusunda şekillenmiştir. Aynı zamanda Yahudilerde görülen Pesah Bayramı da buna bir örnektir. Özetlemek gerekirse, dünyanın her yerinde çok farklı çeşitlilikte görülen bu dinlerin günlük yaşama ve geleneklerimize etkisi çok büyüktür.

DEIN WEG AN EINE DEUTSCHE HOCHSCHULE

Du planst vor, während oder nach deinem Studium einen Aufenthalt in Deutschland? Dann kannst du zwischen verschiedenen Möglichkeiten wählen: zum Beispiel einen Sprachkurs besuchen, ein Austauschsemester an einer deutschen Hochschule verbringen oder in einem Praktikum ein spannendes Unternehmen kennenlernen. Eine weitere Option: Du machst Deutschland gleich für mehrere Jahre zu deinem Zuhause, indem du dich für ein komplettes Auslandsstudium oder für eine Promotion entscheidest.

BANU GEZER

Für das Studium an einer deutschen Hochschule brauchst du eine sogenannte, Hochschulzugangsberechtigung“ (HZB). Das ist ein Schulabschluss, der dich für ein Studium in Deutschland qualifiziert. Falls dein Schulabschluss in Deutschland nicht anerkannt ist, führt dein Weg an eine deutsche Hochschule in der Regel über ein sogenanntes Studienkolleg.

Hochschulabschluss du dich während deines Auslandsaufenthalts vorbereitest, ist wichtig für deine Entscheidung. In Deutschland werden je nach Fach die Abschlüsse Bachelor, Master und Staatsexamen angeboten. Außerdem gibt es viele Möglichkeiten für Nachwuchswissenschaftlerinnen und -wissenschaftler, die promovieren möchten.

Fachrichtung spezialisiert und nennen sich dann zum Beispiel Technische Universität (TU) oder Pädagogische Hochschule (PH). Kunst- und Musikhochschulen sind für diejenigen geeignet, die ein besonderes musikalisches oder künstlerisches Talent haben. An Fachhochschulen und Hochschulen für angewandte Wissenschaften („Universities of Applied Sciences“) geht es mehr um die praktische Ausbildung in einem Fach. Dort absolvierst du Praktika, längere Projektphasen oder ganze Praxissemester in Unternehmen. Duale Hochschulen kombinieren ein Studium mit einer Berufsausbildung. In den vergangenen Jahren sind die Studiengänge an deutschen Hochschulen reformiert worden: Früher konnte man in Deutschland Diplom- und Magister-Artium-Studiengänge absolvieren. Vereinzelt wirst du bei deiner Recherche vielleicht noch auf solche Studiengänge stoßen. Beide Abschlüsse werden jedoch zunehmend durch Bachelor- und Masterabschlüsse abgelöst. An deutschen Hochschulen kannst du heute folgende Abschlüsse machen:

- Bachelor
- Master
- Staatsexamen

DU HAST DIE WAHL

In Deutschland kannst du dich für eine von mehr als 400 staatlich anerkannten Hochschulen entscheiden. Und damit nicht genug: Du hast die Wahl zwischen rund 20.000 verschiedenen Studiengängen. Die meisten davon werden als Vollzeitstudium angeboten. Studieren kann man an einer der vielen Universitäten, an einer Fachhochschule (FH) oder einer Hochschule für angewandte Wissenschaften (HAW oder engl. „Universities of Applied Sciences“).

WÄHLE ZWISCHEN DREI ABSCHLÜSSEN

Universitäten vermitteln vor allem theoretisches Wissen und bieten normalerweise viele verschiedene Fächer an. Einige von ihnen haben sich auf eine bestimmte

DEINE HOCHSCHULE

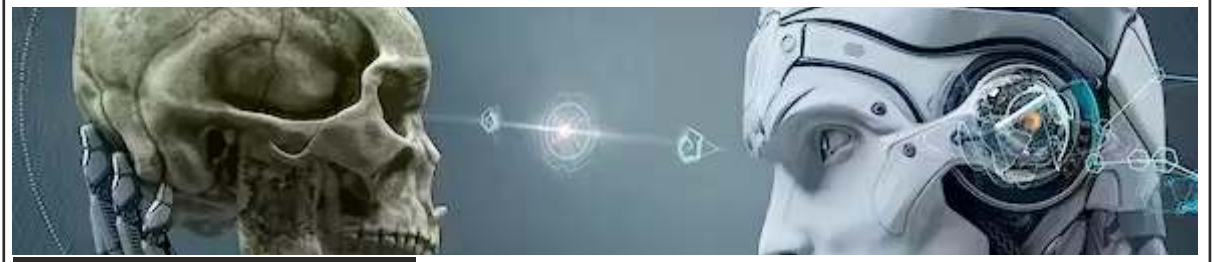
Ob Geografie, Wirtschaftspsychologie, Film oder Violine: In Deutschlands Hochschullandschaft gibt es für alle den passenden Studiengang. Du kannst in Deutschland zwischen drei Arten von Hochschulen wählen:

- Universitäten
- Hochschulen für Angewandte Wissenschaften
- Kunst-, Film- und Musikhochschulen.

Welche die beste für dich ist, hängt von deinem Studium oder Studienwunsch ab.

DEIN ABSCHLUSS

Auch die Frage, auf welchen

<https://www.tededirne.k12.tr/>

MERT ALTUNTAŞ 10/A

YAPAY ZEKÂ İNSANLIĞA HÜKMEDEBİLİR Mİ?

Yapay zekâ teknolojisini geliştiren, birçok olumlu etki yaratmakla birlikte, bazı konularda sorular da beraberinde getiriyor. Bazı insanların aklına filmlerde gördüğümüz gibi “Yapay zekâ insanlığı kontrolü altına alabilir mi, yok edebilir mi?” türünden sorular geliyor. Ancak mevcut durumda, yapay zekâ dünyayı ele geçirecek bir tehdit oluşturmuyor. Bunun nedeni yapay zekânın genellikle belirli görevleri gerçekleştirmek için programlanması ve sadece belirli bir konu ya da konular üzerinde çalışan bir teknoloji olmasıdır.

Yapay zekâ sistemleri, veri analizi, öğrenme ve karar verme yeteneklerine sahip olabilir. Ancak bu sistemler, insan kontrolü altında tasarlanır ve yönetilir. Yapay zekânın bir bilinci yoktur. Kendi varlığının farkında değildir, amaçları yoktur, sadece bir araçtır ve kendi başına kendisine bir amaç verme gibi bir yeteneğe sahip olduğu da pek söylenemez. Her ne kadar Turing testi, bir makinenin düşünce yeteneğine sahip olup olmadığını belirlerken gönüllü bir insan ve bir makineyi, sorgulayıcının göremeyeceği bir yerde bir araya getirip sorgulayıcı, yalnızca sorular sorarak hangisinin insan, hangisinin bilgisayar

olduğunu bulamadığı takdirde makinenin düşünme yetisine sahip olduğunu öne sürse de bilinçsiz yani kendi varlığının farkında olmadığı konusunu açıklamak için John Searle'nin “Çinçe Odası” argümanını örnek gösterebiliriz: Diyelim ki Çinçe bilmeyen bir kişiyi bir odanın içine koyduk. Bir taraftan Çinçe yazılı sorular veriliyor ve adam bu sorulara göre kendisine verilen yönergedeki karşılıkları öbür taraftan veriyor, yani aslında Çinçe bilmiyor. Yapay zekâ da kendisine verilen yönergeyi uygulasa da aslında ne yaptığının farkında değildir, bir bilinci yoktur. Gerçeğinden ayırt edilemeyeceği de bu kendine ait bir amaca ona verilmediği sürece sahip olamayacağını gösterir.

Ancak, gelecekte yapay zekâ teknolojisini ilerlemesi ve gelişmesi yine insan kaynaklı yeni soruları da beraberinde pekala getirebilir. Bu yüzden gelecekte yapay zekâ sistemlerinin etik kullanımı, veri gizliliği, adalet, şeffaflık ve güvenlik gibi konular üzerinde çalışılmalı ve bu teknolojinin doğurabileceği olumsuz sonuçları önlemek için çeşitli önlemler alınmalıdır.

<https://www.tededirne.k12.tr/>

DENİZ AKBAL

Osmanlı'nın Edirne şehrinde 17 Temmuz, yıl 1703. Osmanlı İmparatorluğu, 17. yüzyılın sonu ile 18. yüzyılın başında büyük bir krizden geçiyordu. Avusturya ve diğer Avrupa güçleri ile yapılan Osmanlı-Kutsal İttifak Savaşları, Büyük Kuzey Savaşı ve Prut Savaşı bazı örnekler olmak üzere savaşlarda muzafferiyet gösterilemez bir duruma gelmişti, ekonomik durumlar ve koşullar gitgide kötüleşiyor ve hatta çöküşe girerken bir yandan da halkta geniş bir rahatsızlık, isyan ve devletle tartışma durumu yaygındı. Bu krizin en önemli dönüm noktalarından biri, hatta belki de en önemli dönüm noktası ise 1703 yılında yaşanan ve aynı zamanda Fezzullah Efendi Vakası olarak da anılan Edirne Vakası'ydı.

Edirne Vakası'nın yaşanmasına neden olan birçok siyasi koşullardan bazıları şunlardı: Padişah II. Ahmed'in ölümünün ardından 1695 yılında tahta çıkan ve kendisinden iki sefer evvelki Osmanlı padişahı olan IV. Mehmed'in -Avcı Mehmed adıyla da bilinir ve anılırdı- oğlu olan II. Mustafa'nın idaresinden memnun olmayan, ağırlıklı olarak yeniçerilerin oluşturduğu fakat içinde cebeciler, topçular ve top arabacıları gibi birliklerin de bulunduğu Kapıkulu Ocağı askerlerinin ve Osmanlı Devleti'nin dini yönetim sınıfı olan ulemanın içinde bulunan çeşitli unsurların onu sık sık eleştiriyor, varlığından ve rejiminden rahatsızlık duyuyor olması, II. Mustafa'nın savaşlarda art arda yenilmesi ve halktan kopuk, halkı kendine soğutmuş bir lider konumuna ve imajına sahip olması, II. Mustafa'nın Erzurum'dan getirerek Şeyhülislam pozisyonuna getirdiği hocası Fezzullah Efendi'nin, kendisi II. Mustafa'nın aynı zamanda en yakın danışmanlarından biriydi ve Padişah'ın arkasındaki "gerçek güç" ve hatta onu kontrol eden gizli unsur olarak görünüyordu. Otoriter, yolsuz ve devlet yönetimi ile halk gözünde popüler olmaktan son derece uzak tutumları, aynı zamanda Fezzullah Efendi'nin II.

Mustafa'nın yanında yer alarak halka zulüm ettiği iddiaları ve bunların onun halk gözünde son derece soğumasına ve otoriter kötü bir gizli dini kontrol gücü olarak görülmesi ile Osmanlı'nın genel buhran ve duraklama durumudur.

İşte bu koşullar altında Edirne Vakası olarak adlandırılan olay, bir de II. Mustafa'nın başkenti İstanbul'dan Edirne'ye taşıyacağı söylentisi ortalığa çıkıp bardağı taşıran son damla olunca II. Mustafa yönetim döneminin son zamanlarında Edirne'de İstanbul'da geçirdiğine kıyasla çok daha fazla zaman geçirmeye başlamıştı ve böyle bir başkent değişikliği ihtimali artık son derece mümkün gözükmekteydi. Kapıkulu askerleri tarafından padişah ve halife olan II. Mustafa'nın yönetimini sonlandırıp yerine yeni bir padişah geçirmek ve Şeyhülislam Fezzullah Efendi'nin de Şeyhülislam pozisyonundan alınmasını sağlamak amaçlarıyla İstanbul'da esasen bir Cebeci İsyanı olarak çıkıp sonra Kapıkulu Ocağı'nın diğer unsurlarına da yayılıp genişçe bir isyan hâlini almıştır. İsyanlılar kısa süre içinde halkın da desteğini arkalarına alıp İstanbul'daki yönetime el koymuş; sadrazamlığa Kavanoz Ahmed Paşa'yı, şeyhülislamlığa da İmam Mehmed Efendi'yi getirmişlerdir, bu eylemden kısa süre sonra isyancılar taleplerini belli etmek için Edirne'ye bir heyet göndermiştir ancak bu heyet Şeyhülislam Fezzullah Efendi'nin emriyle Havsa civarındayken tutuklanmıştır, bu olaydan sonra ise isyancılar belki bir yumuşatma ümidiyle Padişah II. Mustafa, Fezzullah Efendi'yi Şeyhülislamlık konumundan almıştır. Fakat bu yaptıkları boşa çıktı ki tatmin olmayıp taleplerinin yerine getirilmediğini düşünen isyancılar, asker ve halk kuvvetlerinden oluşan 60.000 kişilik bir kuvvetle ağustos ayı başlarında Edirne üzerine hareket geçtiler. Üstelik bu kuvvet Silivri civarlarına geldiği zaman Padişah II. Mustafa'nın tahttan indirilip yerine kardeşi III. Ahmed'in geçti.

Teknofest 2023'te TED Edirne Kolejli Şampiyon!

Türkiye'nin geleceğe dair atılımlarını gösteren ve gençleri teknolojiye buluşturan Teknofest, bu yıl da bir kez daha dopdolu etkinlikleriyle milyonları bir araya getirdi. Yüksek enerjili atmosferi ve birbirinden heyecan verici etkinlikleriyle Teknofest 2023, ülkemizin teknolojik ilerlemesine ve genç yeteneklerin keşfine olan katkısını bir kez daha kanıtladı.

Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yürütücülüğünde düzenlenen Teknofest, cumhuriyetimizin 100. yılı nedeniyle geçtiğimiz sene üç farklı büyükşehirde (İstanbul, Ankara ve İzmir) gerçekleştirildi. Festivalin Ankara ayağındaki Deneyap Kart Robolig Yarışması'na ortaokul seviyesinde "Robokod" takımıyla katılım gösteren takım kaptanı 6-C sınıfı öğrencimiz Umut ALP ve takım danışmanları Bilişim Teknolojileri öğretmenimiz Belkıs MIHCI, yerli üretim elektronik devre kartımız olan Deneyap Kart ile geliştirdikleri "sel erken uyarı sistemi"

projeleri ile birincilik ödülüne layık görüldüler. Projeleri ile dere yatağındaki suyun yükselmesini sensörler yardımıyla anında tespit edip, kontrol noktasına tehlike durumunu haber veren ve bu sayede yapılacak erken müdahale ile can ve mal kayıplarını önlemeyi hedeflediler.

TEKNOFEST, gençleri bilim ve teknolojiye yönlendirmek, onların yaratıcılıklarını teşvik etmek ve ülkemizin teknolojik kalkınmasına katkıda bulunmak adına bir platform sunuyor. Bu yıl Adana'da gerçekleşecek olan TEKNOFEST 2024'ü sabırsızlıkla bekliyoruz!

<https://www.tededirne.k12.tr/> ELA NUR GÜVENÇ

O salona girerken kocaman patlamış mısır makinelerinin tıkırtıları eşliğinde büsbüyük perdeden, belki bir dostunla, belki hayatının merkezi hâline getirdiğin insanla, belki aileden biriyle, belki yalnız başına, o seni alıp birkaç saatliğine de olsa hiç görmediğin, bilmediğin, dünyalara götüren filmleri izlemek kulağa çok hoş bir fikir gibi gelebilir. Ama hiç düşündün mü, o seni birkaç saate mahsus, gerçek dünyadan alıkoyup hayaller dünyasına daldıran, gerçek olamayacak kadar güzel anılar benimsetmeye çalışan güzellikler; ya gerçeklik algını yitirmene, doğruyla yanlışla, gerçekle sahteyi ayırt edememene sebep oluyorsa? Evet, kulağa gülünç ve hatta gerçekleşmesi imkânsız gelebilir ama maalesef belli bir süre gerçeklik algını yitirmene, hayatı sadece toz pembe görmene sebep olacak güzelliklere maruz kalmak, etkisinden çıktığında zaten tahammül seviyenin zorladığın hayata karşı eskisinden de kötü yaklaşmana sebep olacaktır. Aşk da tam olarak böyledir. Bir anlık yapılan büyüleyici yolculuklarda içtiğin uyku ilaçlarıdır, etkisi geçene kadardır her şey.

Hiçbir şey bilmezken sürüklenirsin bir nehre, akıntısına kapılırsın ve birini sevmek istersin, çok istersin hem de. Sana aşkın ne demek olduğunu, hiç bilmediğin sıcaklığı, şefkati, tutkuyu hissettirsin istersin. Öğretir. Aşkın ne demek olduğunu öğretir sana, hem de büyük bir istekle. Seni sana rağmen sevmeyi öğretir sana. Ama sen, ondan çaldığın sevgiyi ona karşı kullanırsın. Belki de sürüklenirken bu hayatta amaçsız, nedensiz; tesadüfen tanıdığın o insan öğretir sana seni, sana rağmen sevebilmeyi, senin de bir ruhun olduğunu öğretir sana. İçine bir umut yağmuru yağar bir anda. Yıllardır filizlenmesini beklediğin o çürümüş tohumlar bir anda yeşerir. Kapılırsın anın büyümesine, gerçek sanırsın yalnızlığının oluşturduğu düşler ülkende açan birkaç mis kokulu çiçeği ve bırakırsın oracıkta bir zamanlar kokusunda hayat bulduğun en güzel çiçeği. Kendine dönersin. Kendini seversin. Senin mutluluğunla yetinir sanırsın ama çoktan unutmuşundur bir başına bıraktığın o yalnız çiçeği...

Tüm ömrünü büyük bir tutkuyla arzuladığı, sahip olmak için yanıp tuttuğu o güzel keleşbeği kovalamakla geçiren insanın bu dürtüsü sevgisinden değil hevesindedir çünkü henüz kendisini sevmeyi öğrenememiş insan hiçbir kimseyi sevmeyi. Aşk sanırlara gömülü bu gibi çelişkilerden ibarettir. İnsan ömrünü yalnızca mis kokulu, rengârenk çiçeklerle bezenmiş göz kamaştırıcı bir bahçe yapmak uğruna tüketirse o bahçe tüm güzel keleşbeğlerin daima barmacıkları sımsıcak yuvaları olur. Gerçek aşk aranmaz, aranırsa bulunmaz. Misafir edasıyla en iyi şekilde ağırlamak için gerçekleştirilen inşa süreci, bir parçasıdır.

İnsanın ruhuna giden yol gözlerinden geçer. Dünya üzerindeki bütün dilleri bilse de anlatamaz ya insan bazı zamanlar bazı hisleri, kelimeleri seçemez ya, işte o zaman gözler anlatır her şeyi. Kelimelerin lüzumsuzluğunu ortaya koyar tüm kıyafetsizliği ile. Âşık insan, sevdiğinin gözlerine baktığında kendi benliğinden uzaklaşıp onun ruhuna çekildiğini hisseder. Tek kelime dahi etmesine gerek yoktur bazen, gözleri anlatır çünkü ruhunun derin yaralarını. Harelerine baktığında gördüğü tek şey bazen kabuk tutmuş, bazense yeni oluşmuş açıktaki, taze yaralar olur.

Ten uyumunu hissediyorsan, birinin parmaklarını avuçlarının içine alıp sıktığında ona doğru, onun o herkesten sakladığı masum kalbine doğru yola çıktığını hissediyorsan sen onu bulmaktan önce aramayı seçmişsin demektir. Ona sarıldığında, içine saçlarının mis kokusunu çektiğinde huzurla doluyorsa için sen, onu kendine düşler ülken seçmişsindir.

Ama aşk duyguların en tehlikelidir. Çünkü aşk hesapsızca kalbini karşı tarafa açmaktır. Karşılıksızdır aşk, karşılığında hiçbir şey beklemeden saf masumiyetle durulan uzun bekleyişlerdir. Aşk nedensizdir, neden sorusuna verilecek hiçbir cevap yoktur çünkü bir gün o nedenler biterse sevginin de biteceğine duyulan korkuyla yanıp tutuşulur. Zamansızdır, gelmek için izin istemeden, usulca, fark ettirmeden gelir. Ne olursa olsun vazgeçmemektir, inanmaktır, güvenmektir.

Sonunu bilmediğin uçsuz bucaksız okyanusa tek başına girmek, boğulmaya başladığını en dibe batarken bile hissedememektir. Gözlerinin ardına öyle opak bir perde iner ki yalnızca sana o perdeden gösterilenleri izlemekle mükellef tutulursun. Âşık insan, ne olursa olsun kalbinde inandığı şekilde yorumlar gördüklerini, sevgisinin derinliği, gözlerinin önünde kalkan olur...

MODA da Sürdürülebilir mi?

EYLÜL NAZLI KULA

Günümüzde moda dünyası, sadece estetik ve tarzla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda çevresel ve sosyal sorumlulukları da içine alan bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Sürdürülebilir moda, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılamak ve dünyamızı korumak adına atılan önemli bir adımdır. Bu yazıda, sürdürülebilir moda anlayışını anlatarak bu alanda öncü olan markalardan bazılarına göz atacağız.

Tabii ki de öncelikle bir tanımla başlamalıyız. Sürdürülebilir moda, giyim endüstrisinin çevresel ve sosyal etkilerini minimize etmeyi amaçlayan bir yaklaşımı ifade eder. Bu yaklaşım, kıyafetlerin üretiminden tüketimine kadar olan süreçte çeşitli sürdürülebilirlik prensiplerini benimsemeyi hedefler. Sürdürülebilir moda, çevresel etkileri azaltmak, toplumsal sorumlulukları yerine getirmek ve ekonomik sürdürülebilirlik sağlamak gibi amaçları içerir. Geleneksel tekstil endüstrisinin çoğu, doğaya zarar veren sentetik malzemeler kullanırken, sürdürülebilir moda doğa dostu malzemelerle öne çıkıyor. Organik pamuk, bambu, tencel gibi geri dönüştürülebilir ve çevre dostu malzemeler, moda dünyasında tercih edilen seçenekler arasında yer alıyor.

Ayrıca sürdürülebilir moda, atık miktarını en aza indirme amacını güder. Bu, tasarım aşamasından başlayarak üretim ve tüketim süreçlerine kadar uzanır. Döngüsel moda, giyim ürünlerinin ömrünü uzatmayı, onarılabilir ve geri dönüştürülebilir olmalarını sağlamayı hedefler.

Sürdürülebilir moda anlayışının belki de en önemli artlarından biri olarak ise işçi haklarına saygı gösteren ve adil üretim şartlarını benimseyen markaların yükselişine tanıklık ediyor olmasını söyleyebiliriz. Çalışanlara adil ücret,

güvenli çalışma koşulları ve insan haklarına saygı prensipleri, sürdürülebilir moda markalarının öncelikleri arasında bulunuyor.

Bütün bunları anlattıktan sonra tabii ki sürdürülebilir moda anlayışına sahip markalara değinmeden geçemeyiz. Öncelikle size anlatmak istediğim markanın ismi Patagonia. Markamız outdoor giyim markasıdır. Doğa dostu malzemeler kullanarak ve ürünlerinin ömrünü uzatarak sürdürülebilirlik konusunda öncü bir rol oynuyor. İkinci markamız ise eminim hepinizin duymuş olduğu ünlü moda tasarımcısı olan Stella McCartney. Moda tasarımcısı Stella McCartney, vegan deri ve organik kumaşlar kullanarak sürdürülebilir moda konusundaki çabalarını sürdürüyor. Burada minik bir boşluk yaratıp vegan derinin önemine vurgu yapmak son derece gereklidir.

Vegan deri, sürdürülebilir moda kapsamında önemli bir rol oynar çünkü bazı nedenlerle çevresel ve etik avantajlar sunabilir. Bunların ilki şüphesiz olarak hayvan haklarına saygı kısmıdır. Geleneksel deri üretimi genellikle hayvanlara zarar veren bir süreci içerir. Hayvanları kesim, deri için kullanım ve çeşitli kimyasalların uygulanması gibi aşamalarda etkilenirler. Vegan deri, hayvanları kullanmadan benzer bir doku ve görünüm elde etmeyi amaçlar, bu da hayvan haklarına saygılı bir seçenek sunar. İkinci olarak ise çevre dostu bir üretim yöntemi olduğu söylenebilir. Deri üretimi genellikle su, enerji ve kimyasal kullanımını içeren çevresel etkileriyle bilinir. Vegan deri üretimi, genellikle daha az su tüketir ve

<https://www.tededirne.k12.tr/>

kimyasal kullanımını azaltır, böylece çevresel ayak izini minimize eder. Üçüncü ve son olarak ise daha az karbon ayak izine neden olduğunu anlatmakta fayda var. Hayvan derisi üretimi, hayvan yetiştiriciliği ve derinin işlenmesi sırasında önemli miktarda sera gazı emisyonlarına neden olabilir. Vegan deri, genellikle daha düşük bir karbon ayak izi ile üretilir, çünkü hayvanların yetiştirilmesi, kesimi ve derinin işlenmesi gibi aşamalarda emisyonlar ortadan kalkar. Bu ve bunun gibi daha birçok nedenle, sürdürülebilir moda alanında vegan deri kullanımı, hem çevresel hem de etik açıdan daha sürdürülebilir bir seçenek sunarak moda endüstrisinde olumlu değişimlere katkıda bulunabilir.

Bunu da anlattıktan sonra, vereceğim son örneğe geçebiliriz ki o da H&M Conscious Collection. H&M, sürdürülebilirlik odaklı bir koleksiyon olan Conscious Collection ile geri dönüştürülmüş malzemeleri ve çevre dostu üretim süreçlerini benimseyerek örnek bir marka olmuştur.

Sonuç olarak sürdürülebilir moda, geleceğin modasını şekillendiren önemli bir trend haline gelmiştir. Bu anlayış, çevresel ve sosyal sorumlulukları moda endüstrisine entegre ederek, hem tüketicilerin hem de markaların bilinçlenmesine katkıda bulunmaktadır. Sürdürülebilir moda, daha yaşanabilir bir dünya için atılan önemli adımlardan sadece biridir ve bu alandaki gelişmelerle birlikte, modanın geleceği daha sürdürülebilir bir temele oturacaktır.

MUCİZE MOLEKÜL: İNSÜLİN

İnsülin, insanlık tarihinde ilk kez şeker hastalığını tedavi etmek için kullanılan ve hastanın yaşamını belirgin ölçüde uzatan 1921 yılında Frederick Banting tarafından keşfedilmiştir. Frederick Banting'in doğum günü anısına, keşfinin yüzüncü yıl kutlamalarıyla birlikte her yıl 14 Kasım'da "Dünya Diyabet Günü" farklı tema ve çeşitli etkinliklerle tüm dünyada kutlanmaktadır.

Frederick Grant Banting

Kanadalı tıp doktoru ve Nobel Ödüllü bilim insanıdır. Vücuda alınan karbonhidratın özümlemesinde glikozla birlikte çalışan ve kan şekerini dengede tutan insülin hormonunun keşiflerinden biri olarak bilinir. İnsülin eksikliğinde ciddi bir rahatsızlık olan diyabetin tetiklendiği düşünüldüğünde insülinin keşfi çok önemli bir adımdır. Banting, 1923'te de insülinin keşfi nedeniyle John Macleod ile birlikte Nobel Fizyoloji-Tıp Ödülü'nü kazanmıştır.

14 Kasım Dünya Diyabet Günü Neden Önemli?

Uluslararası Diyabet Federasyonunun sağlamış olduğu istatistiki verilere göre, her 11 yetişkinden biri diyabet hastalığına sahiptir ki bu küresel anlamda oldukça fazla kişinin diyabetle mücadele ettiğini göstermektedir. 14 Kasım Dünya Diyabet Günü, bu toplumda sıklıkla rastlanan bu

rahatsızlık ile ilgili farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Diyabetin yaygınlığına ve diyabetten korunma yollarına dikkat çekmektedir.

Diyabet Nedir?

Halk arasında genel olarak şeker hastalığı olarak tabir edilen diabetes mellitus, genel olarak kanda glukoz (şeker) seviyesinin normalin üzerine çıkması, buna bağlı olarak normalde şeker içermemesi gereken idrarda şekere rastlanmasıdır. Farklı türleri bulunan diyabet hastalığının ülkemizde ve dünyada en sık rastlanan türleri Tip 1 ve Tip 2 diyabetir.

Tip 1 Diyabet

Tip 1 diyabet, insülin hormonunun mutlak eksikliğinde meydana gelir. Tip 1 diyabet, bağışık sisteminin virüs, ilaç, aşılanma, fizik veya stres vb. bir nedenle normalden sapması sonucu insülin yapımını üstlenen pankreas beta hücrelerinin tahribi sonucu gelişir.

Tip 2 Diyabet

Bu şeker hastalığı türünün başlangıç döneminde pankreas yeterli miktarda insülin salgıladığı halde salgılanan insülin hücreler tarafından kullanılamaz. Hastalığın ilerleyen dönemlerinde ise pankreastan insülin salgılanması yetersiz hale gelir. Tip 2 türündeki şeker hastalığında uzun yıllar klinik olarak bir belirti görülmeyebilir.

Diyabet bir halk sağlığı sorunudur. Tip 2 Diyabet %80 oranında önlenebilir bir hastalıktır.

KÜBRA GÜNER / DOĞA BİRGİLİ / DERİN ÇAMLITEPE

Diyabetin Belirtileri Nelerdir?

- Normalden fazla yemek yeme ve doymama hissi
- Sık idrara çıkma, ağızda kuruluk ve tatlılık hissi
- Hızlı ve istemsiz kütle kaybı
- Bulanık görme
- Ayaklarda uyuşma ve karıncalanma şeklinde rahatsızlık hissi
- Yaraların normalden daha geç iyileşmesi
- Ağızda aseton benzeri koku oluşumu

Diyabetin Tanısı Nasıl Konur?

Bir kişinin diyabetli olup olmadığı Açlık Kan Şekeri (AKŞ) ölçümü veya Oral Glikoz Tolerans Testi (OGTT) yapılarak saptanır.

Diyabetin Tedavisi Mümkün Müdür?

Diyabet kronik bir hastalıktır ve kesin bir tedavisi yoktur. Hastalığın tedavisi, hastalığın olumsuz etkilerini önleyebilmek ve hastanın yaşam kalitesinin düşmesini engellemek içindir. Uygun beslenme, medikal tedavi, düzenli egzersiz ile yaşam kalitesi artırılarak uzun bir yaşam sürdürmek olasıdır.

Beslenmenin Diyabete Etkisi

Diyabet riskini artırabilecek faktörlerden kaçınmak için sağlıklı beslenme alışkanlıkları benimsenmelidir. Örneğin, yüksek şekerli gıdaların, işlenmiş karbonhidratların ve doymuş yağların aşırı tüketimi diyabet riskini artırabilir. Bunun yerine, lif açısından zengin sebze, tam tahıllar, protein kaynakları ve sağlıklı yağlar gibi besinleri içeren bir beslenme planı önerilir.

Okulumuzda 14 Kasım Dünya Diyabet Günü Etkinlikleri

14 Kasım Dünya Diyabet Günü için çeşitli kademelerden öğrencilerin yaptıkları afişler ve posterler ile ilgili görsel pano hazırlandı. Dünya Diyabet Günü etkinlikleri kapsamında farkındalık artırmak amacıyla hazırlanan mavi halka anahtarlıklar ve konuyla ilgili broşürler katılımcılara dağıtılarak sonrasında Uzman Diyetisyen Esra Bilge Çelakıl okulumuzda ağırlanarak oldukça eğitici bir söyleşi gerçekleştirmiştir. Süreç boyunca öğrencilerimiz birbirlerinin ve öğretmenlerinin vücut kitle indeksi hesaplamalarını yapıp yine gönüllü öğrenci ve öğretmenlerimizin açlık ve tokluk şeker ölçümlerini yapmışlardır.

SOSYAL MEDYANIN ETKİSİ BAĞLANTILAR, ZORLUKLAR VE TOPLUMSAL DEĞİŞİM

Günümüzde, sosyal medya, teknolojinin hızlı gelişimiyle birlikte hayatımızın merkezine yerleşmiş durumda. Facebook, Instagram, Twitter gibi platformlar aracılığıyla dünya genelinde insanlar birbirleriyle bağlantı kuruyor, bilgi alışverişinde bulunuyor ve günlük yaşamlarını paylaşıyorlar. Ancak sosyal medyanın hayatımıza getirdiği avantajlar kadar zorlukları da göz ardı etmemek önemlidir. Sosyal medyanın en belirgin etkilerinden biri, insanların birbirleriyle anında bağlantı kurabilme ve iletişim halinde olabilme olanağıdır. Uzak mesafelerde yaşayan aile bireyleri ve arkadaşlar arasındaki kopukluğu azaltan sosyal medya, aynı zamanda farklı kültürlerle tanışmayı, dünya genelindeki olayları takip etmeyi mümkün kılar. Bu durum, küresel bir köy oluşturarak insanlar arasındaki sınırları ortadan kaldırır. Ancak bu bağlantı ağı aynı zamanda bir dizi zorluğu da beraberinde

getirir. Özellikle genç nesil arasında görülen sosyal medya kullanımının aşırıya kaçması, kişisel mahremiyetin ihlaliyle sonuçlanabilir. Paylaşılan özel anlar, düşünceler ve duygular, geniş bir kitleyle paylaşılırken, bu durum kişisel sınırların zorlanmasına ve yanlış anlamalara yol açabilir. Sosyal medyanın etkileri sadece bireyler üzerinde değil, aynı zamanda toplum genelinde de hissedilmektedir. Haberlerin hızla yayılması, sosyal olaylara anında tepkilerin verilmesi gibi durumlar, sosyal medyanın toplumsal dinamikleri nasıl etkilediğini gösterir. Ancak, aynı zamanda yanlış bilgilerin yayılması, manipülasyon ve toplumsal kutuplaşmaların artması gibi olumsuz etkileri de göz ardı etmemek önemlidir. Bir diğer önemli konu ise sosyal medyanın mental sağlık üzerindeki etkileridir. Görsel paylaşımlar, beğeni ve takipçi sayıları gibi

ECRİN ADA ÇETİNKAYA

<https://www.tededirne.k12.tr/>

unsurlar, bireyler arasında bir rekabet ortamı yaratabilir. Bu durum, kendini yetersiz hissetme, düşük benlik saygısı ve diğer psikolojik sorunlara yol açabilir. Bu nedenle, sosyal medyanın kullanımında dengeli ve bilinçli olmak büyük önem taşır. Sosyal medyanın iş dünyasında ve politik arenada da etkileri büyük. Marka bilinirliği oluşturma, ürün tanıtmaya ve siyasi kampanya yürütme gibi konularda sosyal medya, güçlü bir araç olarak kullanılmaktadır. Ancak, bu kullanımın manipülatif şekillerde de gerçekleştirilebileceği, haber kaynaklarının güvenilirliği

konusundaki endişeler ve sanal gerçekliklerin yaratılması gibi konularda dikkatli olunması gerekmektedir. Sonuç olarak, sosyal medya hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş durumda. Bağlantı kurma ve bilgi alışverişi açısından büyük avantajlar sunsa da, kişisel mahremiyetin azalması, mental sağlık üzerindeki etkiler ve toplumsal dinamiklerde meydana gelen değişiklikler gibi zorlukları da beraberinde getiriyor. Bu nedenle, sosyal medyanın bilinçli ve dengeli bir şekilde kullanılması, bireylerin ve toplumun genel refahı açısından büyük önem taşımaktadır.

ÖZÜM ÖYKÜM ERDEMİR

<https://www.tededirne.k12.tr/>

DUYGULARIMIZIN BİYOKİMYASI

Hiç duygularımızın tam olarak nasıl ve neyden kaynaklandığını merak ettiniz mi? Yüksek olasılıkla hepimiz etmişizdir ve araştırmışızdır.

Hepimiz yaşadığımız heyecan verici bir olaydan sonra kalbimizin tüm gücüyle vücudumuzun içinde çırpındığını hissetmişizdir. Hayal kırıklığıyla gözlerimizden akan yaşları hepimiz silmişizdir. "Duygularımızın esiri" olup sonrasında pişmanlık duyacağımız kararlar vermişizdir. Peki, tam olarak nedeni ne? Bedenimiz içerisinde bize hayat verdiğine inandığımız "ruh" mu?

Bilimin bu soruya cevabı var: Hormonlar. Basitçe ifade etmek gerekirse, hormonlar, hormonların salgılanıp kan dolaşımına katılmasını sağlayan Endokrin sisteminden gelen küçük kimyasal mesajlar olarak düşünülebilir. Yani bir nevi vücudumuzun kendi içerisindeki bir iletişim mekanizması. Hormonal akış sinir ağına bağlıdır. Nöronlar, vücut fonksiyonları hakkındaki bilgileri hipofiz bezine iletir. Hipofiz bezi de hormon üretimini artırmak veya azaltmak için endokrin bezlerini tetikler. Bu sistem çevresel uyaranlara göre çalışır ve tepkilerimizi, duygusal durumumuzu etkiler. Bu sistemi inceleyen bilim dalı endokrinolojinin

hormonlar ve bunları salgılayan organlar, bezler konusunda hala bilmediği çok şey var. Sonuçta insan vücudu çözülmesi gereken sonsuz bir bilmece ve biz insanlar da bilmecenin cevaplarını arayan, yapboz parçalarını tamamlayarak büyük resme ulaşmayan çalışan varlıklarız. Mesela en basitinden en yakınımızdaki kişilerle konuştuğumuzda içimizi saran o sıcak, samimi ve tatmin edici his oksitosin hormonunun eseri. Ya da bir başarı elde ettiğimizde deneyimlediğimiz ödüllendirilmiş, gurur verici hissiyatın sebebi dopamin hormonu. Birisiyle tartışırken sinirlendiğimizde ya da tehdit altında hissettiğimiz bir durumda korkmamız sonucu adrenalin hormonu salgılarız. Hormonlar kan dolaşımında dolaşır ve bu nedenle beyindeki nörotransmitterlerin işleyişini etkileyebilir. Örneğin, fazla stres altındayken konsantre olamamızın nedeni budur. Bilişsel performansımız da hormonların etkisiyle değişir. Hatta bazı hormonlar beyin hücrelerimizin protein ve DNA yapısını bile etkileyebilir. Sonuç olarak, hepimizin farklı şiddetlerde ve farklı şekilde deneyimlediği duygularımız, temelinde biyolojik olarak hepimizde benzer hatta aynı denebilir. Manevi ya da maddi olarak oluştuğu konusuya tartışmaya açık.

BAŞAK DİLA
KEMERCI

ARDA GÜLER'İN DOKTORU TAKIMDAN KOVULDU!

ÖMER TUNA TEPE

<https://www.tededirne.k12.tr/>

İspanya LaLiga takımı Real Madrid sağlık ekibi hakkında aldığı karar ile İspanya gündemine oturdu. Marca'nın haberlerine göre, Madrid ekibinde üst üste yaşanan sakatlıklar ve Arda Güler başta olmak üzere takımdaki önemli isimlerin sağlık durumlarının sürekli nüks etmesi nedeniyle, sağlık ekibinin başındaki Niko Mihic ile yollarını ayırdı. İspanyol basını, Hırvat doktorun takımdan gönderilişini tetikleyen olayın Arda Güler'in üçüncü kez sakatlanışı olarak gösterirken, kararın Carlo Ancelotti ve Kulüp Başkanı Florentino Pérez ile ortak olarak alındığı iddia edildi. Arda Güler'in ilk sakatlığı olan menisküs sakatlığında ameliyat etmeden, alternatif bir tedavi yöntemine karar veren Mihic, geçen sezon Benzema ve Alaba'nın sürekli sakatlanması, sezon başında da Eder Militão ve Courtois'in sakatlıkları nedeniyle sezonu kapatması takımdan ayrılışının başlıca sebepleri olarak gösterildi. Sonuç olarak 2017'den beri takımda bulunan Mihic ile altı yıllık çalışmanın ardından her iki taraf arasındaki ilişkiye son verilmesine karar verildi.

TRAKYA'NIN SAKLI CENNETİ

Kırklareli'nin Demirköy ilçesi İğneada beldesinde bulunan Longoz Ormanları görenleri kendine hayran bırakıyor. Dünyada birkaç yerde örnekleri görülen bu orman Türkiye'nin en büyük Longoz Subasar Ormanları ünvanına sahip olup 2007 yılında millî park ilan edilerek tamamen koruma altına alınmıştır.

İğneada'nın etrafını çevreleyen bu doğa harikası oluşum, fauna ve flora çeşitliliği ile Türkiye'nin en önemli doğal yaşam alanıdır. Dünya çapında büyük projelere ev sahipliği yapmış olup birçok yaban hayat gözlemcileri, kuş gözlemcileri, botanikçiler araştırmalarda bulunmuş ve belgeseller çekmiştir.

Longoz (Subasar) Ormanları: Yıldız Dağları'ndan eriyen kar suları, yağmur suları dereler ile denize doğru akmaya başlar. Ormanların içinden akarak deniz kenarında

döngüsüdür. Bazen dalgalar o kadar yükselir ki gölleri denizde doldurabilir. Kış aylarında dağlardan gelen sular dere yataklarından taşar ve sel etkisi yaratarak ormanın içinde yayılarak göllere doğru akmaya başlar. Bu şiddetli sular yüzyıllar boyu dağlardan alüvyonlar toplayarak ormanların içine farklı zenginlikler taşımıştır.

Longoz Ormanları kumul ekosistem, sulak ekosistem, subasar ekosistem ve yaprak dökken ekosistemlerinin bir arada bulunduğu bir oluşumdur. Orman kısmında geniş gövdeli yüksek yapılı yaşlı ağaçların oluşturduğu ve çeşitliliğin en fazla görüldüğü yerlerin başında gelir. Özellikle kayın, gürgen, meşe, dişbudak, kızılcağaç, akçaağaç, çınar yapraklı akçaağaç, ceviz, kızılcağaç, fındık ve orman meyveli ağaçları yoğunluktadır. Ağaçların gövdelerini sarıcı ve tırmanıcı türdeki bitkiler sararak tropikal bir görüntü oluşturmaktadır.

Longoz Ormanları aynı zamanda yaban hayatın canlı

olduğu bir yaşam alanıdır. Bölgede avlanması yasak olan ve koruma altına alınan birçok yaban hayvanı yaşamaktadır. Özellikle kurt, karaca, su samuru, tilki, çakal, geyik, yediyur, sincap, tavşan, domuz, yaban kedisi, vaşak, köstebek ve porsuk bölgede en çok görülen canlılardır. Birçok kuş türüne de yuva olan Longoz Ormanları'nda; ağaçkakanlar, şahin, kartal, atmaca,doğan, üveyik, yalçapkını, kuğu, ördek, balıkçıl, karaleylek ve sakarmeke görülmektedir. Kuzey Avrupa kuş göç yolu üzerinde bulunan Longoz Ormanları göç eden birçok kuşa konaklama ortamı sağlar.

bulunan göllerde (Mert, Erikli, Saka, Aypoloz Gölleri) toplanmaya başlarlar. Bu göller ile deniz arasında yüksek kumsallar vardır ve suların önünde baraj görevi üstlenir. Göllerde biriken suların debisi arttıkça arkasında bulunan ormanın derinliklerine doğru yönelir ve orman sular altında kalır. Suların gücüne dayanamayan kum tepeleri yıkılır ve ormanın içine basan ve gölde biriken sular denize doğru akmaya başlar. Dalgalar yükselmeye başladıktan sonra kum tepelerini tekrar inşa etmeye başlar ve göllerde yine su birikmeye başlar. Bu yağışlara ve dalgaların etkisine göre yılda 6-7 defa gerçekleşen bir doğa

DAMLAYA DAMLAYA YOK OLUR

Meriç Nehri, geçmiş dönemde de çok önemli bir yere sahiptir. Bu bölgede yaşayanlar olarak bizler de bunun farkındayız. Edirne'nin son 50 yıllık verilerine baktığımızda gerçekten de yağış döngüsünün çok değiştiğini ve azaldığını gördük. Bu da hepimizi etkileyecek bir durumdur.

Meriç Nehri, pirinç tarımı için çok önemli bir nehirdir. Önemli bir ekolojik sistem döngüsüne sahiptir ve balıklardan tutun kurbağalara kadar nehirde bir canlı yaşamı mevcuttur.

Meriç Nehri bir sucül ekosistemdir. Doğal bir sistem olan Meriç Nehri'nin dengesini bozmadıkça ekosistem olarak oldukça büyük bir değişimi meydana getirecektir.

Bizler doğanın dilinden konuşup doğayı anlamalıyız. Doğayı kirletmeden uyumlu çalışmak zorundayız. Vermemiz gereken en önemli mesajda şu olacak: Suyu her açığımızda bir kez daha düşünmeliyiz ki bir

gün su bir damla bile akmayabilir. Bu farkındalık ile hareket etmemiz son derece önemlidir. Damlaya damlaya yok olur. O yüzden, bir damla demeyelim ve bir yerde bir su sızıntısı gördüğümüzde ya da boşa akan bir çeşme gördüğümüzde kapatalım.

Bunları küçük birer önlem olarak görebilirsiniz ama bunu binler, milyonlar uyguladığımızda gerçekten çok büyük bir etkisi olacaktır.

Alınacak önlemlerin en başında ise tarımsal kuraklıkla mücadeleyi bizim modern sulama tekniği dediğimiz damla sulama ile gerçekleştirmek gelir. Eğer bir ürünün artık suya ihtiyacı yok ise sulamamalıyız ve daha modern yöntemlere geçmeliyiz.

Türkiye bir Akdeniz ülkesi olduğu için kuraklık riski olan bir ülkedir. Unutmamalıyız ki çölleşme ve kuraklık çok uzak değildir. Bir orta kuşak ülkesi olduğumuz bilinci ile hepimiz elimizi taşın altına koyup her anlamda önlem almalıyız.

OSMANLININ HOŞGÖRÜ MİRASI:

BÜŞRA GÜZEY OCAKDEN

MAKEDONYA

Makedonya, tarih boyunca farklı etnik grupların ve dolayısıyla farklı dinlerin bir arada yaşadığı bir coğrafyadır. Bu durum, ülkede dinler arası ilişkilerin karmaşıklığını ve zenginliğini ortaya koymaktadır. Makedonya'nın farklı dinlere bakış açısını anlamak için tarihî, kültürel ve sosyal perspektiflere odaklanacağız.

Makedonya'nın tarih boyunca çeşitli kültürel etkileşimlere maruz kaldığı görülmektedir. Makedonya, Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçası olarak uzun yıllar Türk kültürü ile etkileşimde bulunmuştur. Bu süreç, Makedonya'nın geleneksel mimarisi, mutfağı, giyim tarzları ve diline de yansımıştır.

Makedonya'nın geleneksel mimarisi, Osmanlı döneminden izler taşımaktadır. Bu mimarî tarz, tipik olarak iç avlulu konutlardan oluşan şehir yapılarına ve Osmanlı tarzı camilere kadar çeşitli örnekleri içermektedir.

Makedonya'da önemli dinler arasında Ortodoks Hristiyanlık, İslam, Katolik Hristiyanlık ve Yahudilik bulunmaktadır. Bu dinlerin izleri, tarih boyunca Makedonya'nın farklı bölgelerinde ve topluluklarında derinleşmiştir. Her bir din, kendi ibadet yerleri, gelenekleri ve toplumsal normlarıyla birlikte, Makedonya'nın dinî mozaikte kendine özgü bir yer bulmuştur.

Makedonya'da dinler arası ilişkiler, genellikle hoşgörü ve diyalog temelinde şekillenmiştir. Farklı dinlere mensup insanlar, tarih boyunca bir arada yaşama deneyimine sahip olmuşlardır. Bu, birçok dine mensup insanın birbirlerine saygı gösterdiği ve etkileşimde bulunduğu bir

ortamın oluşmasına katkı sağlamıştır.

Ancak, etnik ve dinî farklılıkların yoğun olduğu bölgelerde zaman zaman gerginlikler yaşanmıştır. Bu gerginlikler genellikle etnik ve dinî kimlikler arasındaki politik, ekonomik ve sosyal faktörlerle ilişkilidir. Ancak, Makedonya toplumu, genel olarak farklı dinlere açık bir yaklaşım benimsemiştir.

Son yıllarda, Makedonya'da din özgürlüğüne ve çok kültürlülüğe vurgu yapan çabalar artmıştır. Bu çabalar, farklı dinlere mensup insanların birbirleriyle anlayış içinde yaşamalarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu, Makedonya'nın gelecekte de dinler arası hoşgörü ve iş birliğine dayalı bir toplumsal yapıya evrilebileceği umudunu taşımaktadır.

Makedonya'nın farklı dinlere bakış açısı, tarihî, kültürel ve sosyal faktörlerle şekillenmiş zengin bir tabloyu yansıtmaktadır. Hoşgörü ve din özgürlüğüne vurgu yaparak, Makedonya toplumu, çeşitli dinlere mensup bireylerin bir arada yaşamasını desteklemeye devam etmektedir. Toplumsal dayanışma ve gelecekteki hoşgörü beklentileri, Makedonya'yı dinî çeşitliliği kucaklayan bir model ülke olarak konumlandırmaktadır.

ÖĞRETMENLER GÜNÜ'NÜN EN GÜZEL HEDİYESİ:

FATMA CANER

YOL GÖSTERENLER ÖDÜLÜ

Öğretmenler Gününde verilen en güzel hediyeler kişisel tercihlere ve öğretmenin ilgi alanlarına bağlı olarak tabii ki de değişebilir. Bazen bir mektup, bazen eski öğrencilerden gelen bir kutlamayla birlikte hatırlanma hâli, biz öğretmenlere iyi gelir ve tatminkâr hissettirir. Bu öğretmenler gününde ise daha özel bir hediyemiz oldu. Okul olarak Gökmen Uzay Havacılık Eğitim Merkezi (GUHEM) tarafından verilen "Uzay ve Havacılıkta Yol Gösterenler" ödülüne layık görüldük. Yol gösterenler olarak okulumuzda anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri etkileşimli bir sergi düzenledi.

Etkileşimli sergi, katılımcıların pasif izleyici olmanın ötesine geçip, sergiye etkileşime geçebildikleri, kendilerini daha aktif bir şekilde ifade edebildikleri sergi türüdür. Bu tür sergilerde ziyaretçilere, serginin içeriğine dokunma, sesleri duyma, görsellerle etkileşimde bulunma veya başka bir şekilde katılımcı olma fırsatı sunulur. Etkileşimli sergiler, genellikle sanat, bilim, tarih veya teknoloji gibi çeşitli konularda düzenlenebilir. Etkileşimli sergilerde kullanılan teknoloji, interaktif ekranlar, sensörler, bilgisayar programları ve diğer ileri teknolojik araçlar aracılığıyla ziyaretçilerin etkileşimde bulunmaları sağlanır. Örneğin, ziyaretçiler bir ekran üzerinden belirli bir konu hakkında bilgi alabilir, sesli komutlarla bir şeyleri kontrol edebilir veya serginin bir parçasını fiziksel olarak keşfetme imkanına sahip olabilirler. Öğrencilerimiz de bu etkinlikle VR gözlükler aracılığıyla uzay ortamını deneyimleme şansı elde etmiştir. Etkileşimli sergilerin amacı, izleyiciyi daha fazla katılıma teşvik etmek, öğrenme deneyimini artırmak ve ziyaretçilere konuyla ilgili daha derinlemesine bir anlayış kazandırmaktır. Bu tür sergiler öğrenme, keşfetme ve yaratıcılığı teşvik ederek ziyaretçilere etkileşimli bir deneyim sunar.

Dünya Uzay Haftası'nın Türkiye Ulusal Koordinatörü olan GUHEM, ilk etapta Türkiye'de ilk defa 70'in üzerinde astronot ve kozmonotu

Bursa'da ağırladı, onları düzenledikleri etkinliklerle öğrencilerle buluşturdu. Öğretmen Elçileri Programı düzenledi ve ona katılan büyük özveriyle çalışarak öğrencilerine ilham kaynağı olan öğretmenler sayesinde ülke çapında 100.000'den fazla öğrenciyle 117 etkinliğe katılım sağlandı. 24 Kasım Öğretmenler Günü vesilesiyle de Uzay ve Havacılıkta Yön Gösteren kurumlara 25 Kasım Cumartesi GUHEM Modern'de gerçekleşen törenle plaketleri takdim edildi. Yol gösterenler ödülü, öğretmenlerin sadece bilgi aktaran bir figür olmadığını, aynı zamanda öğrencilere hayatları boyunca rehberlik eden bir kişi olduğunu da sembolize eder. Bu ödül, öğretmenlerin sadece akademik anlamda değil, öğrencilerin karakter gelişimi konusunda da etkili olduklarını gösterir.

Nice böyle
anamlı
ödüllerimiz
olsun,
her daim yol
göstermeye
devam!
Çünkü istikbal
göklerde!

KARIYER YOLCULUĞUNDA

“MESLEKİ GÖLGE” PROJESİ

TED Edirne Koleji Rehberlik birimi mesleki gelişim ve kariyer planlama çalışmaları kapsamında 11. sınıf öğrencilerimiz için belirledikleri meslek grubu ya da gruplarından bir temsilciyi yakından tanınması, izlemesi, sohbet etmesi bu sayede meslek seçimlerinde tesadüfi seçimler yapmaması ve ilgilendiği meslek grubu ile ilgili detaylı bilgi ve tecrübe sahibi olmasını desteklemek amacıyla “MESLEKİ GÖLGE” projesi uygulanmıştır. Proje kapsamında alanlara göre meslekler, meslek seçiminde

kişisel ilgi ve yeteneklerin belirleyici yönü, meslek seçiminde dikkat edilmesi gerekenler, ilgili mesleğin gerektirdiği kişisel özellikler konularında yapılan bilgilendirme çalışmaları ile başlatılan projede, öğrencilerimiz ilgi duydukları meslek grubu mensuplarının yanlarında en az bir günlerini geçirecek, ilgi duydukları mesleklerin detaylarını, çalışma ortamlarında gözlemleyerek o meslekleri yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır. Mesleki gölgenin projesinin uygulanması, meslek mensuplarının belirlenmesi

ve randevu alınması, veli onay formlarının teslimi, gözlem ve deneyim tarihlerinin belirlenmesi, gözlem ve değerlendirme formlarının doldurulup teslim edilmesi şeklinde basamaklandırılan projede, öğrencilerin farklı sektörler hakkında bilgi sahibi olmaları, kendilerinin ve becerilerinin yanında gelişimleri için kullanabilecekleri araçları, çalışma ortamlarını tanımalarını sağlayarak, onları en verimli ve mutlu olacakları alanlara yönlendirme amaçlanmıştır.

Öğrencilerin gönüllü katılım sağladıkları projede uygulamaları sonrası değerlendirmeleri, projenin etkili ve amacına uygunluğu konusunda veriler elde etmemizi sağlamıştır. Projeye katılım sağlayan öğrencilerimizden bazılarının uygulama ile ilgili değerlendirmeleri;

SEVVAL ÇEŞME:

Diş Hekimliği, sağlık sektöründe çalışmanın farklı zorlukları olduğunu harika düşünüyordum, katıldığım bu çalışma ile çalışma ortamını ve çalışma şartlarını daha net gözlemleme şansı buldum. Çalışma sahasında tempo yüksek ve bu mesleği ömür boyu yapabilir miyim sorusuna net bir cevap verebildikten sonra karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Benim için oldukça faydalı bir süreç oldu, yaptığım gözlemlerle meslek seçimi konusunda verimli ve güzel bir süreç geçirdim.

BULUT KOÇYİĞİT:

Üretim Mühendisliği, yaptığım gözlem sürecinde aklıma takılan soruları sorma fırsatı bulmuş olmak çok güzeldi. Üretim mühendisliğinin bana uygun bir meslek olduğu yönünde fikirlerim arttı. Bu çalışma sayesinde problem çözme ve insanları anlama yönünün kuvvetli olduğunu ve bu özelliğimin bu meslek alanında bana fayda sağlayacağını kanısına vardım.

EGEMEN AYDOĞDU:

Elektrik ve Elektronik Mühendisliği, üniversite tercihini yapmadan önce farklı mühendislik dallarından kişilerle görüşmek ve kişinin kendisi için en uygun mühendislik alanını belirlemesi adına verimli bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Yapmış olduğum gözlem sürecinde oldukça faydalı bilgiler edindim, benim için farklı bir deneyim oldu, çalışma alanı oldukça geniş bir mühendislik dalı ve iş olanakları açısından şansınızı arttırsa da o geniş alanın içerisinde odaklanacağınız ve üzerine yoğunlaşacağınız alanı iyi belirlemek lazım.

EMİNE NİLGÜN KÜÇÜK:

Ziraat Mühendisliği (Zootečni), bu çalışma sayesinde küçüklüğümde beri içinde bulunduğum çiftlik ortamında farklı deneyimler edinme imkanı buldum. Özellikle zootečni alanında yalnızca teorik olarak başarılı olmak mümkün değil.

Laboratuvar, eğitim çiftliği ve gerçek staj imkanları yakalamak paha biçilmez. Bu alan için fiziksel anlamda yeterliliğin, disiplinli olmanın ve mesleği sevmenin de çok önemli olduğunu anladım. Bu meslek bir işten ziyade 7 gün 24 saat yaşanması gereken bir üretim sahasında bulunmak aslında.

ATAHAN YÜKNÜ:

Uçak Mühendisliği, bu etkinlikte farkına vardığım en önemli ayrıntı, meslek seçiminde ilk kendimizi tanımalıyız sonra hedeflediğimiz mesleği tanımalıyız ve bu mesleğin gerektirdiği özelliklerden hangilerine sahibiz ona bakmalıyız. Bir işi severek yapmak harika bir his olmalı, kolay ya da zor yönlerinden çok o meslekte en iyisi olabilmek için geliştirmemiz gerekenlere, bilgi birikimi ve donanıma ve kişisel güvene odaklanmak başarıyı getirecektir.

DENİZ AKBAL:

Avukat, bu meslekte mesleki gelişim için sosyal bir birey olmaya gayret etmek gerekiyor. Üzerine çalışılan unsur insan ve mesleğinizi gerçekleştirirken iletişim konusunda gelişmiş, stres yönetimine sahip, çalışma alışkanlığı gelişmiş, çok yönlü düşünebilme, araştırmacı beceriler kazanmak adına çabalamak önemli.

İŞİK ÇELİK:

Mimarlık, bu deneyim benim için çok kıymetliydi, bir şeyler üretmek, tasarlamak çok heyecan verici. Görülen eğitime dair merakım daha da arttı. Bu meslekte program bilgisi de çok önemli, bu gözlemden sonra bazı programları incelemeye ve araştırmaya başladım.

MELİH ALP YILDIZ:

Gastronomi (İtalyan Tatlıcılığı), bu işi yapabilmek için alana ilgi ve el becerisi olması çok önemli. Çalışma saatleri sabit değil, zaman zaman beklenenden uzun süreler alabiliyor. Üretmek güzel ama özellikle tatlı alanı hesaplama ve reçeteler üzerinden ekstra uğraş ve özen gerektiriyor. Farklı kültürleri, lezzetleri tanımak aynı zamanda fazlaca pratik yapmak gerekiyor. Bu etkinliğe katılmak çok keyifliydi daha uzun süre gözlemleme yapmak isterdim.

LİSE REHBERLİK BİRİMİ

<https://www.tededirne.k12.tr/>

ANIMALS AND HUMANS

DERİN ÇAMLITEPE

As a cat owner, I can say that adopting an animal has changed my life in a remarkable way. What I mean by that is, it really showed me how a person's life can change by owning an animal. Animals have lots of beneficial effects on humans, both physically and psychologically. There are so many scientific projects which prove the positive effects of having a pet.

To give an example, interacting with animals helps us to decrease levels of cortisol (a stress-related hormone) and lower blood pressure. Other studies have found that animals prove that interacting with a pet can reduce loneliness, increase feelings of social support, and boost your mood. Also, animals can be really beneficial for so many mental illnesses.

One of the most interesting facts is that pets can be really helpful for autistic children with their social and emotional development. Not only can they help us with those things but we also can help them in numerous ways. There are so many animals outside who live under really hard circumstances. I'm not saying that we all should take them to our homes. There might be some people who are not able to do that but we can help them somehow. We can feed them, maybe fondle their heads a little. That would also be beneficial for us because it reduces stress and anxiety. We all live in the same world. Wouldn't life be so much easier if we helped each other like this?

Which of the 4 Human Types Identified by Scientists Are You?

<https://www.tededirne.k12.tr/>

KÜBRA GÜNER

According to the results of a study conducted in the USA by applying an online survey to one and a half million people worldwide, human beings were classified into 4 types according to their personality traits: average types, role models, self-centered and introverts.

Average types:

Among those with emotionally unstable and extroverted character traits, average types are more common. They are not transparent. They are less likely to be outspoken. "Average" personality traits are more common in women than in men. The most "typical" human traits are found in this category.

Role models:

More women than men fall into this category. Independence is their most important characteristic. They are open to new ideas. The rate of being in the role model category increases in parallel with the increase in age.

Self-centered:

These people are very common among extroverts. However, open, conscientious, responsible, compromising people are not self-centered. The study depicts this category includes mostly adolescent males. The number of individuals in this category is directly proportional to age. There are more of these individuals at an early age.

Introverts:

This personality type is described in the research as more compromising and conscientious. Although they are emotionally stable, they are not particularly transparent. Extroverts are less common in this category.

Using data from an online personality test, this study explored human nature, focusing on five character traits: transparency, emotional instability, agreeableness, honesty and extroversion.

The survey asked respondents to answer between 44 and 300 questions.

Psychologist Professor William Revelle, one of the four academics conducting the research at the university, reported that personality types have been classified since Hippocrates, but these efforts have been described as absurd in the scientific literature of the past, but that the data they have, shows the accuracy of personality types with the highest density.

DREAMS MAKE MY WORLD SPIN

IRMAK TUANA ÖZTURAN

I have dreams. My dreams make me who I am. I have dreams that translate my feelings. My dreams may not change the world, but they can change people so that if people change, the whole new world will emerge.

Actually, all my dreams have one thing in common. They all serve the same purpose. Happiness... I have peace in my dreams. There are understanding, tolerant people. People who do not care about religion, gender, skin color, nationality just like the iconic song of John Lennon 'Imagine'. People who care about ideas and feelings. There are people who think sensibly, read a lot, watch a lot, talk a lot and listen a lot. There is a world in my dreams which is full of love and happiness. There is love for people, love for animals and love for nature. There are living people, living animals and living plants... Everyone agrees that flowers are beautiful in their branches. They learned to love without killing. They learned that death is a very different concept from love. They learned that every living thing and every soul is precious. These people are equal. All genders, all ideas, all hearts are equal. These people are fair. They know how to distinguish right and wrong. They know and apply. These people are not slaves of a system. Each is the sun of their own system. In my dreams, people want to live by each other's happiness not by each other's misery. People don't want to hate and despise one another. What to do and what not to do, are just their choices and decisions. The World has rooms for everyone and the earth is rich in my dreams. Greed can't poison men's souls. The World in my dreams is far away from

being barricaded with hate. Cleverness doesn't make people hard and unkind. I have honest people in my dreams. People don't need to lie to each other. And there are brave people. Brave people who spend every day worth living, not like robots programmed to spend every day the same. There is no people in my dreams who tell you what to do, what to think and what to feel and there is no people in my dreams who regiment others' lives. People are not afraid of changing. People who know that the only constant thing is change itself and have released their souls to change. There are people who are not afraid of the dark. People who light the dark, know that every night has a day. There are people who are not afraid to be scared. People who know that being afraid is as normal as laughing and crying. There are people who are afraid of being fearless. People have the technology in my dreams and they use it for the happiness of all mankind, they don't shut themselves in it. There are clean streets. Without dirt, rust, and garbage... Green streets. People have become conscious about environment, they got along with mother nature. The trees are

smiling, the flowers twinkling. The birds are like humming a song. Which song is this? The song of freedom. There are people who are happy to go to work. There are people who are so caught up in the pleasant voice of freedom that they do not just listen to it, they live it in their every cell. This beautiful voice has enveloped the whole world, cars have stopped honking not to suppress this beautiful sound. The construction machines stopped making noise and started listening to this beautiful melody. Uncut trees also started to dance next to the work machines. They're not the only ones dancing. People also took care of them and started dancing. They look at each other with love. They look respectfully. Sometimes these people do not look instead close their eyes. They breathe in the air. They feel they are living. Life smells different from expensive buildings, luxurious restaurants and famous companies. It smells of empathy, not expensive perfumes. Smells respect, not car exhausts. The air smells like that: a little love, a little smell of earth after rain, some fresh coffee, a little happiness ... And people feel the air. The air touches their skin gently and leaves a kiss on their cheeks. They feel the wind, caress their hair. They feel the sun in every particle of their bodies. Their bodies and hearts are getting

hot. Happiness is simple. Perhaps walking on the snow-covered street on a winter day, maybe getting wet in a spring rain. Sometimes watching the fallen leaves in autumn, sometimes listening to the sounds of cicadas on a summer night. There is no fight. Problems are solved by talking. People know how to enjoy the moment. They know they will never have those minutes again. They know that they will only live this life once. They know that once they will be 15 and once they will turn 30. People have stopped doing something to kill time. They are aware of the fact that they have a life that should not be lost even a second, every minute worth living. They don't stick to the past. They are not devoted to the future. They love the present. They love themselves, love their lives, love to live. The kingdom of liberty is within all humans, not one man not a group of men in my dreams. The decent World in my dreams gives men a chance to work, gives young people a future and gives old people a security.

Every moment in their life has a purpose, everything they do has a reason. Happiness... My dream is a world dominated by happiness, lives where the only rule is happiness, people who are happy. I have a dream consisting only of happiness. I have a dream...

DÜNYANIN YÜKÜ

17 Temmuz 1994 günü futbola uzak bir ülke olan Amerika'nın California eyaletinde 90 bin kişilik Rose Bowl Stadyumu'nda bir yanda kollarını yukarı kaldırarak dizlerinin üstüne çökmüş ve tanrıya şükranlarını haykıran sarı yeşil kazaklı bir kaleci (Claudio Taffarel) diğer yanda ise elleri belinde, başı önde ve dünyanın yükünü omuzlamaya çalışarak derin düşünce dehlizlerinde boğulan gök mavi formalı bir futbolcu (Roberto Baggio) resmi sanırım tüm futbolseverlerin hafızalarına kazınan en ikonik resimlerdir.

Bu o kadar tezatlarla dolu bir andı ki grup aşamasında ecel terleri döken ve gruptan zar zor çıkan, daha sonraki eleme maçları aşamasında asla tatmin edici bir futbol oynamayı başaramayan İtalya millî takımını sırtlayan "Il Codino Divino" (İlahi at kuyruğu) o penaltıyı kaçırdıktan sonra dünyanın yükünü omuzlarında hissediyordu. Futbol bir anlar oyunuydu ve o an, Baggio'nun anı değildi.

Roberto Baggio İtalyan futbolunun parlayan yıldızıydı ve 94 Dünya Kupası'na gelmeden önce 1993 yılında hem UEFA kupasını hem de Ballon d'Or'u kazanmıştı. Juventus'ta çalıştığı teknik direktörlerle pek de iyi bir ilişkisi olmamasına rağmen Baggio yine de o yıllarda futbolculuğunun en "prime" dönemini yaşıyordu. Roberto Baggio, 17 Temmuz 1994'te penaltı noktasına geldiğinde yaşananların tam tersi yaşansaydı şu satırlar çok farklı bir hikâyeyi anlatabilirdi.

Şimdi bir "flashback" yapalım ve hikâyeyi başa saralım. 18 Şubat 1967'de Caldogeno'da dünyaya gelen Roberto, 8 çocuklu bir ailenin 6. çocuğuydu. Onun da çocukluğu her İtalyan erkek çocuğu gibi sokaklarda top oynayarak geçti fakat sahip olduğu yetenek fazla geçmeden ona şehrin yerel kulübü Caldogeno'nun kapılarını açtı. Roberto burada fazla kalıcı değildi, zira ondaki yetenek onu farklı konumlara taşımaya devam edecekti. 1981 yılında cüzi bir ücret karşılığında Vicenza'ya transfer olur ve sahip olduğu yeteneği daha geniş kitlelere göstermeye başlar. Roberto, Vicenza'da da kalıcı değildir ve 1985 yılında henüz 18 yaşındayken Fiorentina'ya transfer olarak Serie A'ya adım atar. Transferden önce yaşadığı diz sakatlığı Fiorentina yönetimini endişelendirse de Fiorentina yönetimi Roberto'nun yeteneğine o kadar güvenir ki tedavi masraflarını da üstlenerek ona mor menekşe renkli formayı giydirdi. O dönemki Fiorentina teknik direktörü, Roberto'da gördüğü ve onu mest eden yeteneği şu cümlelerle özetlemiştir: "Top Roberto'nun ayağına geldiğinde melekler şarkı söylüyordu."

Roberto genç yaşına ve yaşadığı ciddi sakatlığa rağmen Serie A'da fırtına gibi eser ve artık tüm İtalya tarafından tanınan bir futbolcu hâline gelir. 1985-1990 yıllarında oynadığı Fiorentina'da taraftarın ve şehrin gönlünde taht kurmuş bir ikona dönüşür. Fakat sakatlıklar Fiorentina'da da peşini bırakmaz genç yıldızın. Kariyeri boyunca çok çektiği dizinden yine sakatlanır ve bir süre yeşil sahalarda boy gösteremez. Futbolu delicesine seven ve sahada olmak için yanıp tutuşan Roberto buhranlı bir bunalıma saplanır. Yaşadığı bu derin bunalımdan onu kurtaracak olan şey ise Floransa'da bir arkadaşı vasıtasıyla tanıştığı bir Uzak Doğu öğretisi olan Budizm'dir. İç dünyasına yaptığı bu yolculuk ve mistik Uzak Doğu öğretileri koyu bir Katolik inancının yaşadığı İtalya'da biraz tuhaf karşılansa da Baggio inandığı şeyden vazgeçmez ve tüm eleştirilere rağmen sahalara daha güçlü bir dönüş yapar. Sakatlık sonrası gösterdiği harika performansta Budizmin etkisi var mıdır bilinmez ama Baggio artık millî takımdan da davet almakta ve gök mavili formayla da boy göstermektedir. Roberto'nun üzü günden güne artmakta, yeteneği ise gitgide daha fazla insanın gözlerini kamaştırmaktadır.

Ufukta 1990 Dünya Kupası gözükmemektedir ve kupanın ev sahibi İtalya'dır. Dünya Kupası için millî takımdan davet alan Baggio, Schillachi, Donadoni ve Vialli gibi isimlerin arkasında yedek kulübesinde beklese de fırsat bulduğu küçük sekanlarda sergilediği performansla artık uluslararası bir yıldız dönüşür. Özellikle Çekoslovakya'ya attığı slalom gol 1990 Dünya Kupası'nın en güzel gollerinden biri olmuştur. Yine de kupa boyunca sahada kaldığı süreden memnun değildir Baggio. İtalya'nın Arjantin'e kaybettiği yarı final maçında teknik direktörü Azeglio Vicini tarafından yorgun gözüktüğü ifade edilerek ilk 11'e adı yazılmaz. Duruma çok üzülen Baggio daha sonra verdiği bir röportajda hislerini şu şekilde ifade etmiştir: "Bana yorgun gözüktüğümü ve bu yüzden ilk 11'de çıkmadığımı, söyledi ama o zaman sadece 23 yaşındaydım ve oynamak için çimleri bile yerdim."

Kısa sekanlarda sahne almasına rağmen 1990 Dünya Kupası genç Baggio'nun kariyerini daha da yukarı taşır ve artık Agnelli ailesi Baggio'yu Juventus'a getirmeyi kafaya koymuştur. Baggio, Floransa'da mutludur ve Torino ekibine katılmaya pek gönlü yoktur. Bu konuyu Fiorentina yönetimine de iletir ancak Agnelliler kesenin ağzını daha da açar ve Baggio için Fiorentina'ya 12.9 milyon rekor transfer ücreti teklif ederler. Baggio her ne kadar gönlülsüz olsa da Torino yolları gözükmemiştir. Baggio'nun Juventus'a transfer haberi tüm İtalya'da ve özellikle Floransa'da büyük bir infial yaratır. Durumu kabullenmek istemeyen Fiorentina

taraftarları 3 gün 3 gece sürecek bir şehir ayaklanması başlatırlar ve Baggio'nun transferinden sorumlu tuttukları yönetimi cezalandırmak için polisle çatışarak kulüp binasına yürümek isterler. Floransa şehrinin altını üstüne getiren olaylar 3 günün sonunda zor da olsa bastırılır ama artık yapacak bir şey yoktur. 55 kişinin tutuklandığı ve onlarca kişinin yaralandığı olaylar Baggio'nun bir sonraki sezonda siyah beyaz çubuklu formayı giymesine engel olamayacaktır.

Baggio'nun Juventus hikâyesi ilk başta güzel başlar ve İlahi At Kuyruğu sanatını icra etmeye burada da devam eder. Hocası Trapattoni ile bir iki sürtüşme dışında sorun yaşamaz. İlk iki sezon boş geçse de 1993 yılında gelen UEFA Kupası şampiyonluğu ve Balon d'or Baggio'yu Avrupa'da zirveye taşır. Fakat, Floransa deplasmanında yaşanan bir penaltı krizi Baggio'nun Juventus taraftarlarıyla arasını açar ve bu ilişki bir daha hiç düzelmez. Takımın penaltıcısı Baggio'dur ve Juventus Fiorentina deplasmanında bir penaltı kazanır. Herkes topun başına Baggio'nun geçmesini beklerken Baggio eski takımına karşı penaltıyı kullanmak istemez. Fiorentina'ya olan gönül bağı hiçbir yerde inkar etmeyen Baggio'nun bu hareketi Juventus taraftarını ve teknik direktörünü oldukça kızdırır. Tüm bunlar yaşanırken oyundan alınan Baggio'nın Fiorentina taraftarlar tarafından alkışlanması ve kendisine tribünden atılan bir Fiorentina atkısını eline alarak soyunma odasına gitmesi yaşanan bu penaltı krizine tuz biber eker. Baggio daha sonra yaptığı açıklamada kalecinin kendisini çok iyi tanıdığını ve penaltıyı nereye atacağını kestirebileceğini söylese de bu açıklama pek inandırıcı olmaz. Yaşanan bu penaltı krizi ve ligde Berlusconi'nin Milan'ının arkasına kalmak Juventus'taki krizi daha da derinleştirir. Agnelliler Trapattoni ile yolları ayırarak teknik direktörlük koltuğunu Marcello Lippi'ye emanet ederler. Lippi'nin Juventus teknik direktörü olması Baggio'nun Juventus kariyerinde sonun başlangıcı olacaktır.

Marcello Lippi kafasında Juventus'un hastalığının teşhisini koymuştur fakat tedavi süreci sancılı geçecektir. Lippi'ye göre takım Baggio'ya fazlasıyla bağımlıydı ve bu durum takımın kangren olmasına neden oluyordu. Bu yüzden kangrenli parmak, yani Baggio kesilip atılmalıydı. Baggio bir işçi değil bir sanatçıydı. Sanatını icra etmek için özgürce oynayabileceği bir alana ihtiyacı vardı. Baggio'ya göre sahada fark yaratan yıldız oyuncular ve nerede oynamaları gerektiğine özgürce kendileri karar verirlerdi. Ve yine Baggio'ya göre fazla koşturulan fakat futboldan anlayan 11 adam futboldan anlamayan fakat çok koştan 11 adama tercih edilmeliydi. Lippi tipik bir İtalyan teknik direktördü ve fazlasıyla mühendis kafalıydı. Lippi'ye göre 11 yetenekli adamı bir araya getirmek bir takım olmaya yetmeyebilirdi. Kusursuz ve eşit çarklarından oluşan makine düzeninde bir takım yaratmak isteyen Lippi parçaların bütüne hizmet etmesi gerektiğini düşünüyordu. Lippi'nin kafasındaki takım kurgusunda Baggio'ya yer yoktu fakat Baggio gibi bir süper starı takımdan bir anda koparıp atmak her baba yiğidin harcı değildi. İşte tam bu sırada Lippi'nin imdadına Baggio'nun diz sakatlığı yetişir. Lippi, bir süre sahalardan uzak kalmak zorunda kalacak olan Baggio'nun yerine, kafasındaki asıl isim olan ve Baggio'ya göre daha çok koştan yetenekli genç yıldız Alessandro Del Piero'yu ilk 11'e entegre eder.

Sakatlık sonrası tekrar sahalara dönen Baggio sezonun geri kalanında müthiş bir performans sergiler ve kariyerinin ilk Scudetto zaferini kazanır. Ancak Lippi onuz da yapabileceğini göstermiştir ve onun kafasında Del Piero hâlâ Baggio'dan önce gelmektedir. Mali sebepleri de gözetken Juventus yönetimi halefi zaten belli olan Baggio'yu elden çıkarmak ister. Durumu öğrendiğinde büyük bir kalp kırıklığı yaşayan Baggio'nun artık Juventus'ta kalma ihtimali sıfırdır.

Juventus sonrası Milan'ın yolunu tutan Baggio 2 sene de Milan formasını terletecek ve kariyerine bir Scudetto da Milan forması ile ekleyecekti. Ancak Milan'da Fabio Capello ve Arigo Sacchi gibi teknik direktörlerle çalışan Baggio burada istediği kadar süre alamamaktan şikayet eder ve millî takımdan da anlaşamadığı Sacchi ile yıldızı bir türlü barışmaz. Futbola yeni bir anlayış getiren ve registaları, trequartistaları, fantasisistaları yok ederek tüm takımdan savunma yapmasını isteyen Arigo Sacchi'nin ilk harcadığı adam Roberto Baggio olur çünkü Sacchi'nin futbolunda Baggio'ya yer yoktur. 6-1 kaybedilen Juventus maçında skor 3-0'ken Sacchi'nin oyuna Baggio'yu almak istemesi ve Baggio'nun oyuna girmeyi reddetmesi ikili arasındaki ipleri iyice koparır. Milano'da da mutsuz olan Baggio'nun bir sonraki durağı Bologna olur ve yaklaşan 1998 Dünya Kupası'nın başarısıyla Baggio sezon boyunca 22 gol kaydeder adını dünya kupası kadrosuna yazdırır. İtalya Dünya Kupası'nda çeyrek finalde kupanın şampiyonu Fransa'ya penaltılarla elenir. Baggio bu sefer penaltıyı gole çevirir ama çok istediği Dünya Kupası hayali yine hiç gelmeyecek bir bahara kalmıştır.

1998 yazında ise ezelden beri kendisine hayran olan Massimo Moratti Baggio'yu yeniden Milano'ya getirir ama Baggio bu sefer şehrin mavi siyah

forması ile boy gösterecektir. Inter aynı zamanda Baggio'nun çocukken sempati duyduğu takımdır bu yüzden transfer süreci fazla zorlu geçmez. Inter 1989'dan beri şampiyonluğa hasrettir ve özellikle 80'li ve 90'lı yıllarda Juventus ve Milan'ın gölgesinde kalmıştır. Bu kısır düşünce artık bir dur demek isteyen kulüp başkanı Massimo Moratti Ronaldo, Zamorano ve Recoba'dan oluşan hücum hattına bir de Baggio'yu ekler. Inter hücum hattı kağıt üstünde dosta güven düşünme korku veriyordu ancak teori pratiğe dökülmedikçe hiçbir anlam ifade etmiyordu. 98-99 sezonu Inter için fazlasıyla kaotik bir sezondur ve Baggio o sezon 4 farklı teknik direktörle (Luigi Simoni, Mircea Lucescu, Luciano Castellini, Roy Hodgson) çalışır. Bir teknik direktör öğütme makinesine dönüşen İnter'de başkan Massimo Moratti kararı verir eldeki müthiş kadronun kalibresine uygun winner bir teknik direktör arayışına girer. Aranan kriterlere uygun boştaki teknik direktör Marcello Lippi'dir ve Moratti, Lippi'yi takımın başına getirir. Lippi'nin geliştiği Baggio için pek hayra alamet değildi ancak Juventus ile bu kadar özdeşleşmiş bir teknik direktörün Inter'in başına geçmesi takımda bazı homurdanmalara sebep olur ve takımda ilk isyan eden "Ben bir Juve'li ile çalışmam!" diyen Djorkaeff olur. Djorkaeff İtalya'dan da teklifler olmasına rağmen İnter'e olan sevgi ve saygısından Bundesliga'ya transfer olur. Lippi'nin ilk icraati takımın hücum gücü oldukça yeterli olmasına rağmen takıma Christian Vieri'yi transfer etmek olur. Bu açıkça Baggio'ya verilen bir mesajdır. Baggio sezon boyunca Lippi tarafından pek tercih edilmez ancak öyle bir an gelir ki Ronaldo ve Vieri sakatlanır ve buz adam Lippi Baggio'ya muhtaç olur. Baggio kritik maçlarda kritik goller atarak İnter'i şampiyonlar ligi potasında tutar. Takımı şampiyonlar ligine gidecek 4. takımı belirleyecek sezonun son maçında Inter, Parma maçını deplasmanda 3-1 kazanır ve gollerin ikisi Baggio'dan gelir. Maç sonunda soyunma odasında tebrikleri kabul eden Baggio onu kutlamaya gelen Lippi'yi görmezden gelir ve Inter macerasına bir nokta koyar. Moratti Baggio'yu takımda tutmak için sözleşme uzatmayı teklif etse de Lippi 'nin takımdaki varlığı Baggio'nun ölüm fermanı demek olduğundan Baggio sezon sonunda Brescia'ya transfer olur. Baggio Lippi'yle olan kişisel savaşını kazanamamıştır ama kaybetmemiştir de. Bu sırada Baggio'ya Galatasaray'dan da teklif gelir ancak Baggio teklife sıcak baksa da arkadaşları onu İtalya'da kalmaya ikna ederler. O sırada ligde ve Avrupa'da oldukça iyi bir performans sergileyen Galatasaray'da Baggio'yu izlememeyen Türk futbol severler için büyük bir kayıp olduğunu düşünüyorum.

Brescia'da ise onun için bir baba figürüne dönüşecek ve kariyeri boyunca en rahat çalışacağı teknik direktör olan Carlo Mazzone ile çalışacaktır. Mazzone, kişisel yeteneklere inanan ve takımı var olan yıldızların etrafında dizayn etmeye çalışan bir teknik direktördür. Mazzone'e göre Baggio sağlıklıysa sahada kalır, sakatsa ve oynamak istiyorsa yine sahada kalır'. Çünkü Mazzone'e göre Baggio tek bacağıyla oynasa birçok oyunculardan daha yetenekli bir oyuncudur. Baggio ise Mazzone ile olan ilişkisini şu sözlerle açıklar: "Tam hayallerimdeki gibiydi, riyakar ve kıskanç değildi. Samimiydi ve otoritesini zorla kurmuyordu. Eğer futbol dünyasında daha çok Mazzone olsaydı futbol hala benim çocukluğunda düşündüğüm şekilde kalırdı."

Brescia Baggio'nun yeniden doğduğu yer olur. Brescia taraftarları Mario Rigamonti stadyumuna "Tanrı artık Brescia" pankartı bile asmışlardır. Baggio Brescia da kendini bulur ve yine eski günlerinden esintiler veren futbolunu oynamaya başlar. İnce bilek hareketleri, şık çalımalar, yumuşak dokunuşlar ve harika goller Brescia taraftarını mest eder. Baggio yeniden form tutmayı başarmıştır ve şimdi önde katılmak istediği son kupa olan 2002 Dünya Kupası vardır. Ama o diz sakatlığı Baggio'nun peşini yine bırakmaz. Bu seferki sakatlık çok ciddidir ve asla eskiye dönmemesinden endişe edilir. İyileşme süreci 6-9 ay süreceği ifade edilir. Fakat Dünya Kupası Baggio için çok farklı bir motivasyondur. Sakatlık sürecini atlatabilmek için günde 10 saat kişisel antrenman yapar. Tüm bu çaba kendini millî takım teknik direktörü Trapattoni'ye gösterip millî takıma seçilmek ve son kez Azzuri ile Dünya

ÖNDER GÜRKAYNAK

Kupası'na giderek yarım kalan hikâyeyi tamamlamak içindir. Baggio bir mucizeyi gerçekleştirir ve sakatlıktan öngörülen aksine daha erken kurtularak sahalara döner. Sezonun geri kalanında güzel bir performans sergiler ve dünya kupası umutlarını hep diri tutar. Ancak Trapattoni ona hayatının kazığını atacak ve adını Dünya Kupası kadrosuna yazmayacaktır. Bu olay Baggio'yu yıkıma uğrattır. 1994 Dünya Kupası'ndan sonra yaşadığı en büyük trajediyi yaşamaktadır. Baggio yaşadığı bu durumu daha sonra verdiği bir röportajda şu şekilde açıklayacaktır: "2002 benim dördüncü kupam olacaktı ve orda olmayı hak etmişim. Sakatlık sonrası Ronaldo oraya gitti ve yeniden doğdu. Bense evde kaldım." Baggio'nun ahi mıdır bilinmez İtalya 2002 Dünya Kupası'nda ev sahibi Güney Kore'ye yenilerek henüz ikinci turda kupaya veda eder.

Brescia, kariyerine devam eden Baggio belki Euro 2004'e katılabiliyim düşüncesiyle çalışmalarına devam eder ancak Trapattoni Baggio'yu Euro 2004'e de götürmez. Bunun yerine Baggio'yu İspanya ile yapılan bir millî maça davet ederek ona millî takım jübilesi yaptırır.

Baggio aktif futbol hayatının son 4 yılını Brescia'da belki de kariyerinde en iyi anlaştığı ve çok geç tanıştığı Carlo Mazzone ile geçirir ve kadife ayaklarıyla izleyicileri büyülemeye devam eder. Ancak artık yaşı 37'ye gelmiştir. Kariyerinde birçok başarıyı, başarısızlığı ve acı dolu sayısız diz ameliyatını geride bırakan Baggio için o an gelip çatmıştır. Son maç alışı olduğu bir stadyumda Sansiro'da Milan'a karşı oynanacaktır. Maçı Milan 4-2 kazanır ama skor önemsizdir çünkü o gün bir efsane sahalara veda etmektedir. Baggio henüz maç bitmeden onurlandırılmak üzere Mazzone tarafından oyundan alınır ve o an tüm tezahüratlar bir anda kesilir ve tüm Sansiro Baggio'yu ayakta alkışlar. Kolay kolay sahayı terk edemez Baggio. Brescialı oyuncuların ziyade Milanlı oyuncular da onu son bir veda etmek için sıraya girerler adeta. Baggio yerini Collocchi'ye bıraktığında da alkışlar kesilmez Sansiro'da. Rekabetin çok yoğun ve derin yaşadığı Milano'da her iki ezeli rakibin formasını giymiş bir futbolcuya böylesine bir saygı gösterisi kolay kolay her futbolcunun mazhar olabileceği bir olay değildir şüphesiz. Baggio'da bu ilgiyi karşılıksız bırakmaz ve tüm tribünleri tek tek selamlayarak yeşil sahalara vedasını yapar. Futbol o gün orada o saatte Baggio için tamamen bitmiştir çünkü bir daha ne yorumcu olarak ne teknik direktör olarak hiçbir şekilde futbolun içinde yer almaz.

Futbol geçmişten günümüze sürekli değişmiştir ve değişmeye devam edecektir. Yeni taktikleri yeni oyun anlayışları mutlaka ileriki dönemlerde de karşımıza çıkacaktır. Bu değişim bazı taktikleri, oyun stillerini ve pozisyonları da ortadan kaldırmaktadır. Mesela eski zamanların olmazsa olmaz mevkii olan libero artık günümüzde modern futbolunda yeri olmayan bir mevküdür. Hatta modern futbol artık klasik 10 numarayı bile harcamıştır. Artık takımlar 10 numaraya ihtiyaç duyan oyunu tercih etmek yerine sahte 9 rolünü üstlenen ve oldukça kilit bir rolü olan bir pozisyon üzerinden hücumlarını çeşitlendirip şekillendiriyorlar. (Sahte 9: Bir forvet oyuncusunun vuruş kabiliyetine ve bir 10 numarının oyun görüşüne ve yaratıcılığına sahip olması beklenen sahte 9 rolündeki oyuncu daha çok orta sahaya yakın kalarak rakip defans oyuncularının bıraktıkları boşlukları değerlendirerek hem hücum oyuncularına servis yapar hem de skora katkıda bulunur.) Fakat Baggio'nun futbol oynadığı yıllarda hiçbir teknik direktörün böyle bir pozisyonun varlığından haberi yoktu. Baggio vaktinden önce öten horozdu ve dönemin futbol anlayışının kurbanı olmuştu. Günümüz futbolunda sahte 9 rolünün (Messi, Firmino, Totti) bu kadar ön plana çıktığı bu dönemde eğer Baggio oynasaydı belki de şu an futbol dünyası Messi mi Ronaldo mu tartışmasını Messi mi Ronaldo yoksa Baggio'yu mu diye yapabilirirdi. Tabi bu asla cevap alamayacağımız bir soru.

Ve yine konuyu dönüp dölaşip 1994 Dünya Kupası'na getirelim. Dünya Kupaları düzenlenmeye başladığından beri her kupaya damga vurmuş yıldız oyuncular çıkmıştır. (1958 Pele, 1974 Gerd Müller, 1978 Mario Kempes, 1998 Zinedine Zidane...) Ancak hiçbir futbolcu Maradona'nın 1986 Dünya Kupası'nda bıraktığı etkiyi bırakamamıştır. Kanaatimce buna en çok yaklaşan futbolcu 1994 Dünya Kupası performansıyla Roberto Baggio olmuştur. Eğer Roberto Baggio o penaltıyı atasaydı dünya kupasını yarattığı etki Maradona ile mukayese edilebilirdi. Futbol tanrılar, kahraman olmak ve gūnah keçisi olmak arasındaki ince çizgide duran Baggio'ya çok da iyi bir rol biçmemişlerdi.

Mahallenin janti abisi ve bir futbol sanatçısı olan Baggio ardında paramparça olmuş bir diz, sayısız ameliyat, hayal kırıklıkları, sevinçler ve harika goller bırakarak 2004 yılında yeşil sahalara veda eder. Ondan beri de İtalyan futbolu biraz öksüz kalmıştır. Bana göre İtalya'nın yetiştiği gelmiş geçmiş en yetenekli futbolcu olan Roberto Baggio kariyeri boyunca yaşadığı tüm sakatlıklar, haksızlıklar, anlaşmazlıklar ve zorluklara rağmen futbola şiiir yazmayı becerebilen ender özgür ruhlu futbolculardan biri olmuştur.

Futbolu bir sanata dönüştürenlere saygıyla ...

GOLDBACH HİPOTEZİ

ÖĞÜZHAN BİRER

Matematik çoğu zaman bir kanıtla gerekçelendirilir, formüllerle açıklanabilir. Ancak matematikte doğru gibi görünen fakat hiçbir zaman kanıtlanamamış bazı olaylar da vardır. Bunlara matematiksel hipotezler ya da varsayımlar denir. Mesela, Goldbach hipotezi bunlardan bir tanesidir. Goldbach hipotezi sayılar teorisindeki en eski ve en popüler problemlerden biridir. Bu varsayımın geçerli olduğu birçok sayıda gösterilmiştir ancak bu durum matematiksel olarak ispatlanamamıştır.

Belki de yüzyıllardır matematikçileri hayal kırıklığına uğratan bu ünlü hipotez, Alman matematikçi Christian Goldbach (1690-1764) tarafından sunulmuştur. Goldbach'ın yazısında bugüne kadar doğruluğu henüz kanıtlanmayan şu ifade yer alıyordu. "2'den büyük her çift sayı, iki asal sayının toplamı şeklinde yazılabilir." Bu durumu denediğimiz her örnekte görebiliyoruz.

Örneğin:

- $4 \rightarrow 2+2$
- $18 \rightarrow 11+7$
- $96 \rightarrow 53+43$
- $722 \rightarrow 31+691$
- $3184 \rightarrow 3083+101$

Denediğimiz her durumda bu sonuç doğrulanmış olsa da bunun hâlâ matematiksel formülü bulunamamıştır. Kim bilir, belki günün birinde diğer problemler gibi bu problemin de sırrı matematikçiler tarafından çözümler.

MATEMATİK ÜZERİNE

ALİ ARAS KARACAN

Evet, "matematik" pek çoğumuz matematiğin kendisini hatta bu kelimeyi bile sevmeyi ve matematik ile uğraşmaktan haz etmeyiz.

Özellikle benim gibi felsefeyle ilgiliyseniz. Felsefenin sonsuzluğu, her şeyden şüphe duyma ve sorgulamayı bırakmama gibi felsefenin esaslarını benimsemiş bir kişi matematiğin kesin kurallara ve belli başlı formüllere bağlı olan sorgulamadan uzak bir bilim olduğunu zannedebilir zira ben böyle "düşünüyorum".

Bu düşüncelerim uzun süre devam ettiyse de Descartes gibi bir filozofun hem felsefede hem de matematikte çok başarılı olması ve bu iki bilimi kaynaştırması beni matematiği biraz daha incelemeye itti.

Belki de yorum yapmakta erken davranmış ve yanlış bir kaniya varmışım.

Matematiği anlamaya başladıkça aslında matematiğin felsefeye ne kadar benzediğini ve sadece belli kurallara bağlı kalmaktan uzak bir bilim olduğunu anladım. Sayılar, semboller, verilen değerler; bütün bunlardaki temel amaç evreni anlamlandırmak, sonsuzluğu bir forma (şekle) sokmaya çalışmak ve aynı felsefede olduğu gibi insanın sonsuzluğa karşı kendi varlığını ortaya koymasının ve bunun farkında olduğunu göstermesinin bir şekliydi.

Bütün bunları anladıktan sonra matematik ile ilgili görüşlerim

tamamen değişti, zira matematiğin tam anlamıyla felsefeyle bütünleşik ve adeta felsefe gibi insan için vazgeçilemez bir ihtiyaç olduğunun farkına vardım.

Matematik insanın kendi varlığını kanıtlaması için yegâne yoldur.

İşte bu yüzden hepinize rica ediyorum "Matematiğe" bir şans daha verin, matematik ve felsefe sizleri büyük bir portaldan çok farklı bir evrene götürecektir.

MADDENİN AYNI ANDA KATI VE SIVI OLABİLEN YENİ BİR HALİ KEŞFEDİLDİ

MUSTAFA ÇINAR

Potasyumu aşırı basınç ve sıcaklığa maruz bırakan araştırmacılar, metalin hem katı hem de eriyik halde olduğunu gözlemledi.

Maddenin bir çok farklı hali var ama hepimizin en çok bildiği üç hali katı, sıvı ve gaz. Şimdi bilimciler maddenin bu üç halden ikisinde birden bulunabildiğini keşfetti. Potasyumu aşırı basınç ve sıcaklığa maruz bırakan araştırmacılar, metalin hem katı hem de eriyik halde olduğunu gözlemledi.

Potasyumla daha önce yapılan deneylerde yüksek basınç altında bu maddenin atomlarının karmaşık diziler halinde yeniden düzenlendiği görülmüştü. Beş tane atomun köşelerde dört tane ve ortada bir tane

olacak şekilde kare şeklinde dizildiği ve bunlar arasında dörder atomdan oluşan bağların oluştuğu belirlenmişti. Isı uygulandığında bu bağların ortadan kalktığı görüldü. Araştırmacılar buna "bağ-eriten dönüşüm" diyor. Bunun, potasyum dizilerinin düzenli bir halden düzensiz bir hale geçtiğinde gerçekleştiği düşünüyor.

DOĞA HER GÜCÜ YENER

BESTE ATEŞ

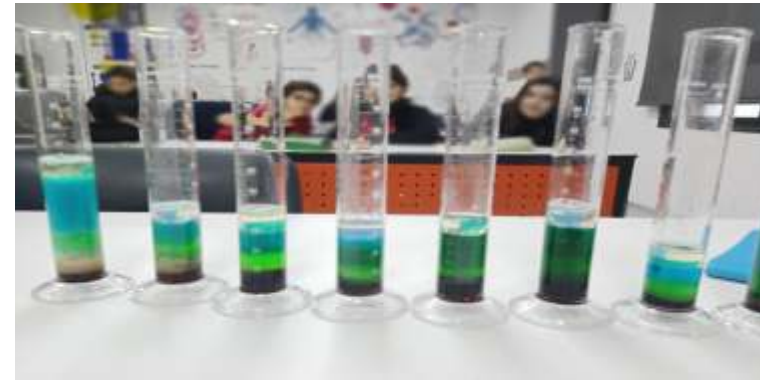
<https://www.tededirne.k12.tr/>

Ülkemizin incisi Salda Gölü'nün güzelliğini duymayan yoktur. Hani o turkuaz renkli suları olan bembeyaz kumlu güzel gölümüz... Burdur ilinin Yeşilova ilçe sınırlarında yer almaktadır. Türkiye'nin en berrak sularından biri olarak her birimizin zihnine kazınmıştır. Böyle bir doğal güzelliğin korunması, tüm ülke vatandaşlarımızın boynunun borcudur. Güzelliğiyle bakmaya doyamadığımız doğal güzelliğimiz, bizim olduğu kadar elbette turistlerin de ilgisini çekmiştir. Bu bağlamda baktığımızda temizliğinin sürekliliğinin sağlanması gitgide güçleşiyor. Doğasever vatandaşlarımız bu konuda elinden geleni yapsa bile maalesef herkes böyle bilinçli değil. Gölde yüzelebildiğinden gördüğü rağbet oldukça artmıştır. Kapalı bir göl olduğundan kendi kendini temizlemesi pek kolay değil. Örneğin 2019 senesinde "1.500.000" kişi Salda Gölü'ne gitmiştir. Böyle büyük bir sayıda insanın gölde bulunması, yüzmesi, çamur banyolarında vakit geçirmesi ister istemez gölün kirlenmesine neden olmuştur. Yapılan çamur banyoları sonucunda fazla sayıda çukurlar oluştu: Yüzen insanlar, atıklarını göle atan insanlar derken göl " Türkiye'nin

Maldivleri" konumundan epey uzaklaştı. Salda'nın sağlığı bahsettiğim gibi epey bozuldu bu etken elbette insan sağlığı için de olumsuzdur. Bu sebeplerin ardından Salda Gölü'nün korunması amacıyla bazı kısıtlamalar getirildi ve gölü görmeye gelen kişi sayısında azalma görüldü. Bu kısıtlamalar işe yarayacak ki Salda kendini onarmaya başladı! Açılan çukurları kendi kendine kapattı. Göl çevresindeki atık suların gölden uzaklaştırılmasıyla su kalitesi arttı. Göl çevresinde dumansız hava oluşturuldu ve bunun sonucunda göl için iyi gelişmeler oldu. Bugünlerde güzel gölümüz insanoğlunun verdiği hasara rağmen kendini inatla yeniliyor, bizim hayranlıkla izlediğimiz paha biçilemez güzelliğine geri kavuşuyor. Bulduğumuz bu doğanın kanunlarına, düzenine müdahale etmek gibi haklarımız yok; hiçbir zaman olmadı. Bu doğal güzelliklere zarar vermek yerine onları hayranlıkla izlemeliyiz, gelecek nesiller de izleyebilsinler diye onları korumak için temkinli olmalıyız... Unutmayalım ki insanlar ne yaparsa yapsın doğa yine kendi düzenine, kendi güzelliğine geri döner. Salda Gölü bunun en güzel örneklerinden biri...

YOĞUNLUK KULESİ

Ortaokul 6. sınıf öğrencilerimiz, fen bilimleri dersinde "Madde ve Isı" ünitesinde "Yoğunluk Kuleleri" yaptılar.

Yapılan etkinlikte yoğunlukları farklı sıvıların birbirine karışmadan bir şişe içinde nasıl bulunacakları araştırıldı. Yoğunlukları farklı sıvılar en fazla olandan en aza doğru aşağıdan yukarıya doğru yerleştirildi. Öğrencilerimiz bilgiye ulaşmanın en doğru ve güvenilir yolu olan bilimsel çalışma yöntemini kullanarak gözlem, deney ve akla dayanan doğru ve güvenilir bilgiler edindiler.

Öğrencilerimiz, "Farklı yoğunluktaki sıvılar aynı kap içinde nasıl sıralanır?" sorusu ile yola çıktıkları ve "Yoğunluğu fazla olan sıvı aşağıda bulunur." hipotezini test ettikleri bu süreçte analitik düşünme becerilerini geliştirdiler.

TERS PASCAL ÜÇGENİ 4.SINIF STEM DERSLERİ

<https://www.tededirne.k12.tr/>

ERHAN KÜMBETLİ

Pascal üçgeni $(x+y)^n$ açılımındaki katsayıları barındıran bir sayı dizisidir. Bu sayı dizisinde en üst satıra 1, ikinci satıra 1 ve 1 bundan sonraki her satır 1 ile başlayıp 1 ile biter ve aradaki elemanlarda kendisinin hemen üstünde bulunan iki sayının toplamı olacak şekilde devam eder. Örneğin, aşağıda 6 satırlı bir Pascal üçgeni verilmiştir.

```

1
1 1
1 2 1
1 3 3 1
1 4 6 4 1
1 5 10 10 5 1

```

Lise 10. sınıf müfredatında yer alan binom konusunda Pascal üçgeni yardımıyla katsayıların bulunması ve açılımın yapılması kazanım olarak verilmektedir. 12. sınıf öğrencimiz İlayda Aydoğdu, karşısına çıkan 2018 Uluslararası Matematik Olimpiyatları sorusunda "ters" Pascal üçgeni oluşturulup bunun üzerine bir soru sorduklarını ve çözümünün onu çok heyecanlandığını ve çok ilginç geldiğinden bahsedip soruyu benimle paylaştı. Şimdi bu ilginç soruyu ve çözümü beraber inceleyelim.

Soru: Ters Pascal üçgeni; en alt satırda bulunan sayılar dışında her sayı, kendisinin altında bulunan iki sayının farkının mutlak değeri alınarak bir üst satıra yazılarak oluşturulan eşkenar üçgen dizisidir. Örneğin, aşağıdaki dizi 1' den 10' a kadar tüm doğal sayıları içeren bir ters pascal üçgenidir.

```

4
2 6
5 7 1
8 3 10 9

```

Buna göre 1' den $1+2+3+\dots+2018$ 'e kadar her doğal sayıyı bulunduran 2018 satırlı bir ters Pascal üçgeni var mıdır?

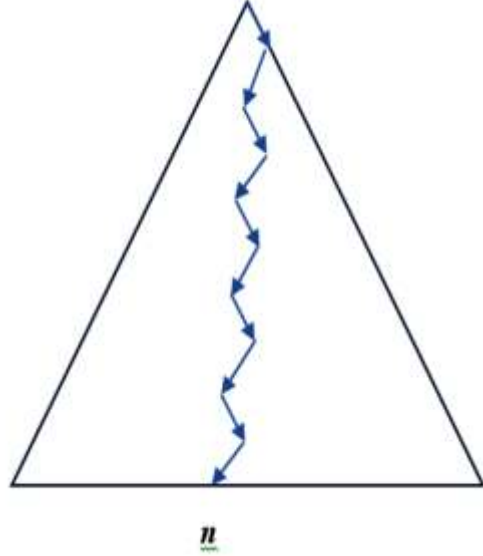
Çözüm: Öncelikle bu özelliklere sahip bir ters Pascal üçgenin olamayacağını söyleyelim. Şimdi bunu olabildiğince sade bir dille açıklayalım. Yukarıda verilen ters Pascal üçgeninde görüldüğü gibi en büyük sayı kesinlikle zemin katta yer almak zorundadır. Çünkü en büyük sayıyı diğer sayıların farklarının mutlak değeriyle elde edemeyiz.

```

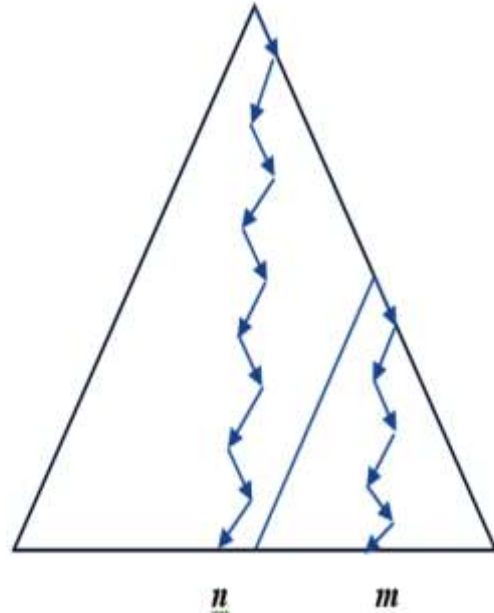
(4)
(2) (6)
5 7 (1)
8 (3) 10 9

```

Burada yukarıdan aşağıya doğru en üst satırdan en alt satıra doğru en büyük sayılar ok ile gösterilerek oluşturulan şekle yıldırım diyelim. Bu yıldırımın en üst satırdaki sayı ile yıldırıma komşu olan sayılar toplandığında yıldırımın bittiği ve ters Pascal üçgeninin en büyük elemanını verdiği görülür. Bu benzer şekilde yazılabilen her n satırlı ters Pascal üçgeni için de geçerlidir. Şimdi ise bunu daha genel olarak 2018 satırlı Pascal üçgeni üzerinde uygulamaya çalışalım.

Burada 2018 satırlı ters Pascal üçgenindeki yıldırımın bittiği sayı yine yukardaki 2018 satırlı ters Pascal üçgenindeki gibi en büyük sayı olmalıdır. Buradan $n=1+2+3+\dots+2018$ olarak yazılır ve bu sayı yıldırıma komşu olan sayıların toplamına eşittir. Bu ters Pascal üçgeni içinde bir ters Pascal üçgeni daha oluşturulacak biçimde bölündüğünde aşağıdaki gibi görünür.

Burada oluşturulan küçük ters Pascal üçgenindeki yıldırıma komşu olan sayıların toplamı m sayısını verecektir. Biz en başta n sayısının buradaki en büyük sayı olduğunu söylemiştik. Eğer m sayısının n sayısından daha büyük bir sayı olduğunu söylersek o zaman bu bir çelişki olacaktır. Dolayısıyla 2018 satırlı bir ters Pascal üçgeni oluşturulmayacaktır. Burada n sayısının hemen yanından oluşturulan ters Pascal üçgeni için m sayısı büyük üçgenin alabileceği en küçük değer olur ve toplamda 1009 satırlı bir üçgendir. O yüzden m sayısı 2019 sayısından 3027 sayısına kadarki sayıların toplamı gelir. n sayısı $1+2+3+\dots+2018$ olduğundan $(2018 \times 2019) : 2$ dir. Buradan m sayısının n sayısından daha büyük bir sayı olduğu görülür. Bu da yukarıda belirttiğimiz çelişkiyi doğurur. Bu sebeple 2018 satırlı bir ters Pascal üçgeni oluşturulamaz. Böylelikle dünyanın en zor testindeki en zor soru da çözüme kavuşmuş oldu.

4.SINIF STEM DERSLERİ

TED Edirne Koleji 4.sınıf öğrencilerimiz STEM derslerinde yaptıkları etkinlikler ile iş birliği öğrenme ve grup çalışması bilincini geliştirirken aynı zamanda çok yönlü düşünme ve probleme çözüme bulmaya odaklanarak özgün tasarımlar ve ürünler oluşturmaktadırlar.

Derslerde öğrencilerimizin proje fikirlerini günlük hayatla ilişkilendirip ortaya konulan probleme çözüm bulma amaçlı bir ürün ortaya koymaları hedeflenmektedir. Bu bağlamda öğrencilerimiz rüzgâra, suya ve ısıya dayanıklı çadır tasarımı, dönme dolap tasarımı ve robot el tasarımı konularında çalışarak fikirlerini ürünlere dönüştürdüler.

5. SINIFLARLA ŞAİRLERİ TANIYORUZ

Türk edebiyatında şiir asırlarca geleneği olan bir türdür. Roman, hikâye, tiyatro gibi 19. yüzyılda tanıdığımız türlerin aksine şiir; tarihi daha önceye dayanan bir türdür. Öğrenciler genellikle lise sıralarında edebiyat derslerinde bu türle tanışıyorlar ancak biz istedik ki ortaokula yeni başlamış öğrencilerimiz en azından Türk yazınında ismini duyurmuş, ünü ülke

sınırlarını aşmış, değerli eserler vermiş, önemli ve herkesçe bilinen şairleri tanısin; onların kültürümüzün bir parçası olduğunu benimseyin.

Bu fikirden hareketle öğrencilerin Türk yazınındaki önemli şairleri tanımaları, sorumluluk alarak grup çalışmasının gerekliliklerini fark etmeleri ve etkili sunum becerilerini kazanmaları amacıyla

5. sınıflarımızda Türkçe derslerinde gerçekleştirilmek üzere "Şairleri Tanıyorum" projesini başlattık. Dönemin başında belirlediğimiz öğrenci grupları, hazırlıklarını okul ortamı dışında bir araya gelerek yapıyor ve her ay bir şairin sunumu gerçekleştiriliyor. Sınıf ortamında paylaşılan sunumlarla tüm öğrenciler edebiyatımızda önemli yeri olan şairlerle ilgili bilgi ediniyorlar.

YENİ YIL MANGALA TURNUVASI

Geleneksel zekâ ve strateji oyunlarından mangala oyunundaki mangala kelimesinin Arapça aktarma, taşıma anlamına gelen ve Türkçede de nakletme şeklinde yerleşmiş olan "nakl" kökünden türediği, mangalanın da bu sözcükten geldiği düşünülmektedir.

16. yüzyıldan başlayarak Türk minyatürlerinde mangalaya ait tasvirler yer almıştır. Metin And'a göre bu oyun, mangala oyunlarından bahseden ilk eserlerden biri olan Binbir Gece Masalları'nda anlatılan (15. gece) mangala ile doğrudan ilişkili olması yüksek ihtimallidir. Batılı kaynaklarda ise mangaladan ilk kez 1694'te İngiliz oryantalist Thomas Hyde'nin çalışmasında

bahsedilmiştir. Jean Antoine Guer'in 1747 yılında Paris'te yayımlanan Moeurs et Usages des Turcs (Türklerin Gelenek ve Alışkanlıkları) isimli eserinde, oyundan Mangola olarak bahsedilmektedir.

Bugün Türkiye'de klasik mangala oyun kuralları bilinmek ile birlikte Güneydoğu Anadolu'da Gaziantep gibi bölgelerde oynanan aynı isimdeki oyun daha çok Suriye

bulunuyoruz. Turnuvaya katılım sağlayan tüm öğrencilerimize teşekkür ederiz.

Turnuva birincisi olan 5/C sınıfından Demir Taşkın'ı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

kökenli La'b Mecnuni (Mecnun Oyunu) ile benzerlik gösterir. Ayrıca Anadolu'da oynanan farklı mankala türleri de bulunmaktadır:

Erzurum'daki Pıç, Safranbolu'daki Altı Ev, Ilgın'daki Meneli Taş, vb. Bizlerde ortaokul

matematik zümresi olarak öğrencilerimizin mangala oyunu ile dikkat, odaklanma, doğru karar verme, stratejik düşünme gibi önemli kazanımlar elde etmeleri amacıyla 4 yıldır yaptığımız turnuvasının bu yıl da yeni yıl haftasında ikincisini düzenlemiş

21 ARALIK ORTAOKULLAR ARASI ŞİİR YARIŞMASI

Türk milletinin yüce lideri Mustafa Kemal Atatürk, hayatı boyunca Edirne'ye üç kez ziyarette bulunmuş, Edirne halkı her gelişinde onu bağrına basmıştır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk kendisinin fikirlerini ve devrimlerini sonsuza kadar yaşatmaya kararlı olan bu eşsiz kenti son olarak 21 Aralık 1930 tarihinde cumhurbaşkanı sıfatıyla ziyaret etmiştir.

TED Edirne Kolejinin kuruluşundan bugüne Ata'mızın Edirne'ye gelişini büyük bir coşku ve sevinçle kutluyoruz.

İl genelinde Ortaokul Türkçe bölümü olarak dördüncüsünü düzenlemiş olduğumuz şiir yarışmasının amacı Edirneli gençlere Türkçemizin güzelliklerinden ve estetik değerlerinden yararlanarak Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anlamak ve anlatmaktır.

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Edirne'ye gelişinin 93.yıldönümü kapsamında Edirne genelinde düzenlemiş olduğumuz "Serhat Şehri Edirne'mize Hoş Geldin Ulu Gazi" başlığıyla açmış olduğumuz şiir yarışmasına katılan tüm öğrenci arkadaşlarımıza ve okullarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Ortaokullar arası düzenlenen yarışmada, İstiklal Ortaokulu öğrencisi Rojda Oğuz 1, Gaziosmanpaşa Ortaokulu öğrencisi Işıl Çakan 2, Özel Meriç Koleji Ortaokulu öğrencisi Kubilay Ayluayan 3. oldu. Öğrencilerimize ödülleri TED Edirne Ortaokul Müdürü Sayın Sultan Girgin ve Türkçe öğretmenleri tarafından takdim edildi. Dereceye giren öğrencilerimizi, öğretmenlerini ve ailelerini tebrik ediyoruz.

TÜRKÇENİN EN BÜYÜK BAYRAMI: 26 EYLÜL DİL BAYRAMI

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 12 Temmuz 1932'de Türk Dil Kurumunu kurularak dilimiz konusunda bilimsel çalışmaların gerçekleştirilmesini istedi. 1. Dil Kurultayı 26 Eylül 1932'de Dolmabahçe Sarayı'nda gerçekleştirildi. Bu nedenle 26 Eylül gününü ülkemizde Dil Bayramı olarak kutluyoruz. Dil Bayramı, başta Türk Dil Kurumu olmak üzere resmî kurum ve kuruluşlarda, düzenlenen programlarla kutlanmaktadır.

Özellikle son yıllarda kimi işyerlerine verilen yabancı isimlerin Türkçe kelimelerle değiştirilmesi, radyo, TV kanallarında güzel Türkçemizin bozuk bir biçimde kullanılmasının önlenmesi gibi kampanyalarla güzel Türkçemizin toplumumuzda en güzel bir biçimde kullanılmasına çalışılmaktadır.

Dil Bayramı, bu yıl okulumuzda düzenlenen program ve etkinliklerle coşkuyla kutlandı. Okulumuzun konferans salonunda gerçekleşen kutlama programımızda 26 Eylül Dil Bayramı'nın önemi hakkında bilgiler verildi. 7. sınıf öğrencilerimizin hazırladığı "Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türkçe" adlı skeç salondan büyük alkış aldı. Türkçenin Enleri başlığı altında öğrencilerimizle ilginç bilgiler paylaşıldı.

Buna göre dilimizdeki bazı enler şu şekilde:

En uzun sözcük: Muvaffakiyetsizleştiricileştiriveremeyebileceklerimizdenmiş inizesine (70 harf)

En uzun kısaltma: İYSSKSİİDK (İş Yerinde Sağlık, Sağlık Korunması ve Sigorta ile İlgili Danışma Komitesi)

En uzun atasözü: Abdal ata binince bey oldum sanır, şalgam aşa girince yağ oldum sanır. (57 harf)

En kısa atasözü: Aç ay oynamaz. (12 harf)
En uzun deyim: Geline oyna demişler, yerim dar demiş; yer göstermişler, yenim dar demiş. (11 kelime/59 harf)
En çok anlamı olan sözcük: çıkmak (56 farklı anlamı var.)
En çok sözcük içeren anagram grubu: çakır, çarık, çarkı, çıkar, çıkra, çırak, kaçır, kıraç, arkçı, ırkça (10 farklı sözcük)
En çok anlamdaşı olan sözcük: tuvalet, ayakyolu, memişhane, abdesthane, kenef, hela, yüz numara, kademhane (8)
En uzun insan adı: Abdulmuttalip (13 harf)
En uzun soyadı: Kocakethüdaoğullarından (23 harf)
En uzun il adı: Afyonkarahisar (14 harf)
En uzun ilçe adı: Şereflikoçhisar (15 harf)
Programın sonunda ise okulumuzun yöneticileri ile

yapılan 26 Eylül Dil Bayramı konulu röportajın video gösterimi salona sunuldu. Ayrıca Ortaokul Türkçe Bölümünün organize ettiği dil bilinci konulu tişört boyama etkinliği ile öğrenciler ve öğretmenler sloganlar ve çizimler ile süslediklerini tişörtlerini hafta boyunca giyerek Türkçemizin korunması ve geliştirilmesine dikkat çektiler. Dil Bayramı haftası etkinliklerimizden bir diğeri ise şehrimizde bulunan dükkanların tabelalarını inceleyerek tabelalarında Türkçe konusunda hassasiyet gösteren işletmelere öğrencilerimiz tarafından teşekkür belgelerinin sunulmasıydı. Ziyaret esnasında, öğrencilerimiz işletme sahiplerine teşekkür belgelerini sunarken esnafımız da bu güzel düşüncelerinden dolayı öğrencilerimize

“ELDEN ELE ENGELSİZ BİR SENE” SOSYAL SORUMLULUK PROJESİ

Ted Edirne Ortaokulu Sosyal Bilgiler Bölümü olarak 2022-2023 yılında "Nesilden Nesile Yeni Bir Sene" sloganıyla başlatmış olduğumuz, geliriyle

de Edirne Huzurevindeki yaşlılarımıza destek olduğumuz sosyal sorumluluk projesini 2023-2024 eğitim yılında da devam

ettirmek amacıyla bu kez "Elden Ele Engelsiz Bir Sene" sloganı ile engelli bireylerimize destek olmak ve her birimizin bir engelli adayı olduğunu

düşünerek duyarlılık kazanmak adına Okul Aile Birliği'mizin destekleri ve öğrencilerimizle gerçekleştirdik. Engelleri birlikte aşmak, eğitimdeki fırsat eşitliğini, toplumsal yardımlaşma ve dayanışmanın önemini öğrencilerimize kavratılabilmek ve toplumsal hayatta sorumluluk almalarını sağlamak adına 11-15 Aralık

2023 haftası içerisinde okulumuzda bir kermes gerçekleştirdik. Kermes kapsamında 6 ve 7. sınıf öğrencilerimiz okulumuzda yiyecek satışı gerçekleştirecek, kermes sonrası elde edilen gelir ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Özel Yüreklar Halk Eğitim Merkezi Okuluna destek sağlamışlardır.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAVALA KURABIYESİ YAPIMI

Okulumuz 7. sınıf öğrencileri sosyal bilgiler dersinde öğrendikleri konular doğrultusunda Osmanlıdan günümüze uzanan yerel tatları tanımak ve bu tatların yeni nesillere aktarımını sağlamak amacıyla okulumuzun cooking atölyesinde kavala kurabiyesi yaptılar.

Edirne'mizin yerel tatlarını tanıtmayı misyon edinmiş Sayınbaş

Firması sahibi ve ustası Aydın Sayınbaş'ın engin tecrübelerini ve bilgilerini bizlerle paylaştığı etkinliğimizde öğrencilerimiz hem geçmişten günümüze uzanan bu tadın tarihçesini öğrendiler hem de yapımına katıldılar. Öğrencilerimiz; yaptıkları kurabiyelerin tadımını ve ikramını yaparak keyifli, öğretici dakikalar geçirdiler.

